

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

14-20 KASIM 2022 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	4
14-20 KASIM 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ RAKAMLARLA ÇÖKÜŞÜ	7
DIŞ TİCARET AÇIĞI ARTIŞI ZİRVEYE TIRMANIYOR!	14
CUMHURBAŞKANI YETKİSİNDEKİ YDO, GERÇEKTE ENFLASYONUN 'ÜÇ HANELİ' OLDUĞUNUN RESMİ İLANIDIR!	15
63,7 MİLYAR DOLARLIK ULUSAL VARLIĞIN SATILMASINA RAĞMEN MERKEZ BANKASI REZERVLERİ EKŞİDE!	16
İŞSİZLİK ORANI YENİDEN ÇİFT HANEYE YÜKSELDİ!	17
KAYITLI İŞSİZ SAYISI YILLIK BAZDA 55 BİN KİŞİ ARTTI	18
CARI AÇIK BEKLENTİLERİ BİLE AŞTI, 12 AYLIK AÇIK 39 MİLYAR DOLAR!	19
VATANDAŞIN MUTFAK TÜPÜNEDE ZAM	19
İNŞAAT MALİYETLERİNDE REKOR ARTIŞ SÜRÜYOR	20
İHRACATTA PANDEMİDEN BU YANA EN KÖTÜ İKLİM!	20
HAZİNE EKİM AYINDA 72 MİLYAR LİRA NAKİT AÇIĞI VERDİ	21
5 YILDA 4,1 MİLYON VATANDAŞ KARA LİSTEYE GİRDİ	21
3 MİLYON AİLE ELEKTRİĞE MUHTAÇ	22
35 BİN YOKSULUN ELEKTRİĞİ KESİLDİ	22
100 YILLIK CUMHURİYET BİRİKİMİ 20 YILDA ÖZELLEŞTİRİLDİ	23
SAT SAT BİTMEDİ!	26
BEYAZ ALTIN KAZANDIRMIYOR	26
ÜÇ KURUŞLUK DESTEK İÇİN ÜRETİCİYE EZİYET EDİLİYOR!	27
DOĞALGAZ NEDENİYLE HEM VATANDAŞ HEM DE BOTAŞ BATAKTA	28
GİZLİ İHALELERE DEVAM...!	28
ADRESE TESLİM İLANDA BİR İSİM EKSİK!	30
AKP'Lİ BELEDİYELERDE USULSÜZLÜK DİZ BOYU	30
İHALESİZ ALIMLAR ZİRVE YAPTI	32
BİR İHALE DAHA 'TANIDIĞA' GİTTİ	34
MİLYONLUK BAHÇELERE DEVAM...	34
YİNE DERNEK YİNE KIYAK!	35
'TÜRKİYE YÜZYILI' VİZYONU, 'SEFALET YÜZYILI' OLDU.	35
EN BÜYÜK DEZENFORMASYONU, DEZENFORMASYONLA MÜCADELE MERKEZİ YAPTI	36
KARA PARA NASIL AKLANIR?	36
İKTİDAR, SUÇ DUYURULARIYLA BAŞARISIZLIĞINI GİZLİYOR!	38
ÇETELERE TESLİM OLUNMUŞ	38
GÖÇ GERÇEĞİ	40
TÜİK, GÖÇ EDEN EĞİTİMLİ İNSANLARIMIZIN SAYISINI GİZLİYOR!	41
SONDAN ZİRVEDEYİZ	41
TEMİZ YATIRIM, TEMİZ ENERJİ, GÜÇLÜ ÜRETİM	42
YEŞİL FİNANSMAN VE İKLİM BANKASI	43
COVID-19 BİTTİ Mİ?	44
BÖLGEMİZ VE DIŞ POLİTİKADA DARALAN ALAN	44
TÜRKİYE KENDİNİ DEV SANAN CÜCELERDEN KURTULACAK	46

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındaki duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındaki ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

***Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.**

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracacağız.**

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.**

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

***15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaşın toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz**

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız.

VAATLERİMİZ

TARIM

- *Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.
- ***Ziraat Bankası** kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.
- *Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.
- *Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.
- *Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.
- *Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.
- *Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.
- ***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.
- ***Tarım destekleri ve araçları hacedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.
- *Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.
- *Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

- *Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.
- ***Akıtma tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.
- *FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.
- *Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.
- ***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz
- ***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.
- *Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.
- *Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

- ***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.
- *KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini sıfırlayacağız**.
- ***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteği sağlayacağız.
- *KOBİ'lerin **devletten alacaklarını ödeyeceğiz**.
- *OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız**.
- *KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.
- ***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

- *Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.
- ***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.
- ***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracacağız.
- ***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.
- *Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

- *Gençlerin alacağı **ilk sıfır otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi kaldıracağız.**
- *Gençlere **pasaport ücretsiz olacak**; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracağız.
- *Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.
- *İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak.**
- *ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.
- ***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz
- *Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.
- ***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.
- *Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

- ***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.
- *Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimi uygulanmayacak.**
- ***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız.**
- ***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.
- *Aile Destekleri Sigortası kapsamında "**Yeni Başlangıçölar Fonu**" kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.
- *Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağız.
- ***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracğız.
- *Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

- *Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.
- ***Kira stopajını** kaldıracağız.
- *BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.
- *Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.
- ***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'**nu kuracağız.

ÖĞRETMENLER

- *Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı kaldıracağız.**
- ***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.
- ***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.
- *Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.
- *Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracğız.
- ***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.
- *Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.
- *Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave ücret ve fark ücretlerini kaldıracacağız.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

***Askeri hastaneleri** yeniden açacağız.

***Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü** yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki **AR-GE çalışmalarına** destek vereceğiz.

***Tıp teknoparklarını** kuracağız.

***Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni** ve **Çocuk Hastaneleri'ni** yaygınlaştıracacağız.

SAGLIK ÇALIŞANLARI

***Sağlıkta şiddetin önlenmesi** için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

***Sağlık personeli atamalarını** derhal yapacağız.

***Aile Hekimlerinin** iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

***Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere** kademeli olarak yükseltilecek.

***Çalışma saatlerini** Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir **muhtarlık kanunu** olacak.

*Muhtarlık seçimleri için **birleşik oy pusulası** esası getirilecek.

*Bağımsız bir **muhtarlık evi** olacak.

*Muhtarlıklara **yardımcı büro personeli** tahsis edilecek.

*Kaldırılan **köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak.**

*Her muhtarlığın ayrı bir **bütçesi** olacak.

***Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak.**

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü **belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak**, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte **sosyal projeler geliştirecek.**

***"Türkiye Muhtarlar Birliği"** kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek **asgari ücrete 6 ayda bir zam** yapılacak.

***Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın** kullanılabilen bir hak olacak.

*Esnek çalışma modellerine son verecek, **güvenceli istihdama** öncelik vereceğiz.

*İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.

*Kapsam dışı bırakılan **taşeron işçileri kadroya** alacağız.

***3600 Ek Gösterge ve EYT** meselesini çözeceğiz.

*KHK ile ihraç edilip, hakkında **beraat ve göreve iade kararı** verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

***Eğitim parasız olacak** çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.

*Öğrencilerin **kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz** karşılanacak.

*Okullarda öğrencilerin **su ve öğle yemekleri ücretsiz** olarak MEB tarafından karşılanacak.

***Yetiştirme yurdundan ayrılmak** zorunda kalanlara **kamuda istihdam olanağı** sağlayacağız.

YAŞLILAR

***Huzurevinde yaşayan yoksul** yaşlıların harçlıklarını arttıracacağız.

***Eşi vefat eden kadınlara** yapılan sosyal yardım miktarını arttıracacağız.

*65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.

*Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil olanağı** sağlayacağız.

***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.

***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.

*Alzheimer/Demens hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracacağız.

14-20 KASIM 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*14 Kasım **Dünya Diyabet Günü**

***15 Kasım 1983'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilan edildi.** Kıbrıs Harekâtı sonrasında 1976'da Kıbrıs Türk Federe Devleti kurulmuştur. 15 Kasım 1983'te Kıbrıs Türk Federe Devleti meclisi self-determinasyon hakkını kullanarak oy birliği ile aldığı bir kararla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etmiştir.

***16 Kasım 1945'de Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) kuruldu.**

***16 Kasım Dünya Hoşgörü Günü**

*17 Kasım 2019'da sinema ve tiyatro sanatçısı **Yıldız Kenter hayatını kaybetti.**

*17 Kasım **Uluslararası Öğrenciler Günü**

*18 Kasım 2013'de oyuncu **Nejat Uygur hayatını kaybetti.**

*18 Kasım 2017'de dünyaca ünlü, cep herkülü lakaplı **Naim Süleymanoğlu hayatını kaybetti.**

*18 Kasım 2018'de iş adamı ve siyasetçi, 25., 26. ve 27. dönem Edirne milletvekili **Erdin Bircan hayatını kaybetti.**

***19 Kasım Dünya Tuvalet Günü.** Dünya çapında 4,5 milyar insan "güvenli şekilde yönetilen temizlik" olmaksızın yaşamaktadır ve bugün temizliğin önemini vurgulamak amacı ile ilan edilmiştir.

*19 Kasım **Kadın Girişimciler Günü**

*19 Kasım **Uluslararası Erkekler Günü**

*19 Kasım **Dünya Felsefe Günü**

*20 Kasım **Dünya Çocuk Hakları Günü**

*20 Kasım 1979'da İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekan Yardımcısı, **Prof. Dr. Ümit Doğanay uğradığı saldırıda öldürüldü.**

*20 Kasım 1992'de gazeteci ve Gerçek dergisi muhabiri **Namık Tarancı, uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.**

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ RAKAMLARLA ÇÖKÜŞÜ

• **Reel sektörün döviz açığını KKM ile Devlet yükleniyor:** Sektörün 2021 yılı sonunda 121,8 milyar dolar düzeyinde olan döviz açığı, bu yıl ağustos sonunda 89,1 milyar dolara geriledi. Reel sektörün açığının 33 milyar dolara yakın azalmasında temel olarak, sektörün yurt içi bankalardan kullandığı döviz kredilerinde 20,3 milyar dolarlık bir azalma yaşanması ve yurt içi bankalardaki döviz mevduatlarının 11 milyar dolara yakın artması belirleyici oldu.

• **Dış ticaret açığı:** Ticaret Bakanlığının açıkladığı verilere göre Türkiye'nin ekim ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,8 oranında artarak 21,3 milyar dolar olurken, ithalat yüzde 31,9 oranındaki büyümeyle 29,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ekim ayı dış ticaret açığı ise tam bir patlamayla yüzde 430 oranında arttı ve 8 milyar dolar oldu. Ekim sonu itibarıyla son bir yıllık dış ticaret açığı ise 103,2 milyar dolara kadar çıktı. Yıllık açığın bu yıl sonunda 110 milyar doların üzerine çıkacağı ve 2011 yılındaki 105 milyar dolarlık açık rekorunu kıracağı gözleniyor.

• **Merkez Bankasının,** brüt rezervinin 114,2 milyar dolar olduğu 21 – 28 Ekim haftasında, eksi durumdaki net rezervi, 55 milyon dolar daha azalarak -58,5 milyar dolara indi. Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 74,8 milyar doları döviz, 39,4 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor.

• **Bankacılık sektörü** ekimde 34 milyar lira kar ederken bu karın tamamına yakını da özel bankalardan kaynaklandı. Önceki aylarda yüksek bir kar artışı sağlayan kamu bankalarının eylül ayı net karı ise 257 milyon liraya kadar geriledi. Bu yılın ocak-eylül döneminde ise bankacılık sektörünün net karı önceki yılın aynı dönemine yüzde 402,6 oranında artarak 286,1 milyar liraya kadar yükseldi. Bu dönemde kamu bankalarının karı yüzde 461,1 artarak 12,1 milyar liradan 67,7 milyar liraya çıkarken, özel bankaların karı ise yüzde 386,9 artarak 128,5 milyar lira oldu.

• Küçük ve orta boy işletmelerin (**KOBİ**) bankacılık sektörüne olan kredi borçları eylülde 103,6 milyar lira artarak 1 trilyon 771 milyar liraya kadar yükseldi. KOBİ'lerin borçlarında geçen yılın sonuna göre ise 640 trilyon liralık artış yaşandı.

• BDDK'nın verilerine göre **tarım sektörünün bankacılık sistemine olan kredi borçları** da eylülde 16,5 milyar lira daha artarak 261,4 milyar liraya kadar çıktı. Sektörün banka borçları yıl başından eylül sonuna kadar olan zaman diliminde ise 93,7 milyar lira artış kaydetti.

• İktidarın ekonomiyi **vatandaşları bankalara borçlandırarak** büyümeye çalışmasının tetiklediği bireysel krediler ve kredi kartı borçlarındaki artış hızlanarak devam ediyor. Geliri yetmediği halde, yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu 21 -28 Ekim haftasında da 23,2 milyar lira arttı. Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 28 Ekim itibarıyla 1 trilyon 395 milyar lira olarak gerçekleşti.

• TBB Risk Merkezinin verilerine göre bu yıl ocak-eylül döneminde toplam 819 bin 547 vatandaş bankalara olan bireysel kredi borcunu, 706 bin 457 vatandaş da kredi kartı borcunu zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından icra takibine alındı.

KKM İLE REEL SEKTÖRÜN DÖVİZ RİSKİNİ DE KISMEN DEVLET ÜSTLENDİ

• Döviz talebinin artmasında ve Türk lirasının yüksek bir oranda değer kaybetmesinin çık sayıdaki nedeninden biri olan reel sektörün döviz açığının (üstlendiği kur riski) bir kısmını, kur korumalı mevduat (KKM) yoluyla devlet üstlendi.

• Sektörün 2021 yılı sonunda 121,8 milyar dolar düzeyinde olan döviz açığı, bu yıl ağustos sonunda 89,1 milyar dolara geriledi.

• Reel sektörün açığının 33 milyar dolara yakın azalmasında temel olarak, sektörün yurt içi bankalardan kullandığı döviz kredilerinde 20,3 milyar dolarlık bir azalma yaşanması ve yurt içi bankalardaki döviz mevduatlarının 11 milyar dolara yakın artması belirleyici oldu.

• BDDK ve Merkez Bankası'nın mevduata ilişkin haftalık ve aylık açıklamaları, şirketler kesiminin döviz mevduatlarının azaldığını gösterirken, (BDDK'nın haftalık verilerine göre aynı dönemde örneğin ticari kuruluşların döviz mevduatları 89,1 milyar dolardan 83,6 milyar dolara indi) Merkez Bankasının, reel sektörün döviz varlık ve yükümlülükleriyle ilgili istatistiklerinde ise aynı dönemde reel sektörün yurt içindeki bankalarda bulunan döviz mevduatlarının 82,5 milyar dolardan 93,3 milyar dolara yükseldiği gözleniyor.

• Mevduatla ilgili istatistiklerde reel sektörün de içinde bulunduğu şirketlerin döviz mevduatları azalırken, reel sektör döviz varlık ve yükümlülüklerine ilişkin istatistiklerde döviz mevduatının artmış gözükmesinin nedeni ise reel sektörün açtığı kur korumalı TL mevduatların, dövizde endeksli olmaları yüzünden döviz mevduatı olarak kabul edilmelerinden kaynaklanıyor.

• Söz konusu istatistikler reel sektörün döviz açığının bir bölümünün, kur korumalı mevduat yoluyla Devlet (Hazine ve Merkez Banası) tarafından üstlenildiğini açıkça gösteriyor.

- Bu yılın ilk sekiz aylık döneminde reel sektörün döviz varlıkları, 10 milyar doları yurt içi ve yurt dışı döviz mevduatları, 6 milyar doları ihracat alacağı 2,4 milyar doları da yurt dışına yapılan doğrudan yatırımlardaki artıştan kaynaklanmak üzere 18,3 milyar dolar arttı. Sektörün döviz varlıkları 171,4 milyar dolar oldu.
- Aynı dönemde sektörün döviz yükümlülükleri ise 14,4 milyar dolar azaldı. Yükümlülükleri oluşturan kalemlerden döviz kredileri (yurt izi ve yurt dışı) 20,2 milyar dolar azalarak 221,3 milyar dolara inerken, ithalat borçları ise 5,8 milyar dolarlık artışla 39,2 milyar dolar oldu.

YILLIK DIŞ TİCARET EKİMDE 103 MİLYAR DOLARI AŞTI

- Ticaret Bakanlığının açıkladığı verilere göre Türkiye'nin ekim ayı ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,8 oranında artarak 21,3 milyar dolar olurken, ithalat yüzde 31,9 oranındaki büyümeyle 29,3 milyar dolar olarak gerçekleşti.
- Ekim ayı dış ticaret açığı ise tam bir patlamayla yüzde 430 oranında arttı ve 8 milyar dolar oldu.
- Ekimdeki bu gelişmelerle birlikte bu yıl ocak-ekim döneminde Türkiye'nin 209,5 milyar dolarlık ihracata karşılık ithalatı 300,6 milyar dolara ulaştı ve dış ticaret açığı yüzde 168,5 oranında artarak 91,1 milyar dolara çıktı.
- Bu yılın ilk 10 aylık döneminde yüzde 39,5 oranında artarak 300,5 milyar dolar olan ithalat, Türkiye'nin önceki yılların tümündeki yıllık ithalatının da üzerinde bir rakam oluşturdu.
- Ekim sonu itibarıyla son bir yıllık dış ticaret açığı ise 103,2 milyar dolara kadar çıktı. Yıllık açığın bu yıl sonunda 110 milyar doların üzerine çıkacağı ve 2011 yılındaki 105 milyar dolarlık açık rekorunu kıracağı gözleniyor.
- **İktidar Türkiye'nin, ithalatı ve dolayısıyla dış ticaret açığındaki rekor büyümeyi enerji fiyatları ve altın ithalatına bağlıyor. Diğer bir ifadeyle "kader olarak" sunmaya çalışıyor. Oysa, iyi bir ekonomi yönetimi bu tür durumlar için gerekiyor. Altın ithalatını gereksiz kılacak, enerji ithalatını da azaltacak ekonomik önlemler alınarak, sermaye çıkışının da olduğu böyle bir dönemde dış ticaret açığının daha küçük kalması sağlanabilirdi.**

DÖVİZ REZERVİ ERİMEYE DEVAM EDİYOR

- Merkez Bankasının, brüt rezervinin 114,2 milyar dolar olduğu 21 – 28 Ekim haftasında, eksi durumdaki net rezervi, 55 milyon dolar daha azalarak -58,5 milyar dolara indi.
- **Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 74,8 milyar doları döviz, 39,4 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor.**
- Bankanın brüt rezervinde 213 milyon dolarlık artış yaşanan geçen hafta, bilanço içi yükümlülükler 2,3 milyar dolar azalırken, bilanço dışında tutulan swap borçlarında (kiralık döviz) ise 1,9 milyar dolarlık artış yaşandı. Bankanın bilanço içi döviz yükümlülükleri 110 milyar dolara indi. Swap borçları ise 72 milyar dolara yükseldi. Dolayısıyla swap dahil toplam yükümlülükler 339 milyon dolar azalarak 182 milyar dolar oldu. Hazine'nin mevduatının da yükümlülük sayıldığı bu hesaplama göre Merkez Bankasının net rezervi geçen hafta -64,1 milyar dolara kadar indi.
- Ancak, Hazinenin döviz mevduatı Merkez Bankasının yükümlülüğü sayılmadığında swap borcu hariç net rezervi 1,9 milyar dolar artarak 13,4 milyar dolara çıktı. Swap borcu dahil **net rezervi ise 55 milyon dolar azalarak (eksi) -58,5 milyar dolara geriledi.**
- Swap borçlarının, diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının satıp sonra kiraladığı (**sat-kirala**) borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 28 Ekim itibarıyla yüzde 63 olarak hesaplandı.

YABANCI PORTFÖY YATIRIMCISI ÇIKMAYA DEVAM EDİYOR

- Yabancı portföy yatırımcılarının Türkiye'den çıkışı devam ediyor. Yabancılar, 21 – 28 Ekim haftasında hisse senedi ve tahvil piyasalarında düşük miktarda da olsa net satıcı konumunda kalmaya devam ettiler.
- Yabancılar, kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında 1 Ocak – 28 Ekim 2022 günleri arasında Türkiye'deki portföylerini net olarak 6,13 milyar dolar azalttılar. Temmuzun son ve ağustosun ilk haftalarında yabancı yatırımcıların yeniden özellikle hisse senedi piyasasından alım yaptıkları gözlenmişti. Ağustosun son haftasında zayıflayan bu eğilimin eylül ve ekim aylarında devam etmediği, yabancıların haftalardır net satıcı tarafta olmaya devam ettikleri gözleniyor.

- Türk bankalarına swap yoluyla borç vermeyip aksine borç alan yabancı bankaların Türkiye'deki bankalara olan swap borçları ise 1,3 milyar dolar daha artarak 9,5 milyar dolar oldu. Yabancı bankaların **yıl başından bu yana swap borçlanmaları/borç vermeleri nedeniyle Türkiye'den net çıkış 13.2 milyar dolar oldu.**

- Yabancıların 1 Ocak- 28 Ekim döneminde hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaptan oluşan **sıcak para stoku**, kur ve fiyat hareketlerinden **arındırılmamış** olarak 6,8 milyar dolar azalarak **47,9 milyar dolara** geriledi.

- Yabancı yatırımcıların 28 Ekim itibarıyla portföyleri, 20,8 milyar dolarlık hisse senedi, 2 milyar dolarlık kamu ve özel sektör iç borçlanma kâğıdı ve repo, 34,6 milyar dolarlık döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor. Swapta ise Türk bankalarına 9,5 milyar dolar borçlu bulunuyorlar.

- Bu yıl yabancıların Türk bankalarındaki mevduatları 6,3 milyar dolar artmış gözüküyor.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 21 – 28 Ekim haftasında, 114,8 milyar lira artarak 8,43 trilyon liraya yükseldi.

- BDDK'nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 113,5 oranında arttı. Ancak bu artışın büyük kısmı kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövize endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 41,6 oranında artış oldu.

- Döviz mevduatlarının, 684 milyon dolar azalarak 238 milyar dolara gerilediği 21 -28 Ekim haftasında bu kapsamdaki gerçek kişilerin döviz mevduatları 693 milyon dolar artarak 144,8 milyar dolara çıktı. Kur korumalı mevduatlar ise 1 trilyon 463 milyar liraya çıktı. Kur korumalı mevduatların artışının son iki haftada hız kestiği gözleniyor.

- **Dolarizasyon:** Sadece döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 52,4 olarak hesaplandı.

- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 56,3 oldu.

- Dövize endekli olması nedeniyle, kur korumalı mevduatlar da döviz mevduatlarına dahil edilerek hesaplanan gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 69,7 oldu.

- **KKM'nin Maliyeti:** Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 30 Eylül günleri arasında vadesi dolanlar için Hazine bütçeden 84,9 milyar lira ödendi. **Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptığı ise gizleniyor.**

- *Kur korumalı mevduatların para kompozisyonu ilgili olarak yapılan en son açıklamalardan yola çıkıldığında bu mevduatların yüzde 51'inin döviz veya altından dönen mevduatlardan yüzde 49'unun ise TL mevduatlardan oluştuğu biliniyor. Döviz ve altından dönenlerin kur farkından kaynaklanan faizini Merkez Bankası ödüyor. Açıklanamamakla birlikte Merkez Bankasının da eylül sonuna kadar 90 milyar lira civarında KKM için ödeme yaptığı tahmin ediliyor.*

- *Döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 18,8 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin şimdiye kadar kamuya toplam maliyetinin 194 milyar lirayı bulduğu tahmin ediliyor.*

- **Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, sürekli KKM'nin dolarizasyonu kırdığını ve Türk lirası mevduatları artırdığını ileri sürüyor. Ancak Merkez Bankası, şirketlerin kur riskini hesaplarken, bu mevduatları "döviz varlığı" olarak kabul ediyor. Bu açıdan da bakıldığında KKM'nin ekonomideki dolarizasyon eğilimini kırmayıp aksine artırdığını ve bu kesimlerin kur riskinin Hazine ve Merkez Bankasının üzerine yıkıldığını görüyoruz.**

- TL mevduatı gibi gözükse aslında döviz kuruna endekslenen 76 milyar dolarlık (faiz ve kur farkı getirisiyle birlikte bu tutar çok daha yüksek bir rakama denk geliyor) bir mevduatın dövize geçme potansiyeli bulunduğu hesaplanıyor.

Krediler

- Kredi stoku da 21 - 28 Ekim günleri arasında 108,2 milyar lira artarak 7 trilyon liraya yükseldi. TL krediler 80,2 milyar lira artarken, döviz kredilerinin TL karşılığında 28 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden 1,2 milyar dolar artarak 133,4 milyar dolara çıktı. Döviz kredilerindeki artış söz konusu haftada Euro'nun dolara karşı değerlendirilmesinden kaynaklanan parite değişikliği belirleyici oldu.

• Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 43,2 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 60,4 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 14,8 oranında azalma oldu.

• Kredi stokundaki gelişmeler, iktidarın faiz oranlarını düşük tutarak bankaların yatırıma ve üretime daha fazla kredi vermelerini sağlama hedefinin de gerçekleşmediğini gösteriyor. Hem krediler reel olarak azalıyor hem de bankaların topladığı mevduatın krediye dönüşüm oranı düşüyor. Örneğin 2020 yılında bankacılık sistemi topladığı mevduatın yüzde 103,5'i kadar kredi kullandırmıştı. BU oran 2021 yılı sonunda yüzde 92,4'e, 28 Ekim 2022 itibarıyla ise yüzde 83,2'ye düştü. İktidarın bankaları Hazine borçlanma kağıdı almaya zorlayan politikaları, kredi stokunun reel olarak azalmasına neden oluyor.

• **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 160,5 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

BANKACILIK SEKTÖRÜNDEN REKOR KAR

• Bankacılık sektörü ekimde 34 milyar lira kar ederken bu karın tamamına yakını da özel bankalardan kaynaklandı. Önceki aylarda yüksek bir kar artışı sağlayan kamu bankalarının eylül ayı net karı ise 257 milyon liraya kadar geriledi.

• Bu yılın ocak-eylül döneminde ise bankacılık sektörünün net karı önceki yılın aynı dönemine yüzde 402,6 oranında artarak 286,1 milyar liraya kadar yükseldi. Bu dönemde kamu bankalarının karı yüzde 461,1 artarak 12,1 milyar liradan 67,7 milyar liraya çıkarken, özel bankaların karı ise yüzde 386,9 artarak 128,5 milyar lira oldu.

• Sektörün bu ölçüde yüksek bir kar elde etmesi, iktidarın faiz ve kur korumalı mevduat ve başta enflasyona endeksi olmak üzere değişken faizli tahvillerle borlanma politikalarından kaynaklanıyor. Merkez Bankasının düşük faizle fonladığı ve 1,5 trilyon liralık kur korumalı mevduatın faiz maliyetinin büyük kısmını Devletin (Hazine ve Merkez Bankası) karşıladığı bankaların faiz gelirlerinin yüzde 116,5 oranında arttığı bu dönemde faiz giderlerindeki artış ise yüzde 59,3'te kaldı. Dolayısıyla sektörün net faiz geliri yüzde 216 artarak 497,6 milyar lira oldu.

• Bankaları düşük faizle mevduat toplamaya zorlayan ekonomik politikalar, tasarruf sahiplerinin birikimlerinin enflasyon karşısında eritilerek, banka sahiplerine ve kredi kullananlara kaynak transferine yol açıyor.

KOBİ'LERİN BANKA BORCU 1,8 TRİLYONAÇIKTI

• Küçük ve orta boy işletmelerin (KOBİ) bankacılık sektörüne olan kredi borçları eylülde 103,6 milyar lira artarak 1 trilyon 771 milyar liraya kadar yükseldi. KOBİ'lerin borçlarında geçen yılın sonuna göre ise 640 trilyon liralık artış yaşandı.

• KOBİ'lerin bankalara olan ve zamanında ödeyemedikleri krediler ise eylülde 244 milyon, ocak-eylül döneminde de 3,2 milyar lira artarak 60 milyar liraya çıktı. BDDK'nın verilerine göre toplam 353 bin KOBİ bu nedenle bankaların takibinde bulunuyor.

TARIM SEKTÖRÜNÜN BANKA BORCU 261 MİLYAR

• BDDK'nın verilerine göre tarım sektörünün bankacılık sistemine olan kredi borçları da eylülde 16,5 milyar lira daha artarak 261,4 milyar liraya kadar çıktı.

• Sektörün banka borçları yıl başından eylül sonuna kadar olan zaman diliminde ise 93,7 milyar lira artış kaydetti.

• Tarım sektörünün bankalara olan borcunun 204,2 milyar liralık kısmını kamu bankalarından, 57 milyar liralık kısmını da özel bankalardan aldıkları borçlar oluşturuyor.

• Sektörün zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alınan borçları ise 3 milyar lira olarak gerçekleşti.

VATANDAŞIN BANKALARA BORCU TIRMANIYOR

• İktidarın ekonomiyi vatandaşları bankalara borçlandırarak büyültmeye çalışmasının tetiklediği bireysel krediler ve kredi kartı borçlarındaki artış hızlanarak devam ediyor. Geliri yetmediği halde, yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu 21 -28 Ekim haftasında da 23,2 milyar lira arttı. Vatandaşların borcunda son 6 ayda (6 Mayıs – 28 Ekim arasında) 283 milyar liralık artış yaşandı.

- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 28 Ekim itibariyle 1 trilyon 395 milyar lira olarak gerçekleşti.

- Vatandaşların bu borcunun 1 trilyon 24 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinin, 371 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 10,2 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 13,1 milyar liralık artış oldu.

- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerin devretmedikleri takipteki borçları ise 30,4 milyar liraya yükseldi. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

- **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 32,9 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 455 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

- Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 369 milyar liralık, toplam borçlarında ise 371 milyar liralık artış yaşandı.

VATANDAŞIN BANKALARA ÖDEDİĞİ FAİZ

- Bankaların bireysel kredi ve kredi kartı borçları nedeniyle bu yıl ocak-eylül döneminde vatandaşlardan aldığı faiz ise 129,3 milyar liraya ulaştı.

- Geçen yılın aynı döneminde bankalar , bireysel krediler ve kredi kartlarından 84,8 milyar lira, yılın tamamında ise 118,5 milyar lira faiz almışlardı.

- Bankalar bu yılın ilk dokuz ayında vatandaşlardan geçen yılın aynı dönemine göre 44,4 milyar lira daha fazla faiz aldı.

BANKALARIN KARA LİSTESİ

- TBB Risk Merkezinin verilerine göre bu yıl ocak-eylül döneminde toplam 819 bin 547 vatandaş bankalara olan bireysel kredi borcunu, 706 bin 457 vatandaş da kredi kartı borcunu zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından icra takibine alındı.

- Geçen yılın aynı dönemine göre bireysel kredi kartı borcunu ödeyemeyenlerin sayısında 125 bin 672 kişilik, kredi kartı borcunu ödeyemeyenlerin sayısında ise 396 bin 414 kişilik artış yaşandı.

- Hem kredi kartı hem de tüketici kredisi borcu yüzünden takibe alınanlar tek kişi sayıldığında toplam 1 milyon 219 bin 397 kişi Risk Merkezinin kara listesine girdi.

- Bu arada son beş yılda bankalar tarafından takibe alınanlardan borcu halen devam edenlerin sayısı da Eylül sonunda 4 milyon 165bin 902 kişi oldu.

FAİZ ORANLARI

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 21 - 28 Ekim günleri arasında açılan **vadeli TL cinsinden mevduata** bankaların uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 15,40'tan yüzde 15,66'ya çıktı.

- Söz konusu hafta kullanılan tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,31 puan azalarak yüzde 29,84'e, ticari kredi faizleri ise 0,17 puanlık azalışla yüzde 18,27'ye indi.

- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini ortalama yüzde 30,88, taşıt kredisini yüzde 25,76, konut kredisini ise yüzde 21,4 yıllık faiz oranıyla kullandı.

- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 9,19, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 7,37 oldu.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası, bankaları geçen hafta yüzde 10,5 faiz oranıyla fonladı.*

RİSK PRİMİ (CDS) 700'ÜN ALTINA İNDİ

- Dolar cinsinden 5 yıl vadeli yurt dışı borçlanma tahvillerinin yıllık faizi geçen hafta sonunda yüzde 9,15 oldu.

- Merkez Bankası ve BDDK'nın bankaları ticari kredi faizlerini düşük tutmaya yönelik önlemleri bankaları kredi vermek yerine Hazine iç borçlanma kağıtları almaya zorladığı için, piyasada iç borçlanma kağıtlarının faizi önemli ölçüde geriledi.
- Geçen hafta TL cinsinden 5 yıllık Hazine kağıdının faizi yüzde 10,88'le, dolar cinsinden Hazine borçlanma kağıdının faizine yakın seyretti. Yıllık enflasyonun yüzde 85'in üzerinde seyrettiği bir dönemde bankaları yüzde 10 faizle TL cinsinden iç borçlanma kağıdı almaya zorlamanın bankacılık sektörü açısından sistemik bir risk oluşturmaya başladığı dillendiriliyor.
- Türkiye'nin, CDS'i (risk primi) ise **bir önceki haftaya göre** yüzde 2,68 oranında azalarak 645,63 oldu. CDS bir ay öncesine göre yüzde 18,13 oranında düşerken, altı ay öncesindeki düzeyinin yüzde 5,4, bir yıl öncesinin ise yüzde 50,44 üzerinde seyrediyor.

ENFLASYON HIZ KESMİYOR

- Ekimde tüketici fiyatları bir önceki aya göre yüzde 3,54 oranında artarken, geçen yılın aynı ayına göre artış oranı ise son 24 yılın en yüksek düzeyi olan yüzde 85,51'e kadar çıktı.
- Ekim ayı için İstanbul Ticaret Odası aylık yüzde 3,96, yıllık olarak da yüzde 108,77 oranında enflasyon açıkladı. Türk lirası kullanan KKTC'de ise ekimde aylık enflasyon yüzde 3,42, yıllık enflasyon ise yüzde 120,72 oranında arttı.
- İTO, TTKC ve TÜİK'in enflasyon oranları yıllardır birbirine yakın seyrettiği halde, geçen yılın son aylarından itibaren ayrılmaya başladı. Ayrışma özellikle de TÜİK'in enflasyonu hesaplarken esas aldığı malların ortalama fiyatlarını açıklamayı bıraktığı Nisan 2022 ayından itibaren daha belirgin hale geldi.
- TÜİK'in yıllık enflasyonu İTO'dan 23 puan, KKTC İstatistik Kurumundan 35 puan da az hesaplaması, TÜİK'in enflasyonun bir kısmını gizlediğine ilişkin iddiaları güçlendiriyor.
- Ekimde üretici fiyatları ise aylık olarak yüzde 7,83, yıllık olarak da yüzde 157,69 oranında artış kaydederek, hesaplanmaya başlandığı 1984 yılından bu yana en yüksek düzeyinde kalmayı sürdürdü.
- Enflasyona karşı herhangi bir önlem almayan iktidar, umudunu baz etkisine bağlamış bulunuyor. Geçen yıl aralık ayında eylak enflasyon yüzde 13,58, buyıl ocakta yüzde 11,1, şubatta yüzde 4,81, martta yüzde 5,46 ve nisanda yüzde 7,25 oranlarında enflasyon yaşanmıştı.
- **Önümüzdeki aylarda aylık enflasyon bu oranların altında kalırsa yıllık enflasyonda matematiksel olarak bir düşüş olacak. Ancak enflasyon da yaşanan bu düşüş asla fiyatlarda bir düşüş olmayacak. Aksine fiyatlar artmaya devam edecek, ancak artış hızı geçen yılın altında kalacağı için yıllık enflasyon oranı azalacak. Fiyatlar ise artmaya devam edecek.**
- **Ancak önümüzdeki kış aylarında içerde ve dışarıda yaşanabilecek olumsuz bazı gelişmeler, iktidarın baz etkisiyle düşmesini beklediği enflasyonun dahada yükselmesine yol açabilir. (TL bir anda yüksek değer kaybetmeye başlayabilir, uluslararası emtia fiyatları artmaya başlayabilir, üretici fiyatlarında yaşanan yıllık yüzde 160'a yakın artış üretici fiyatlarına daha hızlı yansımaya başlayabilir v.s)**

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORSA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kurunda bir önceki hafta sonuna değişim olmazken, euro kurunda yüzde 2,7 oranında düşüş yaşandı. Kurlar sırasıyla 18,59 TL ve 18,18 TL oldu. Dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 43,3, Euro kurunda yüzde 23,8 oranında artış oldu.
- Ortalama dolar kuru (1 Ocak- 4 Kasım 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 82,2 oranında artarak 16,19 TL'ye çıktı.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 1,9 oranında artarak bin lira oldu. Altın fiyatı geçen yılın sonuna göre ise yüzde 28,5 oranında arttı.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 8,7 oranında arttı. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 127,7 oldu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,6 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 4 Kasım günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 7 milyon 198 bin yeni dosya geldi. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 914 adet bin arttı. Bu dönemde 6 milyon 205 bin dosya da sonuçlandırıldı.

• Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14,5 oranında arttı.

• İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise son bir yılda 451 bin adet artarak 4 Kasım itibariyle 23 milyon 560 bine çıktı.

MİLYONERLERİN BANKA MEVDUATINDAKİ PAYI YÜZDE 69'A ÇIKTI

• BDDK'nın verilerine göre, Türkiye'deki bankalarda bulunan ve gerçek ve tüzel kişi Türk vatandaşlarına ait olan mevduatın yüzde 68,5'ini oluşturan büyük kısmı 1 milyon lira ve üzerinde mevduat bulunan 688 bin hesapta tutuluyor. İçerisinde 1 milyon lira ve daha fazla mevduat bulunan hesap sayısında son dokuz ayda 217 bin adetlik artış yaşandı.

• Eylül ayı sonuna ilişkin verilere bankalarda Türk vatandaşlarına ait toplam 7,5 milyar liralık mevduat bulunuyor. Bu mevduatın 5,2 milyar liralık kısmı sadece 688 bin hesap sahibi tarafından kontrol ediliyor.

• Bu yılın ilk dokuz ayında milyonerlere ait mevduatlar 2 trilyon lira artarken, daha düşük miktarlardaki mevduatlarda ise 555 milyar liralık artış oldu.

HİSSE SENETLERİ DE BİR AVUÇ ZENGİNİN ELİNDE

• Türkiye'deki servet dağılımının diğer bir önemli göstergesi olan Borsada işlem gören hisse senetlerinin dağılımı ise mevduatın dağılımından çok daha vahim bir adaletsizliği ortaya koyuyor.

• Ekim ayı itibariyle Borsa İstanbul'da toplam 2 milyon 833 bin kişinin hesabı bulunuyor. Bu hesapların 2 milyon 818 bini yerli, 15 bine yakını da yabancı yatırımcılardan oluşuyor.

• Yerli yatırımcıların ellerindeki hisse senetlerinin ekim ayı sonu itibariyle piyasa değeri 1 trilyon 337 milyar lira olarak hesaplanıyor. Ancak bu değer 1 trilyon 143 milyar liralık bölümü sadece 93 bin hesap tarafından kontrol ediliyor.

• 1 milyon lira ve üzerinde hisse senedi bulunan hesaplardaki para, yerli yatırımcılara ait toplam hisse senetlerinin yüzde 85,5'ini oluşturuyor.

• Bu arada bir zamanlar Borsa İstanbul da işlem gören hisselerin yüzde 70'ine yakınını kontrol eden yabancıların payı ise ekim sonunda yüzde 29,8'e kadar geriledi.

DIŞ TİCARET AÇIĞI ARTIŞI ZİRVEYE TIRMANIYOR!

İktidarın 'ihracatta rekor kırdık' söyleminin safsatadan ibaret olduğu, Türkiye Yüzyılına 100 milyar doları aşan dış açıkla girileceği Ekim 2022 rakamlarıyla kesinleşti. Dış ticaret açığı artışı, ekimde yüzde 430'a yükseldi! İthalat, 10 ayda 300,5 milyar dolara, dış ticaret açığı 91,1 milyar dolara tırmandı!

Eylülde yüzde 300'e yaklaşan dış ticaret açığındaki kötü gidişat, ekim ayında daha ağırlaştı ve dış açık yüzde 430'u aştı. İhracat ekimde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,8 artışla 21,3 milyar dolar, ithalat yüzde 31,9'luk artışla 29,3 milyar dolar oldu.

Ocak-Ekim döneminde geçen yıla kıyasla ihracat yüzde 15,4, ithalat yüzde 39,5 artarken 10 aylık ihracat tutarı 209 milyar 450 milyon dolar, ithalat 300 milyar 553 milyon dolar. Dış ticaret açığı ekim sonunda 91,1 milyara yükselirken, ihracatın ithalatı karşılama oranı 20,5 puan geriledi.

Ocak-ekim döneminde gerek ithalatta ulaşılan 300,5 milyar dolar gerekse dış ticaret açığındaki 91,1 milyar dolarlık tutarlar, 10 aylık dönemler itibarıyla tüm zamanların en yüksek tutarları ve negatif rekorları! Enerji fiyatlarındaki yükseliş, dış ticaret açığı ve ithalattaki rekorların gerekçesi olarak gösterilse de TL'deki değer kaybı, kurlardaki artış ve buna bağlı olarak ihracatçının üretim maliyetlerindeki olağanüstü yükselişler ihracatı yavaşlattı. Ekimde ihracat yüzde 2,8 artarken ithalatın yüzde 31,9'la ihracatın on katından fazla artması bu kötüleşmenin işareti.

✓ **İthalatın ekim sonunda 300 milyar doları aşması**, yılsonunda 350 milyar doların da üzerine çıkılacağını, bugüne kadarki en yüksek tutara ulaşılacağını gösteriyor.

✓ **10 aylık dış açığın 91,1 milyar dolar olması**, yılsonunda 100 milyar doların oldukça üzerinde bir dış ticaret açığıyla Cumhuriyetin 100'üncü yılına, Türkiye Yüzyılına girileceğini ortaya koyuyor.

İhracat fiyatlarının ithalat fiyatlarına oranını ifade eden dış ticaret haddi, ekim ayında 73 seviyesi ile endeksin bugüne kadarki en düşük tarihi seviyesine indi. Bu rakam, aynı zamanda ihraç mallarının çok ucuzladığını adeta 'zararına' ihracat yapıldığına işaret ediyor. İhracatın böylesine ucuzlamasına karşılık ithalattaki yükseliş,

Türkiye'nin ucuz satın alması için bir ülke konumuna geldiğini, bu yüzden de dış ticaret açığında hızla açılan bir makasın yaşandığını sergiliyor. Oysa yeni modelde savunulan tez; ucuz işgücü, ucuz ihracat ve TL'nin değeri düşük tutularak rekabet avantajının sağlanacağı, ihracatın ve ihracat döviz gelirlerinin artacağı yönündeydi.

Geçen yılın eylül ayında ilan edilen ve tüm dünyanın Türkiye'yi imrenerek, gıpta ile izlediği öne sürülen modelin bir yılda ülke ekonomisini ve dış ticareti getirdiği nokta, söylenenlerin tam tersi! **Ağır bir dış ticaret açığı, adeta patlayan ithalat, kelepirci fiyatına düşen ihracat mallarına rağmen artış hızını kaybeden ihracatla birlikte 'dış ticarete kriz' tablosu!** Kasım ve aralık aylarında daha da derinleşeceği gözlenen bu süreci, ihracatçının dövizine el koyarak, bankaları tehditle döviz mevduatlarını bozduurmaya ve hazine tahvili almaya zorlayarak sürdürmeye çalışan iktidar, ülke ekonomisini bilerek batağa sürüklüyor!

CUMHURBAŞKANI YETKİSİNDEKİ YDO, GERÇEKTE ENFLASYONUN 'ÜÇ HANELİ' OLDUĞUNUN RESMİ İLANIDIR!

2023 yılı Yeniden Değerleme Oranı (YDO) yüzde 122,93 oranında hesaplandı. Cumhurbaşkanı yetkisindeki YDO, gerçekte enflasyonun 'üç haneli' olduğunun resmi ilanı! İktidar; memur, emekli, asgari ücret artışlarında iki haneli tüketici enflasyonunu (TÜFE), vergi, harç ve cezalardaki artışı belirlerken üç haneli YDO enflasyonunu esas alarak, milyonlarca kişinin hak ettiği gerçek maaş zamlarını ceplerinden alacak!

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ekim ayı itibarıyla resmi tüketici (TÜFE) ve üretici (Yİ-ÜFE) enflasyon artışını açıkladı. 17 aydır kesintisiz yükselen TÜFE yıllık yüzde 85,51, Yİ-ÜFE yüzde 157,6 oldu. TÜFE/Yİ-ÜFE farkı 72 puana ulaşırken, bu aynı zamanda üretici fiyatlarında neredeyse TÜFE'nin iki katına yaklaşan maliyet artışının henüz perakende fiyatlara, etiketlere yansıtılmadığını gösteriyor. Ekim itibarıyla Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAG) yıllık enflasyonu yüzde 185 ve TÜİK'in 100 puan üzerinde. İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) ekim enflasyon artışı yüzde 108,7 ile TÜİK'in 23 puan üstünde.

Buna karşılık yasa uyarınca TÜİK'in her yıl ekimde açıklamak zorunda olduğu gelecek yıla ilişkin Yeniden Değerleme Oranı (YDO), 2023 için yüzde 122,93 oranında hesaplandı. [Yeniden değerlendirme oranı, Yİ-ÜFE'de ekim ayında oluşan yıllık ortalama artış]

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Ekim 2022	Ekim 2022	Ekim 2021	Ekim 2020
Bir önceki aya göre değişim oranı	7,83	5,24	3,55
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	96,74	37,34	17,48
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	157,69	46,31	18,20
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	122,93	36,20	9,11

Devletin alacaklarına, vergi, harç ve cezalardaki artışlarda esas alınacak YDO, TÜFE'nin yaklaşık 40 puan üzerinde. Yasa uyarınca Cumhurbaşkanının vergi, harç ve cezalarda uygulanacak YDO'yu yüzde 50 artırma ya da düşürme yetkisi bulunuyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan TÜİK'in hesapladığı yüzde 123 oranının uygulanmasına onay verip, indirim yetkisini kullanmazsa tüm vergiler, çalışanların gelir vergisine tabi ücret dilimleri, trafik ve diğer cezalar, pasaport, ehliyet, tapu, seyahat harçları vb. bu oranda artacak.

✓ Geçen yıl, 2022 için açıklanan YDO yüzde 36,20 idi. 2023 için yapılacak artış bunun yaklaşık 4 katı düzeyinde.

İktidar sözcüleri, aralıktan itibaren enflasyonun düşeceğini dile getiriyorlar. Baz etkisiyle böyle bir düşüş yaşanması zaten ihtimal dahilinde. Ekimde yüzde 85,5 olan resmi yıllık enflasyon veya yılsonunda baz etkisiyle bunun altındaki bir oran, 2023 yılında memur, emekli maaş zammı, asgari ücret artışı için esas alınırken, devlet kendi alacaklarına, vergilere, harçlara, yüzde 123 zam yapacak.

TÜFE ile YDO arasında şu anda 40 puana yaklaşan fark, Merkez Bankası'nın yüzde 65 olarak öngördüğü yılsonu enflasyonuyla 60 puana yaklaşacak. İktidar, 'enflasyon düştü' bahanesiyle kendi alacakları için belirlediği yüzde 123 oranındaki artışın 60 puan altında bir zamlarla **milyonların hak ettiği ücret artışlarını ellerinden, ceplerinden, cüzdanlarından alacak!**

AKP İKTİDARINDA 63,7 MİLYAR DOLARLIK ULUSAL VARLIĞIN SATILMASINA RAĞMEN MERKEZ BANKASI REZERVLERİ EKŞİDE!

2002'den bugüne 20'nci yılını dolduran AK Parti iktidarında, ülkenin fabrikaları, santralleri, limanları, madenleri, rafinerileri, yerli-millî ne var ne yoksa satıldı. Hazine ve devlet garantileriyle gelecek nesiller borçlandırılarak, 'ekonomik bağımsızlığımız' ipotek altına alındı. Türkiye, borç batağına sürüklendi!

✓ 1986-2001 Özelleştirmeden Elde Edilen Gelir: 7,5 milyar dolar

✓ 2002-2022 Özelleştirmeden Elde Edilen Gelir: 63,7 milyar dolar

ÖZELLEŞTİRME UYGULAMALARI		ÖZELLEŞTİRME GELİRİ (\$)	
1986-2001	2002-2022	TOPLAM	
Hisse Satışı	6.640.659.625	39.459.216.033	46.099.875.658
Tesis-İşletme Satış/Devri	461.976.986	17.299.452.757	17.761.429.743
Otel/Sosyal Tesis Satışı	36.693.130	651.782.654	688.475.78
Taşınmaz Satışı	163.190.198	4.352.777.274	4.515.967.472
Diğer Varlık Satış/Devri	36.270.434	708.880.833	745.151.267
Kamu Kurumlarına Devir	177.414.566	1.251.140.653	1.428.555.219
TOPLAM	7.516.204.939	63.723.250.204	71.239.455.142

Yerli ve millî ne kadar kamu kuruluşu varsa satan AK Parti iktidarı, (**EK 1: AK Parti İktidarında Satılan Millî Varlıklarımız**) yerine hiçbir şey koyamadı. Satılanlardan elde edilen gelirlerle yatırım ve istihdama dönük yeni adımlar atılmadı. Fabrikalar kapanırken 227 cezaevi daha açıldı. 2022'de cezaevi sayısı 383'e yükseldi.

✓ **Yapımı devam eden 36 cezaevi ile bu sayı 419'a ulaşacak.**

Satılan ulusal varlıklardan elde edilen **milyarlarca dolar buharlaşırken**; işsizlik, enflasyon, cari açık, ithalat, iç ve dış borç yükü arttı. Halk yoksullaştı, hanelerde boş tencere devri başladı. Ekonomik kriz, Türkiye'nin bir numaralı gündemi oldu.

Bazı Temel Göstergeler		2002	2022	
TÜFE	%	29,7	85,5	Ekim
Yİ-ÜFE	%	30,8	157,6	Ekim
CARI AÇIK	Milyar Dolar	0,626	40,9	Ağustos
BRÜT DIŞ BORÇ STOKU	Milyar Dolar	131,8	444,4	Ağustos
İTHALAT	Milyar Dolar	51,5	300,5	Ocak-Ekim
DIŞ TİCARET AÇIĞI	Milyar Dolar	15,5	91,1	Ocak-Ekim

AK Parti iktidarında; telekomünikasyondan enerjiye, ulaşımdan petro kimyaya, metalurjiden çimentoya, tarım ve gıda KİT'lerine kadar 273 kuruluşta hisse senedi veya varlık satış-devir işlemleri yapıldı. **Bu kuruluşlardan 268'inde kamu payı kalmadı.** 4 binden fazla kamuya ait gayrimenkul satıldı. Ülke kaynakları-birikimleri tüketilirken, 2002'den bugüne 20 yılda toplam 63,7 milyar dolarlık satış gerçekleştirilmesine rağmen **Merkez Bankası rezervleri ekşiye indi.** Millete ait olan varlıklar hızla elden çıkarıldıktan sonra şimdi Cumhurbaşkanı kararlarıyla **hazine arazileri-tarım ve orman alanları-sahiller-SİT kapsamındaki koruma alanları art arda satılıyor!**

İŞSİZLİK ORANI YENİDEN ÇİFT HANEYE YÜKSELDİ!

TÜİK verilerine göre, işsizlik eylül ayında yüzde 10,1'e yükseldi. Ağustos ayında işsizlik yüzde 9,6 düzeyindeydi. 'Atıl işgücü' olarak tanımlanan geniş tanımlı işsizlik ise 0,4 puan artarak yüzde 20,3 oldu. 'Atıl işgücü' oranı bir önceki ay yüzde 19,8 seviyesindeydi.

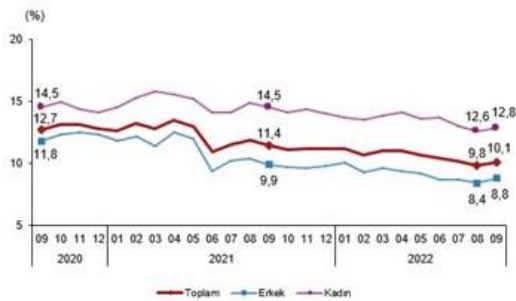
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), eylül ayına ilişkin İşgücü İstatistikleri'ni yayımladı. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 120 bin kişi artarak 3 milyon 482 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puanlık artış ile yüzde 10,1 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,8 iken kadınlarda yüzde 12,8 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü (geniş tanımlı işsizlik) oranı ise 2022 yılı eylül ayında bir önceki aya göre 0,4 puan artarak yüzde 20,3 oldu.

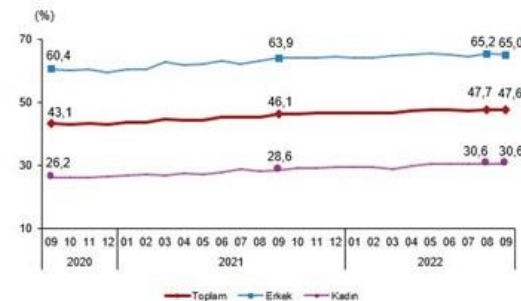
Mevsim Etkisinden Arındırılmış İstihdam

İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 54 bin kişi azalarak 30 milyon 867 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile yüzde 47,6 oldu. Bu oran erkeklerde yüzde 65,0 iken kadınlarda yüzde 30,6 olarak gerçekleşti.

İşsizlik oranı, Eylül 2020-Eylül 2022

İstihdam oranı, Eylül 2020-Eylül 2022

Grafik: TÜİK

Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşgücüne Katılma Oranı Yüzde 52,9

İşgücü 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 67 bin kişi artarak 34 milyon 349 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 52,9 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 71,3 kadınlarda ise yüzde 35,0 oldu.

Genç Nüfusta Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşsizlik Oranı Yüzde 19,6

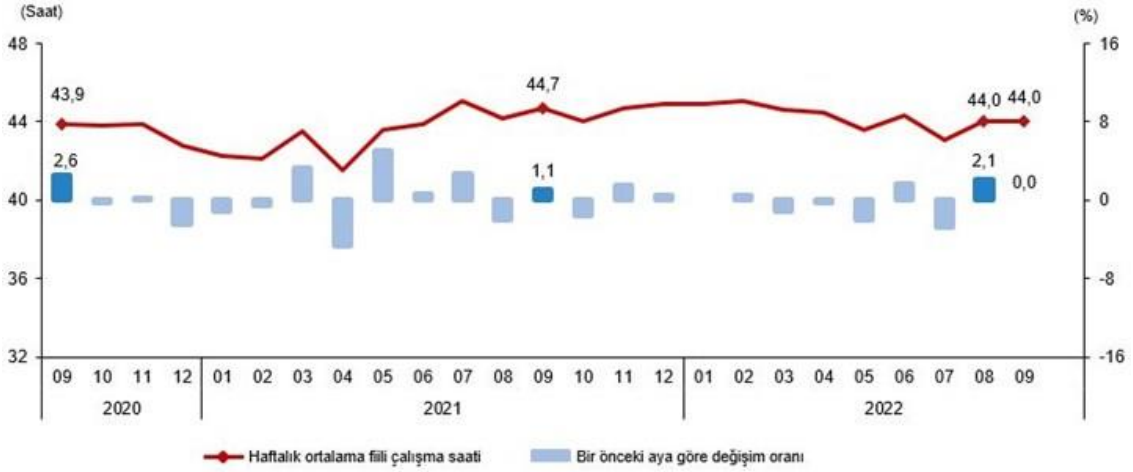
15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 1,2 puanlık artış ile yüzde 19,6 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde yüzde 16,5, kadınlarda ise yüzde 25,4 olarak tahmin edildi.

	Eylül 2022			Bir önceki ay			Bir önceki aya göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	64 871	32 105	32 767	64 793	32 064	32 729	78	41	38
İşgücü	34 349	22 875	11 474	34 282	22 844	11 438	67	31	36
İstihdam	30 867	20 856	10 011	30 921	20 919	10 002	-54	-63	9
İşsiz	3 482	2 019	1 463	3 362	1 925	1 437	120	94	26
İşgücüne dahil olmayanlar	30 523	9 230	21 293	30 511	9 220	21 290	12	10	3
(%)									
İşgücüne katılma oranı	52,9	71,3	35,0	52,9	71,2	34,9	0,0	0,1	0,1
İstihdam oranı	47,6	65,0	30,6	47,7	65,2	30,6	-0,1	-0,2	0,0
İşsizlik oranı	10,1	8,8	12,8	9,8	8,4	12,6	0,3	0,4	0,2
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	19,6	16,5	25,4	18,4	15,5	23,9	1,2	1,0	1,5

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

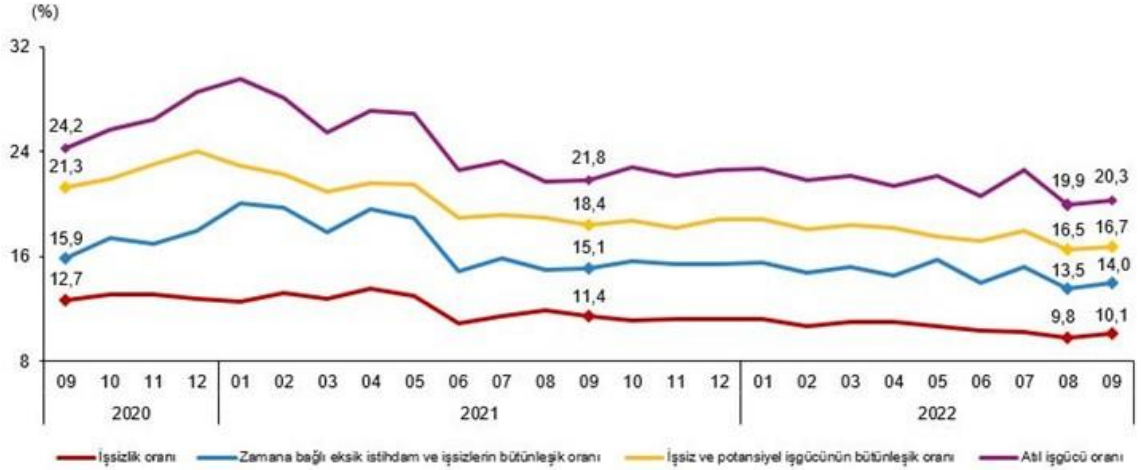
Mevsimsel etkilerden arındırma yöntemi gereği geçmiş aylara ilişkin tahminler revize edilerek yayımlanmaktadır.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşı olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre değişim göstermeyerek 44,0 saat olarak gerçekleşti.

Atıl İşgücü Oranı Yüzde 20,3 Oldu

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 0,4 puan artarak yüzde 20,3 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünlük oranı yüzde 14,0 iken potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünlük oranı yüzde 16,7 olarak tahmin edildi.

KAYITLI İŞSİZ SAYISI YILLIK BAZDA 55 BİN KİŞİ ARTTI

İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı ekim ayında aylık bazda 104 bin kişi azalırken, yıllık bazda 55 bin kişi arttı. Ekim'de işe yerleşen 79 bin kişinin yüzde 62'si erkek olurken kadınların oranı yüzde 37'de kaldı.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Ekim ayı, aylık istatistik bültenini yayımladı. Buna göre, ekim ayında İŞKUR aracılığıyla 79 bin kişi işe yerleşti. İşe yerleşenlerin 49 bin 360'ı erkek olurken, 29 bin 715'i kadın oldu. Ekim'de işe yerleşen kadın sayısı yüzde 37'de kaldı.

2022 yılı Ocak-Ekim döneminde ise kurumun işe yerleşmesine aracılık ettiği kişi sayısı 1 milyon 101 bin 857 kişi olarak gerçekleşti.

Kayıtlı İşsiz Sayısı 3 Milyonu Aştı

Ekim ayında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı eylül ayına göre yüzde 3,2 azalış göstererek 3 milyon 178 bin 25 kişi olurken, yıllık bazda yüzde 1,8'lik artış gösterdi. Geçen yıl Ekim ayında 3 milyon 122 bin 944 olan kayıtlı işsiz sayısı bu yıl Ekim ayında 3 milyon 178'e çıktı. Yıllık bazda kayıtlı işsiz sayısı 55 bin kişi arttı.

Kayıtlı işsizlerin yüzde 49,6'sı erkek, yüzde 50,4'ü kadın olurken yüzde 28,6'sı da 15-24 yaş grubunda gençlerden oluştu.

En Fazla İşe Yerleşme Sanayide

Ocak-Ekim 2022 döneminde sektörler itibarıyla en fazla işe yerleştirme sanayi sektöründe

“İmalat” alanında; mesleklere göre ise en fazla işe yerleştirme sırasıyla “Satış danışmanı/uzmanı, turizm otelcilik elemanı ve konfeksiyon işçisi” mesleklerinde gerçekleşti.

Ekim ayında İŞKUR’un işverenlerden aldığı açık iş sayısı 175 bin 143 oldu. 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde alınan açık iş sayısı ise 1 milyon 960 bin oldu. Açık işlerin 98,8’i özel sektörden alındı.

CARİ AÇIK BEKLENTİLERİ BİLE AŞTI, 12 AYLIK AÇIK 39 MİLYAR DOLAR!

Merkez Bankası verilerine göre cari denge Eylülde 2,97 milyar dolar açık verdi. Eylül ayında bir yıl öncesine göre neredeyse 7 milyar dolar artan 8,1 milyar dolarlık dış ticaret açığı etkili oldu. Revizyon gören seyahat gelirleri 4,56 milyar dolar ile açığın genişlemesini sınırladı. 12 aylık cari açık ise 39 milyar 164 milyon dolar oldu.

Türkiye'nin cari işlemler hesabı, Eylülde 2 milyar 966 milyon dolar açık verirken, 12 aylık cari açık 39 milyar 164 milyon dolar oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan ödemeler dengesi verilerine göre, geçen yılın eylül ayında 2 milyar 719 milyon dolar fazla veren cari işlemler hesabında, bu yılın aynı döneminde 2 milyar 966 milyon dolar açık oluştu. Bunun sonucunda 12 aylık cari işlemler açığı 39 milyar 164 milyona yükseldi.

Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının eylülde bir önceki yılın aynı ayına göre 6 milyar 971 milyon dolar artarak 8 milyar 97 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Aynı dönemde, altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası, 6 milyar 656 milyondan 6 milyar 807 milyon dolara yükseldi.

Hizmetler dengesi kaynaklı girişler, eylülde geçen yılın aynı ayına göre 1 milyar 324 milyon dolar artarak 6 milyar 83 milyon dolara çıktı. Bu kalem altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler ise 743 milyon dolar yükselerek 4 milyar 558 milyon dolara ulaştı.

Birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışlar, eylülde geçen yılın aynı dönemine göre 12 milyon dolar azalarak 947 milyon dolara geriledi. Geçen yılın eylül ayında 45 milyon dolar net giriş kaydeden ikincil gelir dengesi kaleminde ise bu yılın aynı döneminde 5 milyon dolar çıkış yaşandı.

Öte yandan, ağustos ayına ilişkin cari işlemler açığı 3 milyar 112 milyondan 2 milyar 738 milyon dolara revize edildi.

AA Finans'ın anketine katılan ekonomistler, cari işlemler hesabının Eylülde 2 milyar 632 milyon dolar açık vermesini bekliyordu. Ekonomistlerin 2022 sonuna yönelik cari işlemler açığı beklentisi ise 51,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmişti.

Resmi Rezervler Geriledi

TCMB verilerine göre, Eylül'de doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 488 milyon dolar olarak kaydedildi.

Portföy yatırımları 3,4 milyar dolar tutarında net çıkış kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 522 milyon doları ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 115 milyon ABD doları net satış yaptığı görüldü.

Resmi rezervlerde bu ay 1,66 milyar dolar düşüş görüldü.

Revizyon Sonrası Net Hata Noksan Görünümü

Merkez Bankası revizyonu net hata noksan verilerine de yansıdı. Net hata noksan girişi Eylül'de 2,6 milyar dolar oldu. Ocak-Eylül döneminde net hata noksan girişi ise 24,94 milyar dolarda kaldı.

VATANDAŞIN MUTFAK TÜPÜNEDE ZAM

Döviz kurundaki artış ve enflasyon, mutfak tüplerinin fiyatlarını da etkiledi. 12 kg mutfak tüpü Ankara'da 319 TL'den satılıyor.

2019 yılından bu yana mutfak tüpü fiyatlarındaki Kasım aylarındaki değişim şöyle;

Tarih	Fiyat	Bir önceki yıla göre artış oranı %	2019 yılında bu yana artış oranı
-------	-------	------------------------------------	----------------------------------

6.11.2019	115,5 TL		
4.11.2020	119,5 TL	3,5	3,5
2.11.2021	175,5 TL	46	52
4.11.2022	319 TL	81	176

İNŞAAT MALİYETLERİNDE REKOR ARTIŞ SÜRÜYOR

TÜİK'e göre, inşaat maliyet endeksi 2022 yılı Eylül'de bir önceki aya göre yüzde 1,57, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 119,83 artarak yeni rekor kırdı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2022 Eylül'e ilişkin İnşaat Maliyet Endeksini açıkladı. Buna göre, inşaat maliyet endeksi, 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 1,57, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 119,83 arttı.

Bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 2,07 arttı, işçilik endeksi yüzde 0,07 azaldı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 133,40, işçilik endeksi yüzde 84,04 arttı.

Kaynak: TÜİK

Malzeme Fiyatlarında Büyük Artış

Bina inşaatı maliyet endeksi, bir önceki aya göre yüzde 2,10, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 117,11 arttı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 2,82 arttı, işçilik endeksi yüzde 0,17 azaldı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 129,87, işçilik endeksi yüzde 84,15 arttı.

Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi, bir önceki aya göre yüzde 0,13 azaldı; bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 129,18 arttı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 0,24 azaldı; işçilik endeksi yüzde 0,30 arttı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 145,25, işçilik endeksi yüzde 83,62 arttı.

İHRACATTA PANDEMİDEN BU YANA EN KÖTÜ İKLİM!

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Ekim'de 47,9'a geriledi. Böylece ihracat pazarlarında talep koşulları art arda üç ay zayıflarken ekim ayındaki bozulma Covid-19 salgınının ilk dalgasının yaşanmakta olduğu Haziran 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Endeks, 2,5 yılın en düşük seviyesinde: İhracatta pandemiden bu yana en kötü iklim!

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekimde 47,9'a geriledi.

İSO, Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin ekim sonuçlarını açıkladı.

Talep Koşullarında Art Arda Zayıflama

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların ihracat ikliminde iyileşmeye, altındaki değerlerin ise bozulmaya işaret ettiği endeks, ekimde bir önceki aya göre 48,8'den 47,9'a indi. Böylece ihracat pazarlarında talep koşulları art arda 3 ay zayıflarken ekimdeki bozulma yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgınının ilk dalgasının yaşandığı Haziran 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti.

Geçen ay Türk imalatçılarının ana ihracat pazarlarında talep zayıflığı genele yayılı bir görünüm sergiledi. Avrupa'da, Türk imalatçılarının en büyük ihracat pazarı olan Almanya'nın üretimi üst üste dördüncü ay geriledi ve düşüş eyleme göre hızlandı.

Birleşik Krallık, İtalya, İspanya, Hollanda, Avusturya, Yunanistan, Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nde ekonomik aktivite daha yüksek oranda küçüldü. Fransa'da ise üretim bir önceki anket döneminde kaydedilen artışın ardından hafif düştü.

Türk imalat sanayi ihracatından yaklaşık yüzde 7 pay alan ABD'de daralma ekimde de sürdü. Üretimdeki düşüş, eğilim olarak dördüncü aya ulaştı ve eyleme göre daha yüksek oranda gerçekleşti. Kanada'da imalat sanayi üretimi bir önceki aya göre daha belirgin yavaşlarken Meksika'da ise düşüş hız kesti.

En Büyük 18 İhracat Pazarından Sadece Bae'de Artış Oldu

En büyük 18 ihracat pazarı içerisinde ekonomik aktivite sadece Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) artış kaydetti. Bu ülkede petrol dışı üretim güçlü şekilde arttı ve büyüme eyleme göre ivme kazandı. Diğer Orta Doğu ülkelerine bakıldığında, ekonomik aktivite Suudi Arabistan ve Katar'da artış gösterirken Lübnan ve Mısır'da yavaşladı.

Anket kapsamında takip edilen pazarlar arasında en sert daralma Tayvan'da gerçekleşti. Dünya genelindeki talep zayıflaması nedeniyle bu ülkede küresel finans krizinden bu yana en hızlı üretim düşüşlerinden biri yaşandı. Çin, Güney Kore ve Malezya da yılın son çeyreğine daha olumsuz talep koşullarıyla başlangıç yapan Asya ekonomileri arasında yer aldı.

Çin dışındaki BRIC ekonomilerinde ise birbirinden farklı eğilimler gözlemlendi. Ekonomik aktivite Brezilya ve Hindistan'da artarken Rusya'da düşüş kaydetti.

"Yeni Sipariş Almakta Zorlanma Devam Edecek"

Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, anket kapsamındaki ana ihracat pazarları arasında sadece BAE'nin büyüme bölgesinde kalmasının, küresel ekonomideki yavaşlamanın geniş çaplı olduğunu açık bir şekilde ortaya koyduğunu bildirdi.

Harker, "Mevcut eğilimler, imalatçıların en azından 2022'nin geri kalan kısmında ihracat pazarlarından yeni sipariş almakta zorlanmaya devam edeceğini gösteriyor" ifadelerini kullandı.

HAZİNE EKİM AYINDA 72 MİLYAR LİRA NAKİT AÇIĞI VERDİ

Hazine ve Maliye Bakanlığı, ekim ayına ilişkin nakit gerçekleştirmelerini açıkladı. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre, Hazine ekim ayında 72 milyar TL nakit açığı verdi.

Buna göre, geçen ay Hazine'nin nakit gelirleri 238 milyar 904 milyon lira, nakit giderleri 311 milyar 84 milyon lira oldu.

Faiz Ödemeleri

Faiz dışı giderler 251 milyar 995 milyon lira, faiz ödemeleri ise 59 milyar 89 milyon lira olarak gerçekleşti. Faiz dışı denge ise 13 milyar 91 milyon lira açık verdi.

Ekim ayında nakit dengesinde, 72 milyar 180 milyon liralık açık oluştu.

Geçen ay devirli-garantili borç geri dönüşü 110 milyon lira olarak kayıtlara geçti. Kur farklarından kaynaklanan artış 1 milyar 11 milyon lira olarak gerçekleşirken, kasa/banka net hesabında da 27 milyar 961 milyon lira artış görüldü.

5 YILDA 4,1 MİLYON VATANDAŞ KARA LİSTEYE GİRDİ

CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, yılın ilk 9 ayında 1,2 milyon kişinin bankalara olan borcunu ödeyemediği için kara listeye alındığını söyledi. Böylece son 5 yılda bankaların kara listesine giren vatandaş sayısı 4 milyon 165 bin 902 kişiye ulaştı.

CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, ekonomik kriz nedeniyle son bir yılda bankacılık sektörü kârına kâr katarken, milyonlarca vatandaşın ödeyemez duruma geldiği kredi kartı borçları ve bireysel krediler nedeniyle 'kara liste'ye girdiğini söyledi.

Bulut, 2022 Ocak-Eylül döneminde toplam 819 bin 547 vatandaşın bankalara olan bireysel kredi borcunu, 706 bin 457 vatandaşın da kredi kartı borcunu zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından icra takibine alındığını belirtti.

Enflasyon Karşısında Sürekli Borçlanıyorlar

Borçlu vatandaşların sayısının her geçen yıl artış gösterdiğine dikkat çeken Bulut, enflasyon karşısında geliri eriyen vatandaşın temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için sürekli borçlandığını kaydetti.

Vatandaşın aldığı maaşın, fahiş zamlar karşısında giderlerini karşılamaya yetmediğini belirten Bulut, şöyle devam etti:

“Vatandaş borç batağına saplandı. Geçen yılın aynı dönemine göre bireysel kredi kartı borcunu ödeyemeyenlerin sayısında 125 bin 672, kredi kartı borcunu ödeyemeyenlerin sayısında ise 396 bin 414 kişi artış yaşandı.

Hem kredi kartı hem de tüketici kredisi borcu yüzünden takibe alınanlar tek kişi sayıldığında toplam 1 milyon 219 bin 397 kişi Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nin kara listesine girdi. Son beş yılda bankalar tarafından takibe alınanlardan borcu halen devam edenlerin sayısı da Eylül sonunda 4 milyon 165 bin 902 kişi oldu.”

Kazanan Bankalar, Kaybeden Vatandaş

Bankaların bireysel kredi ve kredi kartı borçları nedeniyle bu yılın 9 aylık döneminde vatandaşlardan aldığı faizin ise 129,3 milyar liraya ulaştığını belirten Bulut, şöyle deval etti:

“İktidarın uyguladığı yeni ekonomi modelinde kazanan bankalar, kaybeden vatandaşlar oldu. Geçen yılın aynı döneminde bankalar bireysel krediler ve kredi kartlarından 84,8 milyar lira, yılın tamamında ise 118,5 milyar lira faiz almıştı.

Bankalar bu yılın ilk dokuz ayında vatandaşlardan geçen yılın aynı dönemine göre 44,4 milyar lira daha fazla faiz aldı.

Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan toplam borcu 1 trilyon 455 milyar lira düzeyinde seyrediyor. Borçlarda yıl başından bu yana 369 milyar, toplam borçlarında ise 371 milyar liralık artış yaşandı.”

3 MİLYON AİLE ELEKTRİĞE MUHTAÇ

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, sosyal yardım programlarına ilişkin açıklamalarda bulunurken bu hafta 3 milyon haneye 666 milyon TL elektrik yardımı (elektrik tüketim desteği) yapılacağını duyurdu.

Aynı zamanda doğalgaz yardımlarının da ilk ödemesinin bu hafta gerçekleştirileceğini belirtti. Erdoğan'ın açıklaması Türkiye'deki yoksulluğu gözler önüne serdi. 2019'da 1 milyon 343 bin 109, 2020'de 1 milyon 659 bin 448, 2021'de ise 1 milyon 801 bin 835 hane elektrik yardımı almıştı.

2022 yılının haziran ayında elektrik desteğinden faydalanan hane sayısı 2 milyon 345 bin 939'du. Yalnızca dört ayda elektrik desteği alan hane sayısı 654 bin 61 arttı. 4 yılda ise elektrik yardımına muhtaç hane sayısı 1.6 milyon arttı. 2022 Mart/Nisan döneminde 331 bin 46 hane doğalgaza muhtaç hale geldi. Bakanlık tarafından bu ailelere 114 milyon TL yardım yapıldı. Öte yandan 2021 yılında 1 milyon 870 bin haneye 1.6 milyon ton kömür desteği sağlandı. Erdoğan Türkiye Aile Desteği Programı kapsamında 2.5 milyon aileye 3.2 milyar TL'lik yardımın yapıldığını açıkladı.

35 BİN YOKSULUN ELEKTRİĞİ KESİLDİ

Enerji Bakanı Fatih Dönmez, bu yılın ilk 7 aylık döneminde 26 ilde borcunu zamanında ödeyemediği için 34 bin 790 abonenin elektriğinin kesildiğini bildirdi.

Enerji Bakanı Fatih Dönmez, elektrik faturasını ödeyemediği için bu yılın sadece ocak-temmuz aylarını kapsayan 7 aylık dönemde 26 ildeki 34 bin 790 abonenin elektriğinin kesildiğini açıkladı. Ancak bu sayının, 7 aylık dönemde elektriği kesilen ve hâlâ açılmayan abone sayısını gösterdiği öğrenildi.

MAĞDUR DAHA FAZLA

7 aylık dönemde gecikmiş faturasını ve 182 liralık açma kapama parasını ödeyip elektriğini açtıranların listeden çıkarıldığı, bu nedenle gerçek mağdur sayısının çok daha fazla olduğu ifade edildi.

CHP Milletvekili Sezgin Tanriku, Bakan Dönmez'e 2021-2022 yılları arasında borcunu ödemediği için elektriği kesilen abone sayılarını sordu. Bakan Dönmez, ilk etapta 26 ilin verilerini gönderdi. Dönmez'in verdiği bilgiye göre 26 ilde geçen yılın tamamında 71 bin 220 abonenin elektriği borcundan dolayı kesilirken bu yılın ilk 7 ayında 34 bin 790 yoksul abone karanlıkta kaldı.

Dönmez'in gönderdiği listede borcundan dolayı elektriği kesilen abone sayısının birçok ilde sıfır görünmesi dikkat çekti. Örneğin geçen yıl 37 bin 580 kişinin borç kaynaklı elektriğinin kesildiği İstanbul'da bu yılın ocak-temmuz döneminde bir tek kişinin bile elektriğinin kesilmediği bilgisi verildi. Bakanlıkla görüşüp nedenini soran Tanriku, "Borcundan dolayı elektriği kesilen ancak sonradan açtıranların listeden ayıklandığını, böylece gerçek mağdur sayısının düşük gösterilmeye çalışıldığını öğrendik. Benzer durum geçmiş yıl istatistiklerinde de var. Karanlıkta kalan yoksul sayısı ne yazık ki halktan gizleniyor" dedi.

26 il arasında en çok elektriği kesilenlerin yaşadığı ilk 10 il (Abone sayısı)

İller	Ocak-Aralık 2021	Ocak-Temmuz 2022
İstanbul	37.580	0
Şanlıurfa	13.414	15.381
Diyarbakır	3.986	2.645
Mardin	3.642	3.154
Batman	2.402	3.361
Karabük	2.301	808
Şırnak	2.125	1.703
Rize	1.246	386
Çankırı	1.137	581
Kars	0	1.621

Not: İstanbul'da elektriği kesilen abone sayısının sıfır görünmesi, temmuz ayına gelindiğinde kesilen abone-lerin yeniden açtırmış olmasından kaynaklanıyor.

Enerji Bakanı Fatih Dönmez'in gönderdiği ve 26 ili kapsayan listede, geçen yıl Ağrı, Aksaray, Ardahan, Bayburt, Bitlis, Hakkari, Kars, Kilis ve Yalova'da bir tek abonenin bile elektriği borcundan dolayı kesilmemiş görünüyor. Aynı durum, bu yılın ilk 7 ayında İstanbul, Aksaray, Bitlis, Hakkari, Muş ve Yalova'da da söz konusu. Bunun nedeninin elektriğini açtıranların listeden çıkarılması olduğu belirtildi.

100 YILLIK CUMHURİYET BİRİKİMİ 20 YILDA ÖZELLEŞTİRİLDİ

Bir Twitter bedeline satış

Cumhuriyet'in kamusal birikiminin yüzde 90'ı AKP döneminde satıldı. Kamu işletmeleri, hisseleri ve taşınmazları ne varsa satıldı. Devlete kalan ise 50 milyar dolar oldu. 100 yıllık birikim Twitter fiyatına satılmış oldu.

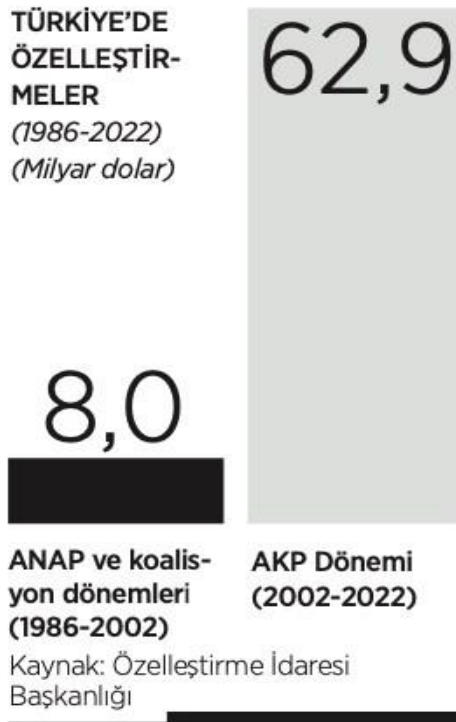
29 Ekim’de Cumhuriyet’in kuruluşunun 99’uncu yılını kutladık. 100’üncü yıla bir yıl kaldı. 2 Kasım ise Adalet ve Kalkınma Partisi, AKP’nin 2002 seçimlerini kazanarak hükümete gelmesinin ve kesintisiz tek parti iktidarının 20’nci yılıydı. AKP, Kasım 2002’den bu yana tek başına ülkeyi yönetiyor. AKP dönemi 100 yıllık Cumhuriyet döneminin beşte birini kapsıyor. Bu haliyle erken Cumhuriyet döneminin tek parti dönemiyle (1925-1945) denk bir süre, çok partili dönemlerin ise en uzun kesintisiz tek parti hükümetleri dönemi. Dolayısıyla bu dönemin bilançosunun çeşitli yönleriyle çıkarılması son derece önemli. Bu dönem gerek siyasal açıdan gerekse iktisadi ve sosyal açıdan Türkiye’nin en tartışmalı ve kritik dönemlerinden biri. Bu hafta ve önümüzdeki haftalarda bir dizi yazıyla bu dönemin emek açısından bir değerlendirmesini yapmaya çalışacağım. İlk yazımda kamu kesiminin tasfiyesini ve özelleştirmeyi ele almak istiyorum. Ama önce bir hatırlatma.

Bir 12 Eylül Mucizesi: %34 İle %66 Temsil

AKP bir yandan 2002 krizinin yaratmış olduğu toplumsal tepki öte yandan 12 Eylül ürünü yüzde 10 barajına dayalı seçim mevzuatının lütfuyla oyların yüzde 34,2’sini almasına rağmen parlamentoda bunun iki katı bir çoğunluğa ulaştı ve milletvekillerinin yüzde 66’sını çıkardı. 2002 seçimlerinde kullanılan 31,5 milyon geçerli oyun 14,6 milyonu temsil edilmemiş, seçmen iradesinin yüzde 46,3’ü parlamento dışında kalmıştı.

AKP iktidarının 20’nci yılında asla unutulmaması gereken husus 2002 yılında yapılan seçimlerde parlamentoda ezici bir çoğunluk sağlayan AKP’nin milletin çoğunluğuna dayanmadan tek başına iktidar olmasıydı. 12 Eylül darbesinin ürünü yüzde 10 barajı olmasaydı AKP asla iktidar olamayacaktı. Bir kez iktidara geldikten sonra sonraki seçimlerde oyunu artırmaya rağmen ilk iktidar oluşunu 12 Eylül mevzuatına borçlu olduğu ve milli iradeye rağmen iktidar olduğu unutulmamalı.

AKP 20 yıldır kesintisiz biçimde Türkiye’yi yönetiyor. “Demokratikleşme” iddialarıyla yola çıkan AKP’nin aslında demokratikleşme gibi bir gündemi olmadığı kısa sürede görüldü. Özellikle 2010’lu yıllarda başlayan ve halen devam eden görülmemiş ölçüde hukuksuzluk ve otoriterleşme döneminin asli karakteri oldu. Ancak bu dönem sadece hukuksuzlukları ile değil dizginsiz bir neoliberalizm dönemi olarak da anılacaktır. Kamunun tasfiyesi özelleştirme ve taşeronlaştırma en yaygın haline bu dönemde ulaştı. Özellikle özelleştirme süreci tamamlandı. Aşağıda dönemin özelleştirme bilançosunu ele aldım.

Koskoca 100 Yılı 20 Yılda Sattılar

24 Ocak 1980 kararlarıyla temel ekonomik zihniyetin değişmesiyle birlikte önü açılan özelleştirmeler Anavatan Partisi (ANAP)-Özal döneminde 1986’da başladı. ANAP-Özal döneminde başlayan özelleştirme ve devletin ekonomiden çekilmesi politikası sonucu bir yandan kamu işletmeleri ve malları satılırken, öte yandan kamu istihdam politikası değiştirildi. Böylece 1980’lerden günümüzde istikrarlı biçimde sürdürülen politikalar sonucunda kamu işletmeleri adeta tasfiye edildi. Ancak özelleştirme ANAP ve Özal ile özdeşleşmiş olmasına

rağmen ANAP dönemindeki özelleştirmeler devrede kulak kalmaktadır. AKP hükümetleri ANAP-Özal dönemine göre daha yoğun ve kapsamlı bir özelleştirme politikası izledi ve ne var ne yok sattı.

Özal-ANAP döneminde başlayan kamunun tasfiyesi ve özelleştirme süreci 1990 yıllarda başta Anayasa Mahkemesi olmak üzere yargıdan gelen müdahaleler ve sendikaların tepkileri gibi nedenlerle istenen hızda gerçekleşmedi. Bu vesileyle Mümtaz Soysal ve İlter Ertuğrul'un yoğun çabalarını ve onların büyük katkılarıyla faaliyet yürüten Kamu İşletmeciliğini Geliştirme Merkezi'nin (KİGEM) rolünü teslim etmek gerekir.

Özelleştirme ve kamunun tasfiyesi altın çağını AKP döneminde yaşadı. Gerek kamu işletmelerinin ve gerekse kamu hizmetinin özelleştirilmesinin şampiyonu AKP hükümetleri oldu. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) verilerine göre 1986 yılından bugüne kadar gerçekleştirilen özelleştirme uygulamalarının toplam tutarı yaklaşık 71 milyar dolar düzeyindedir.

Bu miktarın yaklaşık yüzde 1'i ANAP döneminde, yüzde 10'u 1992-2002 koalisyon hükümetleri döneminde ve 89'u ise AKP döneminde gerçekleşti. ANAP sadece 890 milyon dolarlık özelleştirme yapabilirken, 1990'ların koalisyon hükümetleri döneminde 7,2 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı. AKP döneminde ise bir rekor kırıldı ve toplam 63 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı. AKP özelleştirmenin gerçek şampiyonudur. Cumhuriyet döneminin toplam ekonomik birikimin yüzde 90'ı 63 milyar dolara AKP tarafından satıldı.

Özelleştirme uygulamaları kamuya ait şirket ve kurum hisselerinin satışı, işletmelerin doğrudan satışı, otel ve sosyal tesis satışı ve taşınmaz satışı şeklinde gerçekleşti. Yüzlerce kamu kuruluşunun hisseleri ve yüzlerce kamu işletmesinin kendisi satıldı. Ayrıca kamuya ait tesisler ile diğer taşınmazlar da satıldı. Kısaca kamuya ait ne varsa satıldı. 1986'dan bugüne kadar yüzde 10'dan fazla hissesi satılan kamu kuruluşu sayısı 210'u geçerken doğrudan satılan kamu işletmesi sayısı 310'dana fazladır. Bu dönemde 19 kamu tesisi-oteli ile 3600'e yakın kamu taşınmazı satıldı. Bazı kamu işletmeleri ise (İzmit SEKA Fabrikası gibi) kapatıldı. Tasfiye edilen ve özelleştirilen kamu işletmesi ve ortaklığı sayısı 500'ün üzerindedir.

Özelleştirme Geliri Borçlara Ve İnşaata Gitti

Peki cumhuriyetin bütün iktisadi birikimi satılırken bunun ne kadarı Hazine'ye intikal etti ve nerelere harcandı? Özelleştirmelerden elde edilen kaynağın yaklaşık yüzde 30'u (20 milyar dolar) özelleştirilen kuruluşlara yapılan (sermaye iştirakleri, verilen krediler, çalışanlara yönelik iş kaybı ve özelleştirme sonrası tazminatları ile emeklilik primi gibi) ödemelerdir. Dolayısıyla elde edilen gelirin yüzde 30'u kamuya kaynak olarak aktarılmadı. Özelleştirmelerden 50 milyar dolar (yaklaşık yüzde 70) Hazineye ve Kamu Ortaklığı Fonu'na aktarıldı. Diğer bir ifadeyle sonuçta koskoca cumhuriyetin döneminin bütün ekonomik birikiminin satışından kamunun elde ettiği gelir 50 milyar dolardır. Böylece Türkiye'nin cumhuriyet dönemi boyunca sağlanan tüm kamusal ekonomik birikimi bir Twitter şirketi fiyatına satıldı. Bilindiği gibi Elon Musk Ekim 2022'de Twitter şirketini yaklaşık 44 milyar dolara satın aldı

Özelleştirmelerden elde edilen nakit fazlası Hazine'nin iç ve dış borç ödemelerinde kullanılmak üzere Hazine hesaplarına intikal ettirilen tutarlardır. Kamu Ortaklığı Fonu'nun kullanım alanı ise baraj, otoyol ve içme suları gibi altyapı tesislerinin finansmanı ile ilgilidir. Dolayısıyla kamunun cumhuriyet tarihi boyunca kurduğu ve biriktirdiği ne var ne yok satılmış ve bunlardan elde edilen 50 milyar dolar iç ve dış borç ödemesi ile baraj ve otoyolların finansmanına harcanmış gözüküyor.

Devleti Şirket Haline Getirdiler

Tamamen ve hissesi satılan 500'den fazla kamu kuruluşunun arasında Sümerbank, TEKEL, TÜPRAŞ, SEKA, Ereğli, İsdemir, Kardemir, Eti Maden işletmeleri, Petkim, Telekom, Çimento fabrikaları, Petrol Ofisi, Gübre Fabrikaları, Şeker Fabrikaları, THY ve daha niceleri var. Pek çoğu erken cumhuriyet döneminde kurulan kamu işletmelerinin neredeyse tamamı Hazine'ye sadece 50 milyar katkı sağlayacak şekilde satıldı ve tasfiye edildi.

Öte yandan sadece mal üreten kamu işletmeleri değil kamu hizmeti üretimi de özelleştirildi. Özelleştirme topyekûn kamunun küçültülmesi, kamunun mal ve hizmet üretiminin ticarileştirilmesi ve özel sektöre devri anlamına geliyor. Özelleştirme sadece KİT'lerin özelleştirilmesi değil, başta sağlık, eğitim ve sosyal güvenlik alanları olmak üzere ticarileşmenin yoğunlaşması, kamu personeli eliyle gördürülmesi zorunlu olan kamu hizmetlerinin hizmet alımı ve taşeron sistemi yoluyla yapılmasıdır.

Türkiye AKP'nin 20 yılında ülkenin tüm kamusal iktisadi birikiminin satılmasına, tasfiyesine ve özelleştirilmesine tanık oldu ve sonuçta elde edilen gelir bir sosyal medya şirketi (Twitter) bedeli kadar oldu ve elde edilen gelir borç ödemelerine ve inşaata gitti. Özal'ın "babalar gibi satarız", Çiller'in "son sosyalist devleti yıktık" ve AKP'nin

“devleti şirket gibi yönetme” söylemi adeta tüm özelleştirme sürecinin özetidir. Kamu işletmelerini sattılar, sosyal devleti yıktılar ve devleti şirket haline getirdiler!

SAT SAT BİTMEDİ!

Ülkenin stratejik kurumlarının çoğunluğunu özelleştiren iktidar, sadece eylül ile ekim aylarında 26 taşınmazı 882,9 milyon TL'ye elden çıkardı. Satılanlar arasında TCDD ve Sümer Holding'e ait taşınmazlar da yer alıyor.

Ülkenin onlarca yıldır biriktirdiği varlıklarını birer birer elden çıkartan iktidar, eylül ile ekim aylarında satışa devam etti. Sümer Holding'e ve TCDD'ye ait taşınmazların da aralarında bulunduğu onlarca taşınmaz, yok pahasına elden çıkarıldı. Yalnızca iki ayda satışı gerçekleştirilen kamu taşınmazı sayısı 26 oldu.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın (ÖİB) satış verilerine göre, eylülde 20, ekimde ise 6 kamu taşınmazı elden çıkarıldı. En fazla, “gelir getiren” kamu taşınmazının ise 200 milyon TL'lik satış bedeli ile Muğla Bodrum'da Maliye Hazinesi'ne ait taşınmaz olduğu bildirildi. Kayıtlarda “1 No'lu taşınmaz” olarak geçen arazi, 5 Ekim'de gerçekleştirilen satış işleminin ardından “MUI İnşaat Turizm” isimli şirketin oldu.

TCDD'ye ait Amasya'da bulunan iki taşınmazın satış işlemi de 30 Eylül'de tamamlandı. Taşınmazlardan bir tanesi 4,5 milyon TL'ye, diğeri ise 3,9 milyon TL'ye satıldı.

Yine Sümer Holding

Cumhuriyet tarihinin en önemli kurumları arasında yer alan ve kıymetli arazileri birer birer yağmalanan Sümer Holding'e ait dört taşınmazın satışı da 7-8 Eylül tarihlerinde sonuçlandırıldı. Taşınmazların satışından 81 milyon 550 bin TL gelir elde edildi. Sümer Holding'in Edirne'de yer alan üç taşınmazının bir metal şirketine, Aydın'da yer alan bir taşınmazının ise inşaat şirketine verildiği kaydedildi.

Yüzde 90'ı Satıldı

Cumhuriyet'in kamusal birikiminin yüzde 90'ı AKP iktidarı döneminde satılmıştı. Özelleştirmelerle birlikte devlete kalan tutar yalnızca 50 milyar dolar olmuştu.

Özelleştirmeyle Elden Çıkarılan Taşınmazlar

- Ankara Yenimahalle'de bulunan beş arazi: 26 milyon 500 bin TL
- Türkiye Şeker Fabrikaları'na ait Afyon'daki taşınmaz: 920 bin TL
- Türkiye Şeker Fabrikaları'nın Edirne'deki taşınmazı: 51 milyon 600 bin TL
- Erzurum Palandöken'de bulunan bir arazi: 22 milyon TL

BEYAZ ALTIN KAZANDIRMIYOR

Stratejik ürün konumundaki pamukta üretim geçen yıla göre artarken, ithal edilen pamuk miktarı azalmadı. Maliyet altında ezilen üreticiler ise fiyatlardan memnun değil.

Ege Bölgesi'nde stratejik öneme sahip olan pamukta hasat döneminin sonuna gelindi. Pamuk üretimi ise son yıllarda artmaya devam ediyor. İzmir Ticaret Borsası'nın verilerine göre; Ege Bölgesi'nde geçen yıl kütlü pamukta (işlem görmemiş) 462 bin ton üretim yapıldı. Bu sene de 552 bin ton üretim yapılması tahmin ediliyor.

Üretimin artmasına rağmen ithalat rakamları azalmadı. Türkiye en fazla pamuk ithalatı yapan dördüncü ülke konumunda. Geçen yıl 1 milyon 170 bin ton ithalat yapılırken, bu yıl ocak ve eylül ayları arasında 919 bin 643 ton ithalat yapıldı. Bu sene 919 bin ton lifli pamuk ithaline ise 2,5 milyar dolar ödendi. Hasadın başladığı eylül ayında ise 86 bin ton lif pamuk ithalatına 253 milyon dolar verildi. Kilogram başına ortalama 2,94 dolar verildi.

Öte yandan geçen sene bir kilogram kütlü pamuğun çiftçiye maliyeti 6,3 liraydı. Geçen sene hasat zamanı, eylül ekim aylarında lif pamuk fiyatları 2,4 dolara çıkarken kütlü pamuk fiyatı 11 liraya ulaştı.

Dünya piyasasında lif pamuğun fiyatının 3 doları geçmesi kütlü pamuk fiyatlarının 25 liraya kadar çıkmasına neden oldu. Bu sene ise hasat zamanı fiyatların düştüğü görüldü. Üretici geçen sene 6,3 liraya mal ettiği kütlü pamuğu bu sene 14 liraya mal etti. Üretici, bu sezon için fiyat beklentisi 21 lira olmasına karşı ürününü ortalama 12-13 liraya satmak zorunda kaldı. Borcu olan, pamuğunu depolama imkânı olmayan üretici büyük zarar etti.

Devlet Sessizce İzliyor

CHP Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu, “Kendi üretimimize zarar ettirirken Yunan üreticisine, Amerikan üreticisine para kazandırmışız” dedi ve ekledi: “Hal böyleyken devlet bu durumu uzaktan sessizce izliyor. Urfa’dan, Çukurova’dan, Ege’den yükselen ığılığa kulaklarını kapatıyor. Yapılması gereken çok şey var oysa. En azından fark desteklemelerini artırabilirdi. Kütlü pamuğa verilen fark desteklemeleri yıllardan beri aynı, kilogram başına 110 kuruş. Çiftçimizin beklentisi ise 3 liraydı. Evet ülkemiz için pamuk sadece bir tarım ürünü değildir. En önemli ihraç kalekimiz olan tekstilin hammaddesi durumunda olmasının yanında Türk pamuğu dünyanın en kaliteli pamuklarından birisi konumundadır.”

Bakırloğlu şunları dile getirdi: “Dekar başına en yüksek pamuk veriminin alındığı Manisa, geçmişte önemli bir pamuk üretim merkeziydi. Zaman içinde yanlış politikalar Manisa’lı üreticiyi pamuk üretiminden uzaklaştırdı. Pamuk ekim alanları zaman içinde 17 bin dekar kadar düştü. Su fakiri olma yolunda adım adım ilerleyen Gediz havzasının bu bereketli topraklarında pamuğun yerine, aşırı su kullanımı gereken mısır üretilmeye başlandı. Zaman içinde tekrar pamuğa yönelik başlarken Manisa’daki üreticiler artık pamuk üretmeyeceklerini söylemeye başladılar. Bu politikasızlık, bu öngörüsüzlük geride yıkım bırakmaya devan ediyor.”

ÜÇ KURUŞLUK DESTEK İÇİN ÜRETİCİYE EZİYET EDİLİYOR!

Çiftçilere mazot ve gübre destek ödemesi, Ziraat Bankası’ndan kredi kartı almak ve kartı sadece bankayla anlaşmalı bayilerde kullanmak şartına bağlandı. Çiftçilerin kredi kartlarına yüklenecek destek ödemesini başka acil ihtiyaçları için kullanması yasaklanarak, yüz binlerce üretici Ziraat Bankasıyla kredi kartı anlaşması ve taahhütname imzalamaya mecbur ediliyor. Üç kuruşluk destek için üreticiye mağduriyet yaşatılıyor, eziyet ediliyor!

2 Kasım’da yayınlanan Cumhurbaşkanı kararıyla hububat üreticisine 2022 yılı hububat üretimi için verilecek gübre ve mazot desteklerinin ödenmesi, Ziraat Bankası’ndan kredi kartı alma, destek tutarının bu kartlara 31 Mart 2023 tarihine kadar vadeli kredi olarak yüklenerek harcanması şartlarına bağlandı. Bugüne kadar doğrudan Tarım ve Orman Bakanlığınca Çiftçi Kayıt Sistemi’ne (ÇKS) kayıtlı üreticilerin banka hesaplarına yatırılan destek ödemeleri tümüyle değiştirildi.

- ✓ Üretici bankayla kart sözleşmesi ve taahhütname imzalamazsa destek ödemesini alamayacak.
- ✓ Karta kredi olarak yüklenecek destek tutarı, gübre ve mazot alımı dışında kullanılamayacak.
- ✓ Üretici gübre ve mazot alımını da sadece Başak Kart-Bank Kart anlaşması olan bayilerden yapabilecek.
- ✓ Karta yüklenecek vadeli kredinin ana para geri ödemesini Tarım Bakanlığı, faiz ve masraf ödemelerini Hazine ve Maliye Bakanlığı yapacak.
- ✓ Çiftçi sözleşme şartlarını yerine getirmediği takdirde, sağlanan kredi, faiz vade ve diğer avantajlar iptal edilerek Ziraat Bankası mevzuatında yer alan cezai faizler, ilave yaptırımlar uygulanacak.

Adeta destek ödemesini erişilmez kılan, üreticiyi teslim alan bu bürokratik süreçler için yüz binlerce üretici bankaya başvurarak “Hububat Destekleme Avans Kredisi” sözleşmesi ve taahhütname imzalamak zorunda. Bir anda değiştirilen destek ödemeleri sistemi yüzünden yüzbinlerce üretici mağduriyetle karşı karşıya. Üreticinin destek parasını doğrudan hesabına yatırmaya son verip, hak ettiği mazot-gübre desteğini vadeli krediye dönüştüren, Ziraat Bankası kredi kartı alma ve sadece bu kartların anlaşmalı olduğu bayilerden gübre-mazot almaya **mecbur eden bu kararın amacı nedir?**

- ✓ Üreticiyi, Ziraat şubeleri önünde kuyruklara dizip bunaltarak, üç kuruşluk destekten de vazgeçmesini mi sağlamak?
- ✓ Ziraat Bankası ile kart anlaşması olan bayiler, gübreyi, mazotu daha mı ucuza verecek? Daha ucuz vermeyecekse, çiftçi niçin sadece bankayla kart anlaşması olan yerlerden almaya mecbur ediliyor?
- ✓ Çiftçi, sadece buralardan gübre-mazot almaya mecbur edilerek iktidara yakın birileri ihya edilmek mi isteniyor?

Ziraat Bankası’ndan kredi kartı mecburiyeti yerine, üreticinin destek parası doğrudan hesabına yatırılarak daha acil ihtiyaçları için veya borçlarını kapatmak için kullanmasına olanak sağlanmalıdır. İktidar, üreticiyi bürokratik baskılar ve zorlamalarla mağdur eden bu yanlış karardan hemen dönmeli, alın terine saygılı davranmalıdır.

DOĞALGAZ NEDENİYLE HEM VATANDAŞ HEM DE BOTAŞ BATAKTA

AK Parti'nin doğalgaz müjdesi ne vatandaşa ne de BOTAŞ'A yaradı... Ne BOTAŞ bataktan kurtuluyor, ne de vatandaş kullanabiliyor

AK Parti iktidarının yanlış politikaları nedeniyle en büyük kamu iktisadi teşebbüslerinden olan BOTAŞ'ın sürekli zarar ederken; vatandaşların da pahalılık nedeniyle doğalgaz tüketiminde zorlanıyor. AK Parti iktidarında ne BOTAŞ bataktan kurtulur, ne de vatandaşımız rahatlıkla doğalgaz kullanabilir.

AK Parti iktidarı aldığı yanlış kararlar nedeniyle enerji alanında hem vatandaşın hem de kamu iktisadi teşebbüslerinin adeta iflas etmesine neden oldu. En büyük kamu iktisadi teşebbüslerinden biri olan BOTAŞ'ın 2022 yılında 16 milyar 360 milyon lira olan borçlanma gerekliliği 2023 yılı finansman programına göre 422 milyar 760 milyon 203 bin lira olarak açıklandı. BOTAŞ'ın tarihinde böyle bir artışın örneği yok. Borçlanma gereğindeki artış 25 kattan fazla. AK Parti iktidarının hâlihazırda zarar eden bir kurum üzerinde yaratacağı tahribatın 2023 yılında daha da katlanacağı anlaşılıyor. Başka bir deyişle BOTAŞ'ın 2023 yılında öngörülen yatırım tutarı olan 14,25 milyar liranın tam 30 katı tutarında borçlanması öngörülmüyor.

'BOTAŞ'taki Zararın Nedeni Yanlış Kararlar'

BOTAŞ'ın zararları 85 milyon vatandaşın vergisiyle oluşan hazineden karşılanıyor. Doğalgaz piyasasında tekel olan BOTAŞ; taşıma, depolama, liman işletmesi ve doğalgaz ticareti olmak üzere dört alanda faaliyet gösteriyor. Kurum, doğalgaz ticareti faaliyeti nedeniyle sürekli zarar ediyor. Bunu durum; doğalgazın ucuz olduğu dönemde yenilenmeyen uzun vadeli anlaşmaların son ana bırakılması, fiyatı belirleyen formüle Hollanda borsası fiyatlarının da eklenmesinden kaynaklanıyor. Bir de iktidarın para politikasındaki yanlışları nedeniyle milli paramız Türk Lirası'nın değerinin düşmesi yüksek fiyatın daha da yükselmesine neden oluyor. Yani tamamen yanlış politika ve kararlar nedeniyle ülkemizde doğalgaz adeta lüks hale geldi.

'BOTAŞ Adeta İflasa Sürükleniyor'

2021 yılı kamu işletmeleri raporuna göre BOTAŞ yaklaşık 18 milyar lira zarar etti. BOTAŞ'ın 2021 yılı zararı nedeniyle özkaynakları da düştü. Türkiye'nin en büyük kamu kurumlarından biri olan BOTAŞ'a her yıl merkezi bütçeden 10 milyarlarca lira tutarında bütçe ayrılmasına karşın kurumun sürekli zarar etmesinin temel nedeni yanlış yönetim ve AK Parti iktidarının aldığı yanlış kararlar. BOTAŞ şu an bu mantıkla iflasa doğru sürükleniyor. 2022 yılında BOTAŞ'ın zararının daha da yüksek olacağını söylemek yanlış olmaz. AK Parti iktidarda oldukça ne BOTAŞ bataktan kurtulur, ne de vatandaşımız kışın ısınmak için rahatça doğalgaz kullanabilir.

GİZLİ İHALELERE DEVAM...!

AKP seçtiği müteahhitlere 4 büyük gizli ihalede 1.2 milyarlık iş verdi

Kamu İhale Kurumu, Ulaştırma Bakanlığı tarafından gizli saklı yapılan 4 ihalenin detaylarını açıkladı. İhale süreci tamamlanana kadar sır gibi saklanan toplam 4 ihalenin maliyeti 1 milyar 241 milyon lirayı aşiyor.

AKP iktidarı istediği müteahhide istediği işi vermeye devam ediyor. AKP özellikle büyük ihalelerde Kamu İhale Kanunu'nun esas usul olarak öngördüğü rekabete imkan sağlayan "Açık Usul" yerine gizli ihaleleri tercih ediyor.

İktidar, kanunun deprem gibi olağanüstü hallerde uygulanmak üzere istisna olarak belirlediği "21-b Pazarlık" usulünü istediği işi, istediği firmaya verme aracı olarak kullanıyor. Bu maddeye dayanılarak yapılan ihalelerde duyuru şartı yok. İhaleyi yapacak idare istediği firmalara özel davet gönderiyor.

Davet edilmeyen firmalar, bu büyük ihalelerden ancak ihale süreci tamamlandıktan sonra sıradan vatandaşlarla birlikte haberdar olabiliyor. Kimselere duyurulmadan yapılan bu ihalelerin sonuçlarının Kamu İhale Kurumu tarafından açıklanması dahi bazen aylar, hatta yıllar alabiliyor.

4 İhalenin Sonucu Açıklandı

Kamu İhale Kurumu, 4 büyük ihaleyi bütün süreçleri tamamlandıktan sonra kamuoyuna duyurdu. Kapalı kapılar ardında, kimselere duyurulmadan yapılan 4 ihalenin tamamı Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlendi ve toplam bedeli tam 1 milyar 241 milyon TL.

İki Buçuk Yıl Saklandı

Bu ihaleler arasında yer alan, "Sabiha Gökçen Metroyu Yaya Bağlantı Tünelleri ve Kuyruk Tüneli İnşaatı" ise düzenlendikten tam 2 buçuk yıl sonra kamuoyuna açıklandı. 12 Mayıs 2020 günü yapıldığı anlaşılan 434.9

milyon liralık ihale bugün alenileşti. İhale tarihindeki kura göre hesaplandığında ihalenin büyüklüğü bugünkü rakamlarla yaklaşık 1.1 milyar lirayı buluyor.

Gizli İhale 1 - 434.9 Milyon TL

Sabiha Gökçen Metrosu Yaya Bağlantı Tünelleri ve Kuyruk Tüneli İnşaatı

İdare: Ulaştırma Bakanlığı

Yaklaşık Maliyeti: 434 milyon 939 bin 460 TL

Sözleşme Bedeli: 379 milyon 910 bin 374 TL

İhale Tarihi: 12 Mayıs 2020

Sözleşme Tarihi: 29 Mayıs 2020

Sonuç İlanı Tarihi: 7 Kasım 2022

Müteahhit: Gülermak – YSE İş Ortaklığı

Gizli İhale 2 - 345.3 Milyon TL

Orhangazi-İzmit Devlet Yolu ve İzmit Çevre Yolu Yapımı İkmal İş

İdare: Ulaştırma Bakanlığı/Karayolları Genel Müdürlüğü

Yaklaşık Maliyeti: 345 milyon 384 bin 453 TL

Sözleşme Bedeli: 310 milyon 862 bin 139 TL

İhale Tarihi: 12 Ekim 2022

Sözleşme Tarihi: 3 Kasım 2022

Sonuç İlanı Tarihi: 7 Kasım 2022

Müteahhit: İmaj Altyapı-Meva Mimarlık İş Ortaklığı

Gizli İhale 3 - 245.7 Milyon TL

Karayolları 6 Bölge Müdürlüğü 61 Şube (Kırşehir), 64 Şube (Niğde) ve 67 Şube (Nevşehir) Şeflikleri Yollarında Rutin Yol Bakım, Yapım ve Onarımı İle Kar ve Buzla Mücadele İşlerinin Yapılması

İdare: Ulaştırma Bakanlığı/Karayolları Genel Müdürlüğü

Yaklaşık Maliyeti: 245 milyon 7 bin 573 TL

Sözleşme Bedeli: 207 milyon 999 bin 996 TL

İhale Tarihi: 3 Ekim 2022

Sözleşme Tarihi: 21 Ekim 2022

Sonuç İlanı Tarihi: 7 Kasım 2022

Müteahhit: MH Taahhüt

Gizli İhale 4 - 215.9 Milyon TL

(Tokat-Niksar) Ayr-Almus İl Yolu, Tokat-Kızılıniş 16 Bl Hd Yolu,

Aybastı-Reşadiye İl Yolu, Niksar-Reşadiye Devlet Yolu, TokatKızılıniş 16 Bl Hd Yolu, Gerze-Sinop Devlet Yolu Yaykıl Hey, Sinop Devlet Yolu Demirciköy Tünel Girişi Mey Gelen Hey Islahı

İdare: Ulaştırma Bakanlığı/Karayolları Genel Müdürlüğü

Yaklaşık Maliyeti: 215 milyon 976 bin 501 TL

Sözleşme Bedeli: 194 milyon 201 bin 940 TL

İhale Tarihi: 11 Ekim 2022

Sözleşme Tarihi: 25 Ekim 2022

Sonuç İlanı Tarihi: 7 Kasım 2022

Müteahhit: Haspınar İnşaat

ADRESE TESLİM İLANDA BİR İSİM EKSİK!

Kişiyeye özel ilan veren son kurum Gaziantep Üniversitesi oldu. Kurumda akademisyen olarak işe alınacak kişinin özellikleri ile başvuranın nitelikleri bire bir örtüşen işe alımda aranan özelliklerden biri "yabani erik türlerinin anaçlık özellikleri" üzerine çalışmış olmak şartı.

YÖK'ün tüm engellemeleri ve kanununa rağmen üniversitelerin kişiyeye özel ilanlarının sonu gelmiyor. Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğü 28 Ekim tarihinde öğretim üyesi ilanını açtı. İlanda, farklı fakültelere 2'si profesör, 13'ü doktor öğretim üyesi olmak üzere toplam 15 kişi alınacağı belirtildi. Açılan ilanlarla kadroya alınacak kişiler için aranan şartlardan bazıları kişiyeye özel oldu.

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Sayısal Yöntemler Anabilim Dalı'na alınacak doktor öğretim üyesi için verilen ilanda, "Doktorasını sayısal yöntemler alanında yapmış olmak. Metin madenciliği ve birliktelik kuralları konularında çalışmaları bulunmak" şartları yer aldı. İlanın şartlarını karşılayan E.B. isimli doktor öğretim üyesinin "Metin madenciliği: Hizmet pazarlaması için bir uygulama" isimli bir akademik çalışması bulunuyor.

İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Arap Dili ve Belagati Anabilim Dalı için açılan doktor öğretim üyesi ilanında, "Doktorasını Arap Dili ve Belagati bilim dalında yapmış olmak. Lafzi bağlama edatları konusunda Kur'an'dan örneklerle çalışma yapmış olmak. Alanında en az 6 yıl ders verme deneyimine sahip olmak" şartları arandı. Bir başka üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışan M.M.C. ise bu şartları karşılayan kişi oldu. M.M.C. 2016 yılından beri bir üniversitede ders verirken, "Arap dilinde lafzi bağlama edatları- Lokman Sûresi örneği" başlıklı bir tezi bulunuyor.

Nurdağı Meslek Yüksekokulu Park ve Bahçe Bitkileri Bölümü Peyzaj ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliği Programı için açılan doktor öğretim üyesi için şu şartlar arandı: "Doktorasını bahçe bitkileri bölümünde yapmış olmak ve yabani erik türlerinin anaçlık özellikleri üzerine çalışmalar yapmış olmak." Doktorasını 2017 yılında tamamlayan R.U.'nun "Kahramanmaraş florasından klon seleksiyonu yoluyla elde edilen bazı yabani erik türlerinin kayısıya anaçlık özelliklerinin araştırılması" isimli bir tezi olduğu ortaya çıktı.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı için açılan doktor öğretim üyesi ilanının şartlarında, "Hemşirelik anabilim dalı doktora mezunu olmak, halk sağlığı hemşireliği alanında dersler almış olmak ve transteoretik model ile ilgili çalışma yapmış olmak" ifadeleri yer aldı. Halk sağlığı anabilim dalında yüksek lisans yapan E.S. isimli öğretim görevlisinin, "Kendi kendine meme muayenesi davranışının transteoretik modele uyarlanması" başlıklı doktora tezi bulunuyor.

Aranan Gayet Belli

Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Yönetim ve Organizasyon Bölümü İşletme Yönetimi Programı için açılan ilanda, "İşletme Anabilim Dalı'nda doktora yapmış olup kur riski ve bankacılıkta çeşitlendirme konusunda çalışmalar yapmış olmak" şartları arandı. Aynı üniversitede çalışan B.B. isimli öğretim görevlisinin, "Dış ticaret yapan işletmelerde kur riski yönetimi ve Gaziantep sanayi işletmelerinde uygulama" başlıklı bir yüksek lisans tezi ve "Bankacılıkta gelir çeşitlendirmesinin performans üzerindeki etkisi: Mevduat bankaları uygulaması" isimli bir çalışması bulunuyor.

Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Anabilim Dalı için açılan doktor öğretim üyesi ilanının şartlarında, "Doktora eğitimini Gastronomi ve Mutfak Sanatları alanında yapmış olmak. Tabak Presentasyonu alanında çalışmalar yapmış olmak" ifadeleri yer aldı. C.U. isimli öğretim görevlisinin, "Tabak presentasyonunun gastronomi turizmindeki yeri" ve "Gastronomide Tabak Presentasyonunun Önemi" isimli çalışmaları bulunuyor.

AKP'Lİ BELEDİYELERDE USULSÜZLÜK DİZ BOYU

AKP'li Fatih Belediyesi'nin üç başkan yardımcısının belediyenin iki şirketinden "huzur hakkı" kapsamında ücret aldığı açığa çıktı. Konu, Sayıştay'ın denetimine takıldı.

İstanbul'da AKP'li belediyelerin yönetimde olduğu yerel yönetimlerin imza attığı usulsüzlüklere neredeyse her gün bir yenisi ekleniyor. Bağcılar Belediyesi, kamu ihalelerinde "istenmeyeni eleme aracı" olarak kullanıldığı

gerekçesiyle tartışılan pazarlık yöntemiyle çok sayıda ihale düzenledi. Sancaktepe Belediyesi'nin mülkiyetindeki "yeşil alan"lar, siteler ve şirketler tarafından halkın kullanımına kapatıldı, belediye buna "dur" demedi. Kamu arazilerinin işgalinin bir benzeri Başakşehir'de de yaşandı. Fatih Belediyesi'nde ise görev yapan üç başkan yardımcısı iki belediye şirketinden "huzur hakkı" kapsamında maaş alıyor. Sayıştay'ın denetimine takılan AKP'li belediyelerdeki usulsüzlükler şöyle:

Bağcılar Belediyesi: 'Adrese teslim' ihale uyarısı

Bağcılar Belediyesi'nin 41 adet kafeterya kiralama ihalesinin hepsinin mevzuata ve yargı kararlarına aykırı bir şekilde "pazarlık" usulüyle düzenlediği tespit edildi. Sayıştay, bu usulün kullanılması ile ihalelerde açıklık ve rekabetin engellendiğine dikkat çekti. Denetçiler, "İdarenin taşınmaz kiralama ihalelerinde pazarlık usulünü kullanmaması gerekmekte" dedi.

Denetime takılan bir diğer konu da ilçedeki parkların amacı dışında kullanılması oldu. İmar planlarında "park alanı" olarak görülen ve tüm yurttaşların kullanımına açık olan dört adet park, "ecrimisil" karşılığında otopark olarak kullanılmaya başlandı.

Fatih Belediyesi: İki şirketten 'huzur' hakkı kıyağı

Sayıştay, Fatih'te de imar planlarında "park" alanı olan 4 adet yerin, ecri misil karşılığında amacı dışında kullanıldığını belirledi. Park alanlarında, amatör spor kulüplerine ait binalar ve bir derneğin işlettiği otopark olduğu kaydedildi. Denetçiler, yine belediye mülkiyetindeki 57 adet taşınmazın ecri misil karşılığında kullanıldığını tespit etti.

Rapora göre AKP'li Fatih Belediyesi iki adet taşınmazı üç yıl süre ile bir dernek ve 15 yıl süre ile bir amatör spor kulübüne tahsis etti. Sayıştay, tahsisin mevzuata aykırılık teşkil ettiğini kaydetti. Sayıştay, ayrıca AKP'li belediyenin çoğunluk hissesine sahip olduğu iki şirketinde, yönetim kurulu başkanı ve üyesi olarak görev yapan üç başkan yardımcısına her iki şirketten de "huzur hakkı" ödemesi yapıldığını tespit etti.

Denetçiler "Fatih Belediyesi 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu"nun, Belediye Meclisi'ne sunulmadığını da aktardı.

Başakşehir Belediyesi: Kamu arazileri sitelere peşkeş

Sayıştay, Başakşehir Belediyesi'nde de çok sayıda usulsüzlük tespit etti. Denetçiler, yıl boyunca süreklilik arz eden bazı mal alımlarının ihale yerine, doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiğini belirledi. Belediye, bu işlemlerin gerekçesi olarak "Covid-19 salgını ile dolar kurundaki dalgalanma"yı gösterdi.

Bunun dışında imar planında yeşil alan, park ve benzeri şekilde kamunun kullanımına ayrılan yerlerin, konut site yönetimleri tarafından etrafları çevrilerek sadece site sakinlerinin kullanımına izin verecek şekilde kullanıldığı tespit edildi. Buna rağmen AKP'li belediyenin söz konusu alanlar için ilgili kanun gereği ecri misil ve tahiy e işlemlerini yapmadığı da belirlendi. 34 kısmın işgal altında olduğu kaydedilirken belediye, bedelsiz kullanımın giderilmesi için çalışmaların yapılacağını bildirdi.

Geri Dönüşüm Rantı

Belediyenin yetki alanındaki ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması işi, bir protokolle özel bir firmaya ihalesiz devredildi. Yapılan incelemede, protokole göre gelirin yüzde 80'inin belediyeye kalan yüzde 20'nin ise firmaya ait olduğu görüldü. Ancak 2021 yılında belediye kasasına herhangi bir tutar aktarılmadı. Sayıştay denetçisi, "Söz konusu hizmetlerin idarece yapılmaması veya yapılamaması durumunda, ihale mevzuatına uygun olarak kiraya verilmesi kamu yararına olacak" dedi. Sayıştay'ın diğer tespitleri ise şöyle:

Belediye, İhale Kanunu kapsamında kiraya verdiği 19 taşınmazı, kira süresi sonunda yeniden ihale düzenlenmeden aynı kişilere kiraya verdi.

İşyeri açma izni olmadan faaliyette bulunan 357 iş yerine idari para cezası uygulanmadı.

Belediye tarafından "sözleşmeli" olarak istihdam edilen iki personel müdür olarak görevlendirildi.

İdarece, bir kamu idaresine tahsis edilen taşıtların akaryakıt giderleri belediye bütçesinden karşılandı.

Sancaktepe Belediyesi: Yeşil alana da göz diktiler

Sancaktepe Belediyesi'nin mülkiyetindeki "yeşil alan, park, yol veya eğitim öğretim alanı" olarak ayrılan yerler, siteler ve şirketler tarafından etrafları duvarlar ile çevrilip, halkın kullanımına kapatıldı. Sayıştay denetçileri, kapatılan yerlerin yürüyüş yolları, site içi sosyal alan, otopark olarak işgal edildiğini belirledi.

2021 yılı borç stoku tutarı, belediyenin borçlanma haddinin 98 milyon 668 bin 428 TL'nin üzerinde olduğu tespit edildi. Raporda ayrıca belediyenin Teftiş Kurulu Müdürlüğü'ne vekâleten görevlendirilen müdürün gerekli nitelikleri taşımadığı ve müfettiş olmadığına vurgu yapıldı.

İHALESİZ ALIMLAR ZİRVE YAPTI

Sayıştay, aralarında bakanlıklar ile genel müdürlüklerin bulunduğu idarelerden sonra belediye başkanlıklarına ilişkin denetim raporlarını da açıkladı. Belediyelerin raporlarına da merkezi yönetimde olduğu gibi rant aktarma, 'adam kayırma' uygulamaları ve pek çok usulsüzlük damgasını vurdu.

Genel bütçeli idarelerden sonra Sayıştay Başkanlığı, yerel yönetimlere ilişkin denetim raporlarını da açıkladı. AKP iktidarı ile birlikte olağanlaşan adam kayırma, rant aktarımı, Kamu İhale Kanunu'na aykırı alımlar ve israf uygulamaları belediyelerin denetim raporlarının da ana temasını oluşturdu.

Belediyelerin denetim raporlarında yer alan tespitlerden bazıları özetle şöyle:

Urfa

Urfa'da belediyenin kural dışı ve kanunsuz işlemleri, Sayıştay'a takıldı. AKP'li Zeynel Abidin Beyazgül'ün yönettiği Urfa Büyükşehir Belediyesi'ne ait rapora göre, memurların atanabileceği müdürlük kadrolarına 27 sözleşmeli personel atandı.

Kentin en önemli turistik alanlarından olan Balıklı Göl için, "İşletme sahiplerinin kamuya açık parkın kullanımını engelledikleri, masa sandalye koyarak, satış alanları tertip ederek sözleşmelerinin ötesinde yer işgal ettikleri gözlemlenmiştir" denildi.

Raporda, 568 taksi plakası, 344 otobüs hattı ve 35 servis aracı, işletmecilere ihale yapılmadan ve süresiz olarak tahsis edildiği tespiti yer aldı. Sayıştay, bu hatlar için ihale yapılmasını istedi.

Erzurum

AKP'li Mehmet Sekmen yönetimindeki Erzurum Büyükşehir Belediyesi akaryakıt alımlarını usule aykırı yaptı. Enerji AŞ ile belediye arasında imzalanan akaryakıt alımı sözleşmelerinde alt yüklenici çalıştırılmayacağı da ifade edildi. Ancak Enerji AŞ 19 milyon TL'lik akaryakıt rafineri yerine S... Petrol'den ihalesiz olarak aldı. Ayrıca tarihi belli olmayan ve usulüne göre düzenlenmemiş sözleşme ile Enerji AŞ'nin Erzurum Büyükşehir Belediyesinden alacakları S... Petrol'e devredildi.

Belediye ayrıca Yakutiye'deki akaryakıt istasyonu da olan taşınmazı E... Otomotiv'e sattı. S... Petrol'ün belediyeden alacaklarının, E... Otomotiv'in taşınmaz taksitine mahsup edilmesi talebini belediye kabul etti. Belediye bu garip alım satım yöntemini hizmetlerin aksamaması için kullandığını itiraf etti.

Belediyede memur, sözleşmeli personel ve kadrolu işçi olarak istihdam edilen personel, belediye işbirliklerinde ve şirketlerinde müdür ve yönetim kurulu üyesi olarak görevlendirildi.

Tespitlerden bazıları şöyle:

ESKER AŞ yönetim kurulu üyesi ...'in belediyede kadrolu işçi olarak görev yaptığı,

Erzurum Kültür Turizm AŞ yönetim kurulu üyesi ...'nin işçi kadrosunda bulunmasına karşın Özel Kalem Müdür Yardımcısı olduğu,

Palandöken Yatırım İnşaat AŞ yönetim kurulu üyesi ...'un Park ve Bahçeler Genel Koordinatörü olduğu, ancak belediyede böyle bir kadro bulunmadığı ve zabıta memuru kadrosunda görev yaptığı,

Erzurum Enerji Üretim Dağıtım Doğalgaz AŞ. yönetim kurulu üyesi ...'nin Başkan danışmanlığı yaptığı ancak kadrosunun memur olduğu,

Erzurum Spor Kültür Sanat Etkinlikleri ve İşletmeciliği yönetim kurulu üyesi ...'in koruma müdürü olmasına karşın itfaiye eri olarak memur kadrosunda bulunduğu.

Ayrıca sözleşmeli beş personelden dördünün müdürlük kadrolarına vekalet ettirildiği ve belediye işbirliklerinde yönetim kurulu üyesi olduğu, birinin ise şirket müdürü olarak görevlendirildiği belirlendi.

30 ile 987 kişi arasında değişen sayıda yemek, konaklama ve uçak bileti harcaması usule aykırı olarak yapıldı.

Her ay 16 ile 177 arasında Meclis üyesi ve misafirlerinin, 1 ile 23 gün arasında konaklama, 114 ile 317 arasında değişen sayıda yemek bedeli karşılandı.

İş adamları ve basın mensuplarına konaklama, uçak bileti ve yemek, sivil toplum kuruluşu üyelerine yemek verildi.

Gaziantep

AKP'li Fatma Şahin idaresindeki Gaziantep Büyükşehir İştiraklerinin sürekli zarar ettiği, belediye bütçesinden bir vakfa para aktarıldığı, "Liyakati zedeleyen" atamalar yapıldığı ortaya çıktı.

Zarara karşın İştiraklerin sermayeleri ve personeli her yıl artırıldı. 2016 yılında bin 236 olan personel sayısının 2021 itibarıyla 6 bin 443 kişiye ulaştığı bildirildi. İştiraklere 2016-2021 döneminde sermaye artışı için 353 milyon 605 bin 987 TL aktarıldı. Aynı dönemde altı İştirakin toplam zararı 222 milyon 305 bin 906 TL oldu.

Belediye bütçesinden bir vakfa nakdi kaynak aktarımı gerçekleştirildiği de tespit edildi. Denetçiler, belediyelerin dernek ve vakıflara para aktarmasının engellendiğinin altını çizdi.

Sözleşmeli olarak çalışan personel, müdür ve şef olarak görevlendirildi. Sayıştay, 35 sözleşmeli personelden 12'sinin şube müdürü, 23'ünün ise şef olarak tedviren görevlendirildiğini belirledi. Denetçiler, sözleşmeli personelin yöneticilik kadrolarına atanmasının, "Kariyer ve liyakat ilkelerini zedelediğini" ifade etti.

Kocaeli

Tahir Büyükkakın idaresindeki Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ne ait 19 adet taşınmaz, dernek ve vakıflara tahsis edildi. Toplamı 4 milyar TL'yi aşan borcu ile Türkiye'nin en borçlu belediyesi konumunda olan belediyenin, Körfez İlçe Belediyesi'ne borç verdiği de tespit edildi. Borcun, 2021 yılında geri ödemesinin tamamlanmadığı, 636 bin 265 TL kaldığı belirlendi. Sayıştay, büyükşehir belediyesinin ilçe belediyelerine borç verebileceği yönünde bir hüküm bulunmadığının altını çizdi.

İdarenin öte yandan, milyarlarca liraya ulaşan borcuna karşın vadesi geçmiş alacaklarını tahsil edemediği de bildirildi. AKP'li belediyenin 2021 yılı sonu itibarıyla vadesi geçmiş alacak bakiyesinin 78 milyon 804 bine ulaştığı kaydedildi.

867 birinci sınıf işletmeden 414'ü, 620 işletmeden de 215'i işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyetlerini sürdürdü. İdare, savunmasında, "Problem, hızlı sanayileşmenin getirdiği imar sorunları..." savunmasını yaptı.

Konya

Sayıştay'ın raporuna göre belediye yönetimi, kanunlara göre ihale yoluyla yaptırması gereken işleri 32 ayrı parçaya bölerek ihalesiz ve doğrudan temin yöntemiyle hayata geçirdi. Belediyenin kiraya verdiği 112 işletmenin ise ruhsatsız olarak faaliyet gösterdiği ortaya çıktı.

İktidar partisinin kalesi olarak gösterilen ve 31 ilçesinin 24'ünü AKP'li başkanların yönettiği Konya'da, AKP'li Büyükşehir Belediyesi'nin ihale ve ruhsat oyunları Sayıştay Denetim Raporu'nda kendisine yer buldu. Açık ihale yöntemlerini bir kenara bırakarak doğrudan temin yoluyla istediği kişi ve işletmelere çok sayıda iş yaptıran AKP, bu alışkanlığını Konya Büyükşehir Belediyesi'nde de sürdürdü. Sayıştay'ın tespitlerine göre, 2 milyon 885 bin TL'lik alım usule aykırı yapıldı.

Ereğli ilçesinde 100, Ilgın ilçesinde 40, Akşehir ilçesinde 203, Beyşehir ilçesinde 111, Bozkır ilçesinde 94, Doğanhisar ilçesinde altı, Kulu ilçesinde 123 ve Seydişehir ilçesinde 93 adet olmak üzere toplam 770 servis aracı plakaları, belediye meclis kararları ile ihalesiz ve süresiz olarak bazı kişilere tahsis edildi.

Ruhsat almadan faaliyet gösteren işletmelerin kapısına mühür vurmakla görevli belediyeye ait 112 işletmenin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olmadığını tespit eden denetçiler, bu işletmeler hakkında hukuki adımların atılmasını istedi.

Hazine'ye ait taşınmazların satış bedellerinden belediyeye gönderilen ve gecekondü fonuna aktararak TOKİ izni ile kullanılacak 5,6 milyon TL'lik fon, muhtelif ödemeler için kullanılmak üzere cari hesaplara aktarıldı.

Büyükşehir Belediyesi tarafından yüklenicilere yapılan hak ediş ödemelerinden kesilen asgari ücret desteği tutarlarının, Türkiye İş Kurumu hesabına aktarılmadığı da bir diğer tespit oldu. Belediyenin, bu kapsamda 16 milyon 890 bin TL'yi Hazine ya da İşsizlik Fonu hesaplarına aktarması talep edildi.

BİR İHALE DAHA 'TANIDIĞA' GİTTİ

Bilal Erdoğan'ın elinden ödül alan şirket rakipsiz

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın organizasyon ihalesi, Bilal Erdoğan'ın elinden aldığı ödül ile gündeme gelen şirkete verildi. Pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen ihaleyle 1,8 milyon TL'lik sözleşme imzalandı.

İktidara yakınlığıyla bilinen isimlere ait şirketlere verilen kamu organizasyonu ihalelerine bir yenisi daha eklendi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nca Kadın ve Adalet Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen Liderler Oturumu'nun organizasyonuna yönelik gerçekleştirilen ihale, AKP'li belediyelerden aldığı ihaleler ile gündeme gelen Yedi Fark isimli şirkete verildi. Yalnızca iki gün süren organizasyon işi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2 milyon TL'ye yakın parayı gözden çıkardı.

Atatürk Kültür Merkezi'nde 4-5 Kasım tarihlerinde KADEM öncülüğünde Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi düzenlendi. Organizasyon kapsamında gerçekleştirilen oturumlardan biri de Liderler Oturumu oldu.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Liderler Oturumu'nun organizasyonu için kolları sıvadı. Bakanlık, oturumun organizasyon işi için 24 Ekim'de ihale düzenledi. Kamuoyunda, "Kamu ihalelerinin belirli kişi ya da kişilere verilmesi amacıyla kullanıldığı" gerekçesiyle eleştirilen pazarlık yöntemiyle düzenlenen ihaleye, yalnızca bir şirket teklif verebildi. Rekabetin olmadığı ihalenin tek teklif sahibi olan Yedi Fark Tanıtım Organizasyon isimli şirket ile 1 Kasım'da sözleşme imzalandı. Şirket ile Bakanlık arasında iki günlük organizasyon işi kapsamında imzalanan sözleşmenin bedeli kayıtlara, 1 milyon 830 bin TL olarak geçti.

İşler AKP'lilerden

Söz konusu şirketin AKP'li belediyeler ile ihale ilişkisi dikkat çekici. İlk ihalesini kurulduktan yalnızca üç ay sonra Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan aldığı öğrenilen şirketin AKP'li belediyelerden beş yılda toplam 35 ihale kapıldığı bildirildi. İhalelerin toplam sözleşme bedeli ise 29 milyon 616 bin 602 TL olarak kaydedildi.

İlim Yayma Vakfı, şirkete 2020'de "Teşekkür ödülü" vermişti. Ödül bizzat AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan tarafından şirkete takdim edilmişti.

MİLYONLUK BAHÇELERE DEVAM...

Millet bahçeleri için yapılan dev harcamalara bir yenisi ekleniyor. Tartışmalı şekilde yıkılan Sivas Numune Hastanesi'nin yerine yapılacak millet bahçesinin maliyeti belli oldu. Projeye 133 milyon TL harcanacak.

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Yatıp yuvarlanacaksınız" sözleri ile 2018'de seçim vaadi olarak duyurduğu millet bahçeleri için yapılan harcamalara bir yenisi daha eklendi. Sivas'ta tarihi önemi bulunan ve tartışmalı şekilde yıkımı gerçekleştirilen eski Sivas Numune Hastanesi'nin yerleşkesine millet bahçesi yaptırılacağı öğrenildi. Toplam 57 bin metrekarelik alanı kapsayan proje için milyonlarca TL gözden çıkartıldı.

AKP'li Hilmi Bilgin idaresindeki Sivas Belediyesi 28 Eylül'de, "Millet Bahçesi ve Kapalı Otopark Yapım İş'i" başlığıyla bir ihale açtı. Sivas Belediyesi Plan ve Proje Müdürlüğü öncülüğünde gerçekleştirilen ve yalnızca iki şirketin teklif sunduğu ihalede tekliflerden biri geçersiz sayıldı.

Bedeli 133 Milyon TL

AKP'li belediyenin 139 milyon 548 bin TL yaklaşık maliyet hesabı çıkardığı işin ihalesi, tek geçerli teklifin sahibi olan belediye iştirakine verildi. Sivas Belediyesi Plan ve Proje Müdürlüğü ile belediye şirketi ÖZBELSAN arasında 19 Ekim'de sözleşme imzalandı. Sözleşmenin bedeli ise 133 milyon 100 bin TL olarak belirlendi.

Belediyenin 133,1 milyon TL'yi gözden çıkardığı millet bahçesi, 27 Haziran Öğretmenler Parkı ile eski Numune Hastanesi'nin yerleşkesine yapılacak. Tesisin içinde 7 bin metrekare büyüklüğünde ve 250 araç kapasiteli yeraltı otoparkı bulunacak. 2 bin metrekare büyüklüğündeki millet kıraathanesi de yine tesisin içine inşa edilecek. Millet bahçesinin açılışı, 29 Ekim 2023 tarihinde gerçekleştirilecek.

Tarih Yok Ediliyor

133,1 milyon TL'ye mal olacak millet bahçesi, 1952 yılında inşa edilen ve ülkenin ilk altı numune hastanesinden biri olma özelliği taşıyan eski Numune Hastanesi'nin yerine yapılıyor. Demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri, hastane binasının, "tarihi vasfı nedeniyle koruma kararı" olduğunu savunuyor. Sivas Valiliği ise yıkımı gerçekleştirilen tescilli binanın depreme dayanıksız olduğuna dair raporlar bulunduğunu iddia ediyor.

YİNE DERNEK YİNE KIYAK!

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na ait olan Ankara'daki bir binanın tartışmalı 'Sebilürreşad' derneğine tahsis edildiği belirtildi. Konu Meclis gündemine taşındı.

Mülkiyeti Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne ait Ankara'nın Altındağ ilçesindeki bir binanın altında yer alan dükkânların, tartışmalı bir derneğe tahsis edildiği öne sürüldü. İddiaya gündeme getiren CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, "Dükkânlardan elde edilecek gelir derneğin kasasına mı gidecek?" diye sordu.

CHP'li Emir, skandal iddiayı TBMM gündemine taşıdı. Altındağ'daki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne ait binanın altındaki dükkânların akıbetini araştırdığını belirten Emir, birkaç yıldır atıl durumdaki dükkânlarda Sebilürreşad isimli bir dernek tarafından tadilat başlatıldığını aktardı. Emir, dükkânların derneğe tahsis edilip edilmediğinin açıklanması gerektiğini belirterek, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'a, "Dükkânlardan elde edilen gelir derneğin kasasına mı girecek?" diye sordu.

Derneğin İzine Ulaşıldı

CHP'li Emir, Altındağ'daki binanın altında yaklaşık 15 adet dükkân bulunduğunu ifade etti. Şu anda dükkânlarda tadilat yapıldığını kaydeden Emir, yaptıkları araştırmayla tadilatla Sebilürreşad Derneği'nin izine ulaştıklarını bildirdi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na ait dükkânlarda tadilat yapan derneğin, "Mehmet Akif Ersoy'un İslamcılık fikrini yaymak" amacıyla kurulduğunu ve bir dergi çıkardığını belirten Emir, "Derneğin dergi dışında bir faaliyeti olup olmadığı bilinmiyor" dedi.

Emir, dernek ile il müdürlüğü arasındaki tahsis ilişkisinin şeffaf şekilde kamuoyuna açıklanması gerektiğini kaydederek Bakan Yanık'a şu soruları yöneltti:

- Bu iddia doğru mudur? Doğru ise 15'e yakın dükkân neden bir derneğe tahsis ediliyor?
- Dükkânlardan elde edilecek gelir, derneğin kasasına mı gidecek?
- Bu dernek ne tür faaliyetler yürütüyor? Mali yapısı denetleniyor mu?
- Dernekle bir protokol yapılmış mı? Yapıldıysa protokolün şartlarını kamuoyuna açıklayacak mısınız?

'TÜRKİYE YÜZYILI' VİZYONU, 'SEFALET YÜZYILI' OLDU.

2002'de iktidara geldiklerinde Türkiye'nin Sefalet Endeks Puanı 40 iken, ekim ayı itibarıyla 95,1 puana çıktı. Türkiye'nin Sefalet Endeksi sıralamasında dünya birinciliğine yükselmesi, 20'nci yılını dolduran AK Parti iktidarının ayıbı ve yanlış ekonomi politikalarıdır!

Türkiye, ekim ayında yüzde 85,51 olarak açıklanan resmi enflasyon verisiyle birlikte Dünya Sefalet Endeksi'nde birinciliğe yükseldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın herkese içini doldurmak için öneride bulunma çağrısı yaptığı 'Türkiye Yüzyılı' vizyonu, üzerinden bir hafta geçtikten sonra 'Sefalet Yüzyılı' oldu.

✓ **Enflasyon ve işsizlik oranlarının toplamından oluşan sefalet puanı, Türkiye için ekim ayı itibarıyla 95,1'e (TÜFE %85,5 + İşsizlik %9,6) ulaştı ve ilk sıraya taşındı.**

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve AK Parti'nin iktidara geldiği 2002'de ağır ekonomik kriz sonrası olmasına rağmen Türkiye'nin sefalet puanı 40 (TÜFE %29,7 + İşsizlik %10,3) idi. Türkiye'yi 2123 yılına, yeni yüzyıla taşıma iddiasını ortaya atan Cumhurbaşkanı Erdoğan, tam tersine iktidarının 20 yılında ülkede sefaleti iki mislinin üzerine çıkarttı.

2021 yılında 41,2 sefalet puanı ile dünyada 156 ülke arasında 21'inci sıradaki Türkiye'nin puanı, iktidarın uygulamaya koyduğu yeni ekonomi modeli sayesinde bir yılda iki katın üzerinde artarken sıralamada da sefalet zirvesine yükseldi.

✓ **2019, 2020 ve 2021 yılında dünya sefalet puanı sıralamasındaki yeri 5'incilikle 21'incilik arasında değişmesine karşın, Avrupa ülkeleri arasında birinci konumda olan Türkiye, iktidarın uygulamaları sonunda şimdi Avrupa birinciliğine dünya sefalet birincisi unvanını da ekledi.**

Önceki yıllarda birincilik ve ikincilik Venezuela ve Zimbabve tarafından paylaşılırken, Ekim 2022 itibarıyla Türkiye 95,1 sefalet puanıyla birinciliğe, Arjantin 89,9 sefalet puanı ile ikinciliğe yükseldi. Yine dünyadaki en kırılgan beş ülke arasında sayılan Güney Afrika ise 41,4 puanla üçüncü konumda.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve başında bulunduğu iktidar, bu tabloyu görmezlikten gelmeyi, yükselen yoksulluk dalgasını yok saymayı tercih ediyor. Meydanlarda kendisine 'açım, açız' diye haykırانları 'Hadi oradan, kimse aç değil' diyerek tersliyor. Genel Başkanı olduğu AK Parti'nin vekilleri de aynı zihniyet ve duyarsızlıkla, TBMM'deki bütçe görüşmelerinde halkın çaresizliğini, çocukların yatağa aç girdiğini, açlığını su içerek giderdiğini dile getiren muhalefet vekillerine 'amma abarttı' deme acımasızlığını sergiliyor.

İktidara bağlı TÜİK'in resmi rakamlarıyla bile ikinci sıradaki Arjantin'e 5,2 puan, üçüncü sıradaki Güney Afrika'ya 53,7 puan fark atarak **Dünya Sefalet Birincisi** olan Türkiye, ENAG'ın yüzde 185 oranında hesapladığı ekim enflasyonu baz alındığında ise 194,6'ya ulaşan puanıyla, açık ara hiçbir ülkenin erişemeyeceği sefalet rekorunun sahibi oluyor. **20 yıldır aynı zihniyetle ve aynı beceriksizlikle ülkeyi yönetenler, vatandaşın çığlığını duymazlıktan ve çilesini görmezlikten geliyor!**

EN BÜYÜK DEZENFORMASYONU, DEZENFORMASYONLA MÜCADELE MERKEZİ YAPTI

Amasra Maden Faciası'ndaki gerçeklere yönelik en büyük dezenformasyonu Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesindeki Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin yaptığı bilirkişi raporu ile kanıtlandı. Bu merkez, resmi dezenformasyon bülteni yayınlama ve gerçek dışı bilgileri topluma inandırma makinesine dönüştü!

Bartın'ın Amasra ilçesinde 14 Ekim'de yaşanan maden faciası ve 42 işçinin yaşamını yitirmesiyle katliama dönüşen can kayıpları sonrasında, Sayıştay Denetçileri ve İş Müfettişlerinin kısa süre önce yaptıkları denetimler ve yazdıkları raporlarda ağır ihmaller, yaşamsal riskler saptadığı, iş ve işçi güvenliği uyarılarında bulunarak süratle yerine getirilmesini bildirdikleri açığa çıktı. Milletvekillerinin, hukukçuların, Maden Mühendisleri Odalarının dile getirdiği ihmaller zincirine dönük tespitlerle Amasra'da tam anlamıyla bir toplu işçi cinayeti işlendiği gerek iktidarın gerek **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın** ve gerekse **Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK)** yöneticilerinin yaşananlardan ötürü ağır siyasi ve idari sorumluluklarının olduğu dile getirildi.

Yaşanan elim kazanın hemen ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, Bakanlık ve TTK yöneticileri cenazeleri süratle çıkartmakla övünerek, yaşamını yitiren madencilerin ailelerine yapılacak maddi yardım vaatleriyle katliamın üzerini örtmeye, **Soma Katliamına** benzer şekilde geçiştirmeye çalıştılar. Ancak ortaya çıkan gerçekler ve yükselen toplumsal infial üzerine TBMM'de Araştırma Komisyonu kurulmasını kabul etmeye mecbur kaldılar!

Savcılık soruşturması ve bilirkişi incelemesi sürerken, iktidarın propaganda merkezi haline gelen Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde kurulan **Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM)** yayınladığı Dezenformasyon Bülteni'nde, açığa çıkan ihmaller ve sorumsuzluklara yönelik bilgi ve haberlerin 'dezenformasyon ve yalan haber' olduğunu belirterek, verilerin bu haberleri 'çürütür nitelikte' olduğunu duyurdu. DMM Bülteninde, "İddiaların aksine, söz konusu Sayıştay raporlarındaki öneriler dikkate alınmış, hatta mevzuatın gerektirdiğinden daha fazla tedbir alınmıştır." denilerek, **madendeki ihmal iddiaları ve katliam 'dezenformasyon' diye örtülmeye çalışıldı.**

Amasra TTK Müessesinde incelemelerini sürdüren Bilirkişi Heyeti'nin 31 Ekim'de açıklanan ön inceleme raporunda ise Sayıştay ve İş Müfettişi raporlarında daha önce yapılan tespitler ve uyarıları teyit eden bulgular saptandı. Facianın 'ihmaller zinciri' neticesinde gerçekleştiğine yönelik 'güçlü emareler' bulunduğu, metan gazı birikmesini önleyecek havalandırma sisteminin 'etkisiz ve yetersiz' olduğu, gaz izleme sisteminin defalarca patlama seviyesinin üstünde gaz birikimi uyarısı verdiği, personel sayısının önlem almada yetersiz kaldığı vb. tespitler sıralandı. İnceleme ardından 25 görevli gözaltına alındı, 8 yönetici tutuklandı.

Yayınlanan 'Dezenformasyon Bülteni'nin tümüyle 'yalan ve dezenformasyondan ibaret' olduğu, katliamın ağır ihmaller, yaşamsal uyarıların kale alınmaması sonucunda gerçekleştiği ve işçilerin göz göre göre ölüme gönderildiği, savcılık soruşturmaları ve bilirkişi incelemeleriyle kanıtlandı. **Dezenformasyonla Mücadele Merkezi**, dezenformasyonla mücadele adı altında propagandayla gerçeklerin üzerini örtüp, **halkın haber alma ve gerçekleri öğrenme hakkına müdahale ediyor!**

KARA PARA NASIL AKLANIR?

Türkiye'nin ekonomik işleyişini takip edenler "Kara Para" konusuna yabancı değiller. Buna karşın geniş toplum kesimleri, CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun bu konuyu gündeme taşımasıyla beraber kara paraya aşına olmaya başladı. Kara parayı ve onun aklandığını duyuyoruz da "nedir bu kara para ve nasıl aklanır" sorusuna pek azımız

cevap verebiliyoruz. Eğer bu soruya derinlikli bir cevap verebilirsek, T¼rkiye'nin kara para aklamak için nasıl bir "amaşırhane"ye d¼n¼şt¼ğ¼n¼ de kavrayabiliriz. Bunun için en temelden başlamak faydalı olabilir.

İlk soru; Kara para nedir?

Kısaca yasadışı yollarla elde edilen paraya kara para deniyor.

Kara para neden aklanır?

Elde ettiğiniz parayı bir yasal kaynağa dayandırmanız gerekir. Aksi durumda, bulunduğunuz ¼lkenin denetim sisteminin radarına girebilirsiniz. Bu riskten kaçınmak için paranızı fiziki biçimde gizli bir depoda tutmak zorunda kalır, bu parayı yatırıma d¼n¼şt¼remezsiniz. Evinizin salonunun balya balya parayla dolu olduğunu düşün¼n. Hayal etmesi güzel ama sisteme sokmadığınız takdirde bu paranın hayrını göremezsiniz. Dolayısıyla salonun tuvalet kâğıdı ile dolu olması d¼vizle dolu olmasından farksız hale gelir. O halde diğeri soruya geçelim.

Kara para nasıl aklanır?

B¼y¼k miktarlı paralar elinize geçtiğinde, bunu Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı Mali Suçları Araştırma Kurulu'na (MASAK) bildirmek zorundasınız. Bu büyükl¼k ne kadar mı?

¼lkemizde bu tutar, 20 bin dolar olarak belirlenmiş. 20 bin doların altındaki paralar için bildirim yapmanız gerekmez. Peki, daha büyük paralar? Mesela uyuşturucu kaçakçılığı yaparak 100 milyon dolar elinize geçti. Para, evinizin salonunda duruyor. Bankaya gidip, "hesabıma 100 milyon dolar yatırıyorum" diyemezsiniz. Gelin sizle beraber bu parayı akeyalım...

Daha küçük miktardaki paraları aklamamanın yolu Şirinler ya da Smurfing Yöntemidir. Kendi paranızı, 20 bin doların altındaki değerde parçalara bölülebilir ve parça adedi kadar banka hesabı açabilirsiniz. Böylece MASAK'a bildirim zorunluluğunun etrafından dolanmış olursunuz. Fakat 100 milyon doları Smurfing yöntemiyle piyasaya sokabilmek için 5 binden fazla banka hesabına ve dolayısıyla kişiye ihtiyacınız olacaktır. Bu paravan banka hesaplarının sahiplerine "Şirinler" deniyor. Bu nedenle, sizin apınızda bir uyuşturucu kaçakçısı için çok fazla Şirinler gerekir ki bu zordur.

Sizin gibi büyük bir kaçakçının kara parasını piyasaya sokabilmenin en popüler yolu kıyı bankacılığı yani off shore hesaplardır. Mesela, paranızı Man Adası ya da Malta'daki bir banka hesabına yatırabilirsiniz. Bu ¼lkeler, size çok sıkı bir sır saklama paketi sunarlar. Paranın nasıl kazanıldığıyla ilgilenmezler. Böylece, paranızı evinizin salonunda tutmaktan ziyade, bir bankada böylece tutabilirsiniz. Fakat Man Adası'nda 100 milyon doları ne yapacaksınız?

Bu aşamada, paravan bir işleme ihtiyacınız olacaktır. Temiz parayla kirli parayı değiştirdiğiniz bir paravan işlem... Ne olacağı sizin hayal gücünüzle sınırlıdır. Kalem ya da saat satabilirsiniz... Tanesi 10 bin dolardan, 10 bin adet saat satmak 100 milyon dolarınıza iyi bir kılıf olabilir. Peki, kim böyle bir paravan işlemin tarafı olmak ister? Yeterli komisyon karşılığında bu kişileri ya da şirketleri kıyı bankacılığı yapılan ¼lkelerde bulmanız kolaydır. Hiç olmadı, siz bir paravan şirket kurabilirsiniz. Bu tip işlemleri yaptığınız ¼lkelerin literatürdeki adı "amaşırhane"dir. Kara paranın temizlenerek çıktığı ¼lkeler...

T¼rkiye bir amaşırhane mi?

T¼rkiye'nin bankacılık sistemi Basel standartlarını koruyor. Bir OECD ¼lkesi olduğu için de OECD bünyesinde 1989 yılında kurulan Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Yönelik Mali Eylem Görev Gücü'n¼n ya da kısa adıyla FATF'ın denetimlerini kabul ediyor. Zaten gerek BDDK murakıpları gerekse MASAK aracılığıyla kara paranın yurda ya da sisteme girişı engellenmeye çalışılıyor. Fakat balık baştan kokarsa? BDDK murakıplarının ya da MASAK'ın elini bağlayan yasal düzenlemeler yapılmaya başlarsa?

Bu noktada çok tartışılan bir yasal düzenleme olarak Varlık Barışları devreye giriyor. Özetle, "parayı getir, kaynağı sormayacağım" yasaları... Bir uyuşturucu kaçakçısı için bulunmaz nimet değil mi? ¼lkeler, paraya sıkıştıklarında benzer yollara, kısa süreli olarak başvuruyorlar. Son derece olağüstü dönemlerde son derece istisnai biçimde uygulanan bir yöntemden bahsediyoruz. Fakat T¼rkiye, 2016'dan bu yana düzenli olarak Varlık Barışı yasaları çıkıyor. İli 3 Ağustos 2016'da olmak üzere son 6 yılda 6 Varlık Barışı...

3 Ağustos 2016'da çıkan 6736 Sayılı Kanun'un ardından 75 ay geçti. Bu 75 ayın 58'inde, T¼rkiye, yurtdışından gelen ya da yurtiçinde olmakla beraber sisteme sokulan paranın kaynağını sormayacağını taahhüt etti. Bu sayede, MASAK ya da BDDK murakıplarının da eli yasal yollarla bağlanmış oldu. Böylece T¼rkiye'nin mali sistemi, kara para için bir çamaşırhaneye d¼n¼ştür¼ld¼.

Fakat, Türkiye’de çıkarılan yasa Türkiye’nin denetim kurumlarını bağılıyordu da uluslararası denetim ne olacaktı? Bu noktada, devreye giren FATF, geçen yıl ekim ayında raporunu tamamlayarak Türkiye’yi gri listeye aldı. Peki, Türkiye’yle birlikte kimler gri listede? Arnavutluk, Bahamalar, Barbados, Kamboçya, Gana, İzlanda, Jamaika, Moğolistan, Myanmar, Pakistan, Nikaragua, Mali, Panama, Suriye, Uganda, Ürdün, Yemen ve Zimbabve...

Bundan sonra cevaplanması gereken soru, Türkiye’nin bir çamaşırhaneye dönüşme sürecinde uyuşturucu kaçakçılarıyla birlikte kimlerin menfaat elde ettiğidir. Fakat bu sorunun cevabı için bir savcının, soruşturma yetkisini kullanması gerekir.

İKTİDAR, SUÇ DUYURULARIYLA BAŞARISIZLIĞINI GİZLİYOR!

İktidarın 2017’de düzenlediği Uyuşturucu ile Mücadele Şurası’nda kabul edilerek kamuoyuna açıklanan Eylem Planı, beş yıldır hayata geçirilmedi. Buna karşılık vahim boyutlara ulaşan uyuşturucu ticaretinin ve kullanımının gündeme gelmesinden rahatsız olan iktidar, suç duyurularıyla başarısızlığını ve sorumluluğunu gizliyor!

Türkiye, uluslararası kuruluşların raporlarında, kara para, uyuşturucu, insan kaçaklığı, kadın ticareti, sanal bahis ve daha birçok yasa dışı organizasyonla mücadelenin yetersizliği, bu suç organizasyonlarının ikametgahı haline geldiği gerekçesiyle ağır şekilde eleştiriliyor, itham ediliyor. Söz konusu suçlarla mücadele taahhütleri yerine getirilmediği, gerekli yasal düzenlemeler yapılmadığı için OECD bünyesindeki Uluslararası Mali Eylem Gücü’nün (FATF) gri listesinde. Kara listeye alınması an meselesi.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Biriminin hazırladığı 2022 Türkiye Uyuşturucu raporunda yer alan verilere göre, 2021 yılında %61,1’lik artış ile ülkemizde şimdiye kadar yakalanan en yüksek miktar olan 22.202 kg eroin ele geçirilmiştir. Ele geçirilen kokain miktarı bir önceki yıla göre %44,9 artış göstermiştir. Aynı yıl Captagon olay sayısında %23,8’lik bir artış, metamfetamin yakalama miktarında bir önceki yıla göre %32,8 oranında artış gerçekleşmiştir. Raporun tamamı incelendiğinde ortaya çıkan tablo, ülkemizdeki uyuşturucu sorununun vahim boyutlarını göstermektedir.

Küresel ve bölgesel suç örgütlerinin, mafya liderlerinin çatışma-paylaşım alanına dönüşen Türkiye ile ilgili gerçeklerin gündeme getirilmesinden rahatsız olan iktidar, siyasallaştırdığı yargıdan sonra, emniyet ve jandarma teşkilatlarını da siyasi talimatla devreye sokuyor.

✓ **İktidarın ve atanmış İçişleri Bakanının, emniyet-güvenlik ve yargıyı siyasallaştırma tavrı doğru değildir.**

Polis Akademisi Mezuniyet Töreni’nin Cumhurbaşkanı Sarayında yapılması ve Polis Bando’sunun iktidarın Türkiye Yüzyılı siyasi kampanyası için hazırladığı şarkıyı seslendirmesi güvenlik güçleri üzerinde siyaset gölgesinin varlığını düşündürüyor.

Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) ve Jandarma Genel Komutanlığı’nın (JGK) Ana Muhalefet Partisi CHP Lideri hakkında suç duyurusunda bulunması devletin-milletin güvenlik güçleri adına vahim bir siyasallaşmadır!

Dezenformasyon yasasını dayanak gösteren ithamlarla yapılan bu suç duyurularının talimatla yapılıyor izlenimi giderek yoğunlaşıyor.

✓ **EGM ve JGK; tüm halkın güvenliğini ayırım yapmaksızın, eşitlik içinde ve yasaların çizdiği çerçevede sağlamak zorunda olan, kamusal makamlar ve görevlerdir.**

2017’de düzenlediği Uyuşturucu ile Mücadele Şurası’nda açıkladığı Eylem Planını hayata geçiremeyen, aciz kalan iktidar, sorumluluğunu emrindeki güvenlik bürokratlarına suç duyuruları yaptırarak örtemez, gizleyemez. **Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin savcısı, valisi, yargıcı, polisi, jandarması ve güvenlik güçleri bir partinin, iktidarın değil milletin emrindedir.**

ÇETELERE TESLİM OLUNMUŞ

Türkiye, uluslararası çetelerin hesaplaşma adresi olurken çetelere ve mafyaya yardım ve yataklık iddiaları Saray’a kadar uzandı. Hemen her ay bir ülkenin çete üyesi ya yakalanıyor ya da silahlı saldırıya karışıyor. Ülkenin çete ve uyuşturucu tacirlerine teslim edildiği eleştirilerine yanıt veren Emniyet Genel Müdürlüğü, “Suç şebekelerinin, terör örgütlerinin, yabancı istihbarat teşkilatlarının iftiralaları ile karşı karşıyayız” açıklaması yaptı.

Kısa süre öncesine kadar iktidarın yanında yer alan ancak çıkar çatışmalarının da devreye girmesinin ardından AKP karşıtı bir pozisyona gelen Sedat Peker’in itiraflarının ardından Türkiye’deki çete yapılanmasına ilişkin önemli bilgiler bir bir kamuoyunun gündemine gelmeye başladı. Çetelere ve mafyaya yardım ve yataklık

iddiaları, Saray'a kadar uzandı. Saray'da görevli bazı danışmanların, mafya üeleriyle yakın ilişki içerisinde olduğu öne sürüldü. İddialar, para alışverişine kadar uzanırken bir yandan da uluslararası çetelerin hesaplaşmalarında da adres Türkiye olmaya başladı.

•2022, son yıllarda olmadığı kadar yerel mafya ve uluslararası çetelerin ülke içerisindeki eylemlerinin duyulduğu yıl oldu. Ocak ayında İstanbul'un Ataşehir ilçesinde, Azerbaycan uyruklu Elnur Qasimov, arkadaşlarının yanında vurularak öldürüldü.

•Türkiye'de faaliyet gösterirken yakalanan çete üeleri arasında Nijerya uyruklu isimler de yer aldı. Uluslararası ticaret yapan bazı şirketlerin mail adreslerini ele geçiren üçü Nijerya uyruklu 10 kişi, şirkete ödemesi olan isimlerle yazışmalar yaparak yüklü miktarlarda ödemeler aldı. Nijeryalı çete üeleri ve yerli ortakları yakalandı.

•Mayıs ayında, uluslararası uyuşturucu şebekelerinin Türkiye'de kuryeleri aracılığı ile uyuşturucu kaçakçılığı yaptığı açığa çıktı. Fas'tan Türkiye'ye sistemli şekilde uyuşturucu kaçakçılığı yapan uluslararası çetenin üç yabancı uyruklu kadın üyesi ile birlikte aylarca Türkiye'ye uyuşturucu sevkiyatı yaptığı bildirildi.

•İstanbul'un Avcılar ilçesine bağlı Denizköşkler Mahallesi'nde, kendilerine 515 ismini veren bir çetenin faaliyetleri de kısa süre önce kamuoyunun gündemine geldi. Lübnanlı bir kişinin işlettiği markette, hırsızlık yaparken yakalanan iki çete üyesi, kalan üyelere haber vererek markete baskın düzenledi. Market sahibi sırtından ve kolundan bıçaklandı.

•Türkiye'de 3 yıl önce yakalanan ve Sırbistan'a teslim edildikten sonra orada serbest bırakılan, yasadışı yollarla tekrar Türkiye gelen Sırbistan'da 'Skaljari' isimli Organize Suç Örgütü yöneticilerinden Jovan Vukotić, Eylül ayında İstanbul Şişli'de motorlu iki şahıs tarafından aracına gerçekleştirilen silahlı saldırı sonucunda öldürüldü.

•İstanbul Emniyeti Müdürlüğü'nün açıklamasına göre, saldırıyı Kavac isimli suç örgütü yöneticisi olan Radoje Zivkovic isimli şahsın, Türkiye'deki bağlantıları aracılığıyla gerçekleştirdiği belirlendi. 16 Eylül'de yapılan operasyonla Radoje Zivkovic ve Zdravko Perunovic isimli şahıslarla birlikte toplam 12 kişi gözaltına alındı.

•Ekim ayında İstanbul'da yabancı uyrukluların kurduğu, organ nakli bekleyen yabancı uyruklu hastalarla organlarını satmak isteyenler arasında "organ satışı aracılığı" yapan çeteye operasyon düzenlendi. Çete üelerinin Ürdün uyruklu isimlerden oluştuğu kaydedildi.

•Kasım ayına gelindiğinde ise adı uyuşturucu kaçakçılığına karışan Interpol'ün kırmızı bülten ile aradığı Sırp çete lideri Zeljko Bojanic'in İstanbul Sarıyer'de kaldığı villada yakalandığı duyuruldu. Bojanic, Sırp uyruklu Rosto Mijonovic'i öldürdüğü şüphesiyle gözaltına alındı. Operasyonun gerçekleştirildiği villanın bahçesi kazılarak "ceset" arandı ancak yapılan açıklamaya göre, aramadan bir sonuç alınamadı.

TBMM Adalet Komisyonu Üyesi ve CHP Milletvekili Alpay Antmen, hükümet-çete-siyaset ağı ile Türkiye'nin içinde bulunduğu uyuşturucu batağına yönelik BirGün'e değerlendirmelerde bulundu. Türkiye'nin uyuşturucu baronları için açık bir pazar haline geldiğini vurgulayan Antmen, "Uyuşturucu kullanma yaşı gittikçe düşerken 10 yaşındaki çocuklarımız dahi bu batağa sürükleniyor" dedi. Mersin Limanı'na gelirken yakalanan uyuşturucuları anımsatan Antmen, "Uyuşturucuların sahipleri, finansörleri ve uyuşturucu baronları tam anlamı ile tespit edilmiyor" ifadelerini kullandı.

Afgan savaş lordlarının, IŞİD'in malzeme tedarikçilerinin ve Sırp suç örgütü liderlerinin Türkiye'de cirit attığını belirten Antmen, şunları kaydetti:

"Türkiye'deki bu mafya, çete, uyuşturucu kaçakçılığını temelinde AKP'nin kaynağı belli olmaya paraların, kara paranın ülkeye girişine izin vermesi ve hatta göz yumması da en önemli etkenlerden biri. Çok açık ve net söylemek gerekirse suç örgütleri, uyuşturucu baronları, mafya güçlü ve kararlı bir devlette barınamaz. Ülkemizde bu gün suç örgütleri, mafya ve uyuşturucu baronları ellerini kollarını sallayarak rahatça geziyor, birbiri ile silahlı çatışmaya giriyor, birbirini infaz ediyor."

CHP'li Antmen, CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun, uyuşturucunun önlenmesi amacıyla iktidara açık çağrıda bulunduğu altını çizerek, şunları söyledi: "Önceden senede toplamda 1,5 ton kokain yakalanan Türkiye'de şu anda tek partide 1,5 ton gönderiyorlar. Türkiye'ye gönderilmek üzereyken Panama'da, Venezuela'da, Brezilya'da yakalanan kokain miktarlarını düşününce bu işin tesadüf olmadığı anlaşılacaktır. Haftada 5 bin uyuşturucu satıcı yakalılıyorsa bu da senede 260 bin torbacı demek. Peki bu kadar torbacı var, niye bir tane bile baron yok?"

Öte yandan Ticaret Bakanı Mehmet Muş, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun da dikkat çektiği uyuşturucu kaçakçılığına ilişkin verileri paylaştı. Bakan Muş, yapılan

operasyonlar kapsamında 13.4 ton uyuşturucu, 31.9 ton da uyuşturucu yapımında kullanılan kimyasal madde yakaladıklarını söyledi.

GÖÇ GERÇEĞİ

Uluslararası Göç Örgütü veya Birleşmiş Milletler Göç Kuruluşu olarak bilinen; International Organization for Migration (IOM) Türkiye'deki ofislerini ilk olarak Körfez Savaşı'nın ardından 1991 yılında açmıştır. IOM'nin Türkiye Cumhuriyeti'yle ortaklığı 2004 yılının Kasım ayında IOM'ye üye statüsü verilmesiyle resmileştirilmiştir. Birleşmiş Milletler kapsamında üye ülkeler başta olmak üzere dünyada gerçekleşen göç ve ilişkili olayları takip eden IOM'nin 13 Ekim 2022 tarihinde "World Migration Report – 2022" kamuoyu ile paylaşmıştır. Raporda küresel ölçekte ve ülke/bölgeler düzeyinde yaşanan göç olayları değerlendirilmiştir. 540 sayfalık raporda Türkiye için de elbette ki yer verilmiştir. Raporun uzunluğu açısından yapılan çalışmada; küresel ölçekteki önemli veriler ve Türkiye ile ilgili öne çıkan veri ve bilgilerin çevirisine yer verilecektir.

World Migration Report – 2022 / Dünya Göç Raporu – 2022

- 2019'da dünya genelinde 272 milyon uluslararası göçmen varken 2020'de bu sayı %3,5'lik artışla 281 milyona varmıştır. 281 milyonluk rakam dünya nüfusunun %3,6'sına denk gelmektedir.
- 2020 yılında dünyadaki kadın nüfusunun %3,5'i oranında yani 135 milyon uluslararası kadın göçmen vardır. Bu rakam 2019 yılında 130 milyondan %3,4'lük bir artış olduğuna işaret etmektedir.
- 2020 yılında dünyadaki kadın nüfusunun %3,7'si oranında yani 146 milyon uluslararası erkek göçmen vardır. Bu rakam 2019 yılında 141 milyondan %3,6'lık bir artış olduğuna işaret etmektedir.
- 2019 yılında 5,400 olan hayatını kaybetmiş ya da kayıp göçmen sayısı; 2020 yılında 3,900'e düşmüştür.
- Göçmenler için dünya genelinde yapılan maddi havaleler 2019 yılında 719 milyar dolarken; 2020 yılında bu rakam 702 milyar dolar olmuştur.
- 2019 yılında 84,8 milyon olan yerinden edilmiş kişi sayısı 2020'de 89,4 milyon kişi yerinden edilmiştir. 89,4 milyon yerinden edilmiş kişinin; 55 milyonu ülke içi mülteci (2019'da 51 milyon), 3,9 milyon yerinden edilmiş Venezüellalı (2019'da 3,6 milyon), 4,1 milyon sığınmacı (2019'da 4,2 milyon), 26,4 milyon mülteci (2019'da 26 milyon)dir.
- Birleşmiş Milletler'in yürüttüğü çalışmalar ile Avrupa hali hazırda göçmenlerin en çok ulaşmak istediği varış noktasıdır. 87 milyon göçmen Avrupa kıtasındayken arkasından gelen Asya 86 milyon ile yakın bir takiptedir. Kuzey Amerika 59 milyon ile 3. Sıradayken Afrika 25 milyonla 4. Sıradadır.
- En çok dışarıya göç veren ülkeler; 18 milyonla Hindistan, 11 milyonla Meksika, 10.8 milyonla Rusya, 10 milyonla Çin, 8 milyonla Suriye
- Göçmenlerin genelde "koridor" adı verilen belli yollar ile diğer ülkelere geçiş yaptığı bilinmektedir. Bu kapsamda dünyadaki en büyük göçmen koridoru Meksika-Amerika arasında olup 2020 yılında bu koridoru yaklaşık 11 milyon kişi kullanmıştır. Suriye-Türkiye koridoru yaklaşık 4 milyon kişinin kullanması ile dünya genelinde kullanılan göçmen koridorları arasında 2. Sıradadır.
- Göçmenlerin %78'i 15-64 yaşları arasındadır. 19 yaş altı göçmen oranı %14,6 iken 64 yaş ve üzeri olan göçmen oranı %12,2'dir.
- 2020'de erkek göçmen oranı %51,9, kadın göçmen oranı %48,0'dir.
- 2014-2020 yılları arasında Akdeniz'de hayatını kaybeden 21,200 göçmen; dünya genelindeki diğer bölge/koridorlar açısından en yüksek ölümün gerçekleştiği bölge olmuştur. 2020'de dünya genelinde mülteci ölümü/kaybolması azalmış (yaklaşık 3900) olmasına karşın Akdeniz bölgesinde yine de 1.460 ölüm/kayıp olma olayı yaşanmıştır.
- Düşük ve orta gelirli ülkelere, gelişmiş ülkelere yapılan "göçmen havaleleri" açısından; Türkiye, havale alan ülkeler arasında ilk 10'da değildir. İlk sırada 83,15 milyar dolar ile Hindistan yer alırken, 10. Sırada 17,21 milyar dolar ile Nijerya yer almaktadır.
- 3,6 milyon (çoğu Suriyeli) olmak üzere Türkiye 5 yıldır arka arkaya en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumundadır. Suriye ile komşu olan Lübnan da en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülkeler arasında ilk 10'dadır. Afganistan'a komşu olan Pakistan ve İran'ın da ev sahipliği yapan ülkeler sıralamasında ilk 10'da olduğu düşünüldüğünde mültecilerin %73'ü komşu ülkelerdedir.

- Şiddet ve çatışmadan dolayı Kongo (2.2 milyon) ve Suriye (1.8 milyon) 2020 yılında en çok yerinden edilen kişi istatistiklerinde ilk iki sırayı paylaşmaktadır.
- Asya kıtasında değerlendirilen Türkiye en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumundayken Suriye en çok şiddet kaynaklı göç veren ülke konumundadır. Avrupa kıtasında ise 1.2-1.3 milyon mülteci/sığınmacı oranı ile Almanya ilk sırada gelmektedir.

TÜİK, GÖÇ EDEN EĞİTİMLİ İNSANLARIMIZIN SAYISINI GİZLİYOR!

Ekimde başvuran 215 doktorla birlikte bu yılın 10 ayında yurt dışına gitmek isteyen doktor sayısı 10 yıl öncesine göre 40 kat artarak 2153'e yükseldi. TÜİK üç yıldır Uluslararası Göç İstatistiklerini yayınlamayarak, ülkeden göç eden eğitilmiş, genç ve meslek sahibi insanlarımızın sayısını gizliyor!

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) açıkladığı Ekim rakamlarına göre, ekimde 'iyi hal belgesi' olarak mesleğini yurt dışında sürdürmek isteyen doktor sayısı 215, ocak-ekim dönemi on ayda toplam 2153 oldu. Yılsonuna kadar 2500'ü aşacağı öngörülmüyor.

✓ 2021'in tamamında bu sayı 1405, on yıl önce 2012'de sadece 56 idi!

✓ **Yurt dışına gitmek isteyen doktor sayısı geçen yıla kıyasla yaklaşık 2 kat, on yıl öncesine göre 40 kat arttı.**

Diğer nitelikli meslek mensupları, eğitilmiş insanlarımız, gençlerimiz açısından da tablonun benzer olduğu kanısındayım. Geçen hafta sonuçları açıklanan kapsamlı bir araştırmaya göre gençlerin yüzde 80'i yurt dışına gitmek, yaşamak istiyor. [Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ile KONDA Araştırma'nın anketi]

TÜİK her yıl temmuz ayında yayınladığı Uluslararası Göç İstatistiklerini 2019'dan bu yana, üç yıldır yayınlamıyor. 2019 verilerine göre, Türkiye'ye göç eden yabancı sayısı 677 bin, Türkiye'den göç eden vatandaşlarımızın sayısı büyük bölümü 20-24 ve 25-29 yaş grubu olmak üzere 330 bin kişi idi. TTB rakamlarında yurt dışına giden doktor sayısındaki patlamaya baktığımızda TÜİK'in üç yıldır gizlediği göç verilerinde ülkemize gelen ve Türkiye'den giden göç sayısının da ikiye, üçe katlandığını öngörebiliriz.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'Türkiye Yüzyılı' vizyonunu açıklarken, 'Türkiye, kendi vatandaşlarına sağladığı imkanlar yanında, dünyanın dört bir yanından milyonlarca insanı da kendisine çekmektedir. Ülkemize gelen herkesi sığınmacı sanan, her gördüğü yabancıya nefretle bakan hastalıklı zihniyetler anlamıyor olsa da Türkiye bölgesel ve küresel bir cazibe merkezi haline dönüşmüştür' diyor. Anlaşılan iktidarın umudu baskı, yoksulluk, adaletsizlikle hak ve özgürlüklerini kısıtladığı, geleceğini yurt dışında aramaya mecbur ettiği kendi yurttaşları, gençleri değil, dünyanın dört bir yanından Türkiye'ye göç eden yabancılar.

TÜİK'in 84 milyon 630 bin kişi olarak açıkladığı 2021 nüfusunun resmi olarak 1 milyon 333 bini yabancı. Üç aydan az ikamet izni olan yabancılar ve geçici koruma altındaki Suriyeliler yabancı nüfus sayısına dahil değil. Vatansızlar (Haymatlos), uyruğu bilinmeyenler hariç 132 ülkeden yabancılar Türkiye nüfusunda.

✓ Cumhurbaşkanı Erdoğan'a göre; Yabancılar, Madagaskar'dan Brundiye, Benin'den, Togo, Burkina Faso, Cibuti'den Haiti'ye varana kadar dünyanın dört bir yanından 'cazibe merkezi' Türkiye'ye koşarken, ülkenin yetişmiş beyinleri nedense bu cazibe merkezini terk ediyor!

'Hedef 2023' vizyonu boş çıkan İKTİDAR, 2053 ve 2071 vizyonlarından sonra şimdi de içini doldurmak için herkese çağrı yaptığı Türkiye Yüzyılı ile 2123'e kadar iktidarda kalmayı ve yüz yıllık yeni vizyonunu 'giderlerse gitsinler' dediği kendi yurttaşlarıyla değil, **132 ülkeden Türkiye'ye akın eden yabancılarla kurmayı amaçlıyor.**

SONDAN ZİRVEDEYİZ

TEDMEM'in hazırladığı rapora göre OECD ortalamalarına ve üye ülkelere kıyasla Türkiye birçok veride sonuncu. Okullaşma diplerde, yapılan harcamalar ortalamasının gerisinde. 3-5 yaş grubunda erken çocukluk eğitimine katılımın en düşük olduğu ülke Türkiye.

Türk Eğitim Derneği'nin düşünce kuruluşu TEDMEM, "Bir Bakışta Eğitim 2022 Türkiye Üzerine Değerlendirme ve Öneriler" raporunu yayımladı. Raporda eğitim harcamalarından okulöncesine kadar çok çarpıcı veriler yer aldı.

Raporda; Türkiye'de 25-34 yaş aralığındaki yükseköğretim mezunu genç yetişkin oranı 2000 yılına kıyasla dört katına çıktığı, ancak bu orana rağmen Türkiye'nin hâlâ OECD ortalamasının gerisinde olduğu belirtildi.

Rapora göre Türkiye'de 25-64 yaş aralığındaki her 2 yetişkinden 1'i ortaöğretim mezunu dâhi değil. Türkiye'de 18-24 yaş aralığındaki gençlerin ise yüzde 60'ı eğitimde değil. Bu rakamınsa sadece yüzde 28'i istihdamda.

Türkiye hem yükseköğretim mezunlarının hem de ortaöğretim mezunlarının istihdam oranlarının en düşük olduğu OECD ülkesi.

3-5 yaş aralığında erken çocukluk eğitimine katılımın en düşük düzeyde gerçekleşen OECD ülkesi de Türkiye. Bir öğretmenin alabileceği en yüksek maaş üzerinden karşılaştırma yapıldığında Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında sondan 4'üncü sırada yer aldığına vurgu yapıldı.

Öğrenci başına yapılan harcamalarda Türkiye'nin OECD ortalamasının gerisinde kaldığı belirtilen raporda şu ifadeler yer aldı: "Öğrenci başına yapılan harcamalar eğitim kademelerine göre değişmekle birlikte Türkiye'de yapılan harcamalar tüm eğitim kademeleri için OECD ortalamasının oldukça gerisinde kalmaktadır. Örneğin okul öncesi kademesinde öğrenci başına yapılan yıllık eğitim kurumları harcaması OECD ortalamasında yaklaşık 10 bin dolar iken Türkiye'de yapılan harcama bunun neredeyse yarısıdır. Ortaokul kademesinde de öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması OECD ortalamasının neredeyse üçte biri düzeyine denk gelmektedir."

Raporda yükseköğretimde araştırma-geliştirmeye ayrılan paya da değinildi. Bu duruma ilişki şu ifadeler kullanıldı: "Türkiye'de yükseköğretim kademesi için öğrenci başına yapılan harcamaların yaklaşık yüzde 19'unun araştırma-geliştirme faaliyetlerine ayrıldığı görülmektedir ve bu oran OECD ortalamasının oldukça gerisinde kalmaktadır. Türkiye, yükseköğretim kademesinde de en fazla harcamayı temel eğitim hizmetlerine yapmaktadır. Öyle ki Türkiye, yükseköğretim kademesinde temel eğitim hizmetlerine yaptığı harcama oranının Şili'den sonra en yüksek olduğu OECD ülkesidir." Temel eğitim öğretmen maaşları, eğitim araç ve gereçleri, okul binalarının inşaat ve bakım işleri ile okul yönetimine yapılan harcamalar gibi kalemleri kapsıyor.

Raporda Türkiye açısından öne çıkan bulgular şu şekilde sıralandı:

- Türkiye, öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcamasında tüm eğitim kademeleri için ortalama 5 bin 743 dolarlık harcama ile Meksika ve Kolombiya'dan sonra öğrenci başına en düşük harcama yapan OECD ülkesi.
- Bir öğrencinin 6-15 yaşları arasında zorunlu eğitimine yapılan yatırım OECD ortalamasında 105 bin 502 dolar iken Türkiye'de yaklaşık 47 bin dolar. Türkiye bu yatırım düzeyi ile Kolombiya'dan sonra 6-15 yaşları için bir öğrencinin zorunlu eğitimine en düşük yatırım yapan ikinci OECD ülkesidir.
- Türkiye'de 2012-2019 yılları arasında yükseköğretim kademesindeki öğrenci sayısı bu kademeye ayrılan finansal kaynaklardan daha hızlı büyüdü. Bu nedenle yükseköğretim kademesinde öğrenci başına yapılan eğitim kurumları harcaması yaklaşık yüzde 3 oranında azaldı. COVID-19 salgınının başlamasıyla birlikte Türkiye'de 2019-2020 yılları arasında yükseköğretim öncesi kademelerde öğrenci başına yapılan harcamalar yaklaşık yüzde 11 oranında azaldı.
- Türkiye'de tüm eğitim kademelerine GSYH'den ayrılan pay OECD ortalamasının üzerinde. Ancak öğrenci başına yapılan harcamaların kişi başına GSYH içindeki payı OECD ortalamasının altında. OECD ortalamasına kıyasla Türkiye, sahip olduğu kaynakların daha sınırlı bir kısmını öğrenci başına harcamalara ayırıyor.
- Eğitim kurumlarına yapılan harcamaların kaynak türüne bakıldığında Türkiye'de özel harcamaların büyüklüğü dikkat çekiyor. Özellikle yükseköğretim öncesi kademelerde özel harcamaların hem GSYH içindeki payı hem de toplam harcamalar içindeki oranı oldukça yüksektir. Öyle ki Türkiye, yükseköğretim öncesi kademelerde eğitim kurumlarına yapılan özel harcamalar payının en yüksek olduğu OECD ülkesi olarak öne çıkmaktadır.
- Eğitim kurumlarına yapılan özel harcamaların önemli bir kısmını hane halkı harcamaları oluşturuyor. Türkiye'de hane halkının üstlendiği eğitim harcamaları OECD ortalamasından çok daha yüksek. Özellikle yükseköğretim öncesi kademelerde hane halkının yaptığı harcamaların OECD ortalamasından iki kat fazla olduğu dikkat çekiyor. Türkiye, yükseköğretim öncesi kademelerde Kolombiya, Şili ve Meksika'dan sonra hane halkının yaptığı eğitim harcamaları oranının en yüksek olduğu OECD ülkesi.

TEMİZ YATIRIM, TEMİZ ENERJİ, GÜÇLÜ ÜRETİM

- Dünya büyük bir iklim krizinin göbeğinde. Bu yüzden kalkınma odağımıza sürdürülebilirliği almak zorundayız. Yenilikçi çözümleri, yenilikçi paydaşları devreye almak zorundayız. Ama iktidarın yaptığı gibi göstermelik hareketlerle, gerçeğin üstünü örten makyajlarla değil; güçlü ve ayakları yere basan, gerçek bir vizyonla yürüyeceğiz.
- İşte Sayın Genel Başkanımızın, yenilikçi teknolojilere ve sürdürülebilirliğe odaklı yatırım fonlarını ülkemize getirmek üzere başlattığı büyük hareket ile odaklandığı konu da budur.

- Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, önce ABD’de bilim ve teknoloji alanında ülkemizden dünyaya açılan ve dünyanın en parlak beyinleriyle bir araya geldi; şimdi de bu hareketin ikinci adımı olarak İngiltere’de dünyanın en büyük teknoloji ve yeşil enerjiye odaklı yatırım fonlarıyla önemli görüşmeler gerçekleştiriyor.
- Hedefimiz net: Türkiye olarak yeni nesil kaynaklara odaklı kalkınma modeliyle güçlü bir sıçrama yapmak.
- Ülkemizdeki üretim büyük oranda fason üretime dayalı. Katmadeğer üretmiyoruz. Eski sanayi kodlarıyla ilerleyemeyeceğimiz artık gün gibi ortada. Bu cendereden kurtulup “ucuz iş gücü ihraç etmek” yerine, ekonomimizi bu yeni dönüşüme adapte etmek zorundayız. Bunu yaparken de dünyayı, çevreyi, toplumu gözetken kaynakları ülkemize getirmek zorundayız. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı bunu başaracaktır.
- İnovasyonu tüketen bir pazardan inovasyonu üreten bir pazara dönüşmekten başka çaremiz yok. Ülkemizin üretken gücünü verimli bir şekilde kullanmak ve dünya ile rekabet etmek için yeni iş modellerini ülkemize getirmek burada çok önemli iki hedeftir.
- Amacımız, Türkiye’yi modern ekonomi alanında atılım yapan bir ülke haline getirmek, dijital ekonomi altyapısı oluşturmak ve yeşil enerji yatırımlarını ülkemize çekmek. İktidara gelir gelmez hızla, yeşil enerji dönüşümünü başlatacağız. Bu alandaki yatırımlar için uygun ortamı sağlayacağız ve o paydaşları ülkemize getireceğiz.
- Bilime, yeni teknolojilere, sürdürülebilir enerjiye yatırım yapmak en büyük önceliğimiz. Türkiye büyürken aynı zamanda karbon ayak izini nötrlemiş, sürdürülebilir çevresel ve kentsel yapılarını oluşturmuş olacak.
- Dünyadaki bu hızlı dönüşüme cevap veren güven ve altyapının sağlanması Türkiye’nin geleceği için hayati önem taşıyor. Küresel ölçekte yeni, akıllı ve sürdürülebilir bir altyapı kuracağız.
- Cumhuriyet’in İkinci Yüzyılı vizyonumuzu kurgularken ülkemize istihdam yaratan güçlü yatırımcıları, temiz sermayeyi, üretken zihinleri nasıl çekeceğimizi adım adım çalışıyoruz.
- Türkiye’ye hızla nefes aldirmek ve bu derin krizden çıkarken yeni bir sayfa açacak atılımları yapmak üzere çalışıyoruz. Bu yatırımların önemli bir bölümünü çevreyi koruyan yeşil enerji yatırımlarından oluşacak.
- Ülkemizin üretken gücünü verimli bir şekilde kullanmak ve dünya ile rekabet etmek için yeni iş modellerini ülkemize getireceğiz. Temiz Yatırım, Temiz Enerji ve Güçlü Üretim. Ana odağımız budur.
- Türkiye büyüyecek ama aynı zamanda büyürken doğasını, sularını ve ormanlarını koruyarak güçlü bir ekonomiye sahip olacak.
- Bu anlamda yenilikçi teknolojiler ve yaratıcı insan gücünün etkin biçimde kullanıldığı iş modelleri sayesinde, ülkemizi dünyayla rekabet ederken aynı zamanda doğasını koruyan ülkeler klasmanına çıkartacağız.

YEŞİL FİNANSMAN ve İKLİM BANKASI

Günümüzde artık finansman; gideceği yönü seçerken iklim değişikliğine duyarlı, yeşil projeleri, yenilenebilir enerji yatırımlarını tercih etmektedir. Türkiye’nin “yalnızca enerjide yeşil dönüşümü” sağlamak için 120 milyar dolarlık yatırıma ihtiyacı bulunmaktadır. Dünyada finansmanın kuralları artık iklim değişikliği, yeşil temalar, sürdürülebilirlik ve ESG - yani çevre-sosyal-yönetim tarafından dizayn edilmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında söz konusu finansman dünyadan yeşil kredi ile yeşil tahvil borçlanma araçları ile sağlanacaktır. Bunun için Merkez Bankası’nın, bankacılık ve finans dünyasının ve sermaye piyasalarının yeşil ve sürdürülebilir eksenli yapılandırılması gerekmektedir.

Özellikle pandemi sonrası “iklim değişikliği” ve “dijital dönüşüm” birbirinden ayrılmayan bir “twin set” yani “ikiz set” olarak görülmektedir.

İklim değişikliği ve dijital dönüşümün birlikte ele alınması ve bu dönüşümün inovasyonla desteklenmesi gerektiğini vurgulanmaktadır. Sürdürülebilir kalkınmanın en önemli ayağını dünya standartlarında ve “önce insan” diyerek kurgulayacağımız enerji ve madencilik oluşturacaktır.

'İklim Bankası' Kuracağız

Yeşil finansmanın, yani temiz paranın ülkemize gelmesi için oluşturulacak temel kurum Cumhuriyet Halk Partisi'nin iktidarımızda kuracağımız "İklim Bankası" olacak.

İklim Bankası'yla iklim finansmanı diplomasisini yürüteceğiz ve ülkemizin iklim konusundaki fonlara erişimini sağlayacağız.

İklim Bankası aracılığıyla sanayimizin yeşil dönüşümünü - yani sanayinin karbonsuzlaştırılmasını - hedefliyoruz.

İklim Bankası'yla çatılarda bireysel kullanıma yönelik enerji üretiminin yaygınlaştırılmasını da sağlayacağız.

Türkiye'de kamunun, yerel yönetimlerin ve özel sektörün yeşil tahvil çıkarabilmesi amacıyla gerekli altyapı, kurumsal kapasite, metodolojik çalışmaları hızla İklim Bankası liderliğinde yapacağız.

ESG açısından Türkiye'de zayıf ve yetersiz gördüğünüz her aksaklığı iktidarımızın ilk 6 ayında gidereceğiz.

İklim değişikliği, yeşil dönüşüm ve finans sektöründe temel performans göstergeleri şeffaf, takip edilebilir ve raporlanabilir olacak.

Kurumlar kamuya bu bilgileri raporlar hale gelecekler.

Türkiye'de bu konular artık yalnızca "sosyal sorumluluk projeleri" olmaktan çıkacak ve bir iş modeli haline gelecek.

Kısaca yeşil mutabakatı biz kurgulayacağız ve ülkemize temiz finansmanın gelmesini biz sağlayacağız.

Temiz yatırım, temiz enerji ve güçlü üretimle Türkiyemizi aydınlık yarınlara taşıyacağız.

COVID-19 BİTTİ Mİ?

COVID verileri 1 aydır açıklanmıyor

Sağlık Bakanlığı 1 aydır haftalık COVID-19 verilerini açıklamıyor. Bakanlık gerçekliği şüpheli haftalık covid rakamlarını açıklamayalı 1 ayı geçti, en son veri 2 Ekim tarihine ait. Aşı yaptırma oranı da ciddi şekilde düşüyor, Sağlık Bakanlığına göre anlaşılan COVID bitti, ancak sahadan gelen bilgiler hiç de öyle değil. Acaba 1 aydır veriler olgu sayıları yüksek çıktığı için mi açıklanmıyor? Açıklama için vakaların düşmesi mi bekleniyor?

30 Mayıs'tan beri günlük vaka açıklamayan Sağlık Bakanlığı haftalık açıklayacağı verileri de hiçbir zaman zamanında açıklamadı. Ancak ilk defa bu süre 1 ayı geçti.

Aşı Olma Oranı Yüzde 98 Azaldı

17 Temmuz haftasından beri aşı yaptıranların oranı sistematik biçimde geriliyor. 17-23 Temmuz haftası 1.133.767 kişi aşı olurken bu oran yüzde 98 azalarak 23-29 Ekim haftasında 26.580 oldu. Bakanlık COVID yokmuş gibi davranıyor ancak sahadan gelen bilgiler COVID'in devam ettiğini gösteriyor.

Yapamıyorsanız Biz Yapalım

COVID ölümlerindeki çelişkileri CHP'li 21 büyükşehir ve il belediyesi ölüm verileriyle ortaya koyuyoruz. Pandeminin başından beri eksik, yanlış ve çelişkili veriler açıklayan Sağlık Bakanlığı'na buradan bir çağrı yapıyorum. Eğer verileri açıklamayı beceremiyorsanız biz bu işe talibiz. Sizin 81 il için açıkladığınız COVID ölümlerinin en az 2.1 kat fazla olduğunu 21 CHP'li belediyenin verileri ile ortaya koyduk. 2020 yılının tamamında ve bu yılın son 6 ayında 21 Belediyemizde bulaşıcı hastalık ölüm sayısı, Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı 81 il için ölüm sayısından fazla. Yani biz bu işi sizden iyi yaparız.

BÖLGEMİZ VE DIŞ POLİTİKADA DARALAN ALAN

İKTİDARIN BAE VE SUUDİLERLE NORMALLEŞME SÜRECİ TEHLİKEYE GİRDİ!

Mısır, Türkiye'nin Libya'daki son girişimleri ve bu ülkeye dönük politikaları nedeniyle Türkiye ile 'her türlü normalleşme' girişimini askıya aldıklarını açıkladı. Bu açıklamanın Suudi Arabistan devlet televizyonu El Arabiya'ya yapılmış olması, dolaylı şekilde iktidarın Suudilerle normalleşme hamlesinin kabul görmediğini gösteriyor!

1-2 Kasım'da Cezayir'de yapılan Arap Birliği Liderler Zirvesi'nde Arap ülkelerinin Türkiye'ye yönelik tutumlarında herhangi bir değişiklik olmadığı ortaya çıktı. İktidarın BAE, Suudi Arabistan, Mısır ile başlattığı 'normalleşme'

girişimlerinin Libya, Suriye, Irak, Sudan'da izlenen politikalar nedeniyle Arap dünyası nezdinde henüz somut bir karşılık bulamadığını gösterdi. Önceki zirvelere kıyasla Cezayir'deki toplantının sonuç bildirisinde bu kez Türkiye'ye yönelik bir kınama, tepki vb. ifadeler olmasa da Libya, Suriye ve Irak'ın egemenlik ve toprak bütünlüğüne herkesin saygılı olmasını, bu ülkelere dönük dışarıdan her türlü müdahalenin reddedildiğini içeren cümlelerle **örtülü olarak Türkiye'nin kastedildiğini söylemek olanaklı.**

Ayrıca Türkiye'nin Sudan'da 99 yıllığına kiraladığı tarım arazileri ve buralarda üretim yapma anlaşmalarına karşılık zirve bildirisinde, Sudan'ın 'Arap toprağı' olduğu vurgulanarak Sudan'daki tarım arazilerinin Arap ülkeleri tarafından kullanılmasının zirveye katılan liderler ve Sudan hükümeti tarafından onaylandığı açıklandı. Zengin körfez ülkelerinin sağlayacağı finansman ve diğer Arap ülkelerinin işçilik-teknoloji desteğiyle, Arap ülkelerinin ortak ihtiyacı için Sudan'da yılda 40 milyon ton hububat üretilmesi karara bağlandı.

✓ Zirveyle eş zamanlı olarak Mısır Dışişleri Bakanı Sami Şükri, Libya'da atılan son adımlar nedeniyle Türkiye ile her türlü normalleşme girişimini askıya aldıklarını açıkladı.

Mısırlı Bakan Sami Şükri, Türkiye'nin Trablus yönetimiyle imzaladığı hidrokarbon ve petrol anlaşmasının geçersiz olduğunu, Trablus'taki Abdülhamid Dibeybe hükümetinin görev süresinin BM anlaşmaları uyarınca geçen yıl sonunda dolduğunu ve temsil meşruiyetinin kalmadığını öne sürdü. Tobruk'taki (Bingazi) Libya Ulusal Meclisi'ni, Mareşal Hafter ve Akile Salih Başkanlığındaki Meclisin Başbakan seçtiği Fethi Başağa'yı kapsamayan bir hükümetin, Libya'ya sadece istikrarsızlık ve iç savaş getireceğini belirtti.

Mısır yönetimi; Yunanistan, Güney Kıbrıs, İsrail, Ürdün, Lübnan, İtalya, Fransa ve ABD ile Doğu Akdeniz Enerji Forumu (EASTMED) iş birliğine hız vereceklerini, Mısır'ın bölgesel bir enerji üssü, doğalgaz-LPG merkezi olarak Avrupa'nın ihtiyaçlarını karşılayacağını duyurdu.

✓ Mısır Dışişleri Bakanının bu açıklamaları Suudi Devlet Televizyonunda yapması, aynı zamanda Suudilerin de buna onay verdiği anlamına geliyor. Suudilerle yakın olan BAE ve Bahreyn'in de Mısır'ın tavrını paylaştığını öngörebiliriz.

Bu gelişme; iktidarın U dönüşleriyle normalleşme hamlelerine karşılık, Libya, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'de Türkiye karşıtı saflaşmanın, AB-ABD Yunanistan ve Güney Kıbrıs ile Mısır iş birliğinin, BAE ve Suudilerden destek gördüğünü gösteriyor. Mısır Dışişleri Bakanının açıklamalarına karşı **Dışişleri Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı sözcüsünün suskunluğu bunu teyit ediyor.**

NETANYAHU'NUN ATACAĞI ADIMLAR İKTİDARIN İSRAİL İLE BAŞLATTIĞI NORMALLEŞME ADIMLARINI OLUMSUZ ETKİLEYEBİLİR!

10. İsrail'de Eski Başbakan Netanyahu liderliğindeki aşırı sağcı, fanatik Siyonist partilerin ittifakı, seçimden zaferle çıkarak parlamento çoğunluğunu kazandı. Daha radikal-Siyonist partilerle ittifak yapan Netanyahu'nun atacağı adımlar iktidarın İsrail ile başlattığı normalleşme adımlarını olumsuz etkileyebilir!

İsrail'de son 3 yılda beşincisi yapılan erken seçimlerde, eski Başbakan Binyamin Netanyahu liderliğindeki aşırı sağcı-dindar-radikal fanatik Yahudi partilerin oluşturduğu ittifak zafer kazandı. 120 üyeli İsrail Parlamentosu Knesset'te Netanyahu'nun Likud partisi 31 sandalye ile birinciliği elde ederken Netanyahu'nun da içinde yer aldığı aşırı sağ-radikal Siyonist ittifak toplam 65 sandalyeye ulaşarak çoğunluğu kazandı.

Seçim zaferini 'Araplara ölüm' sloganlarıyla kutlayan 'Radikal dinci' Otzmar Yehudit partisinin lideri İtamar Ben Gvir aşırı söylemleriyle özellikle genç İsrailiileri oylarını aldı. Diğer aşırı dinci lider Betzalel Smutrich'in partisi Tkuma ile 'Dindar Siyonizm' ittifakı adı altında seçime giren fanatik Siyonist cephe 14 milletvekili çıkarttı.

Netanyahu'nun kuracağı koalisyonda Gvir ve Smutrich'in de bakan olarak yer alması bekleniyor. İsrail vatandaşı Arap ve Filistinlilerin partisi Ra'am yine 5 milletvekili çıkartırken, Arapların önemli bölümü sandığa gitmedi. Sol çizgideki diğer Yahudi-Arap partisi Hadash Ta'al'ın (Demokratik Görüş ve Eşitlik) kazandığı sandalye sayısı da 5 oldu.

Mevcut Başbakan Yair Lapid'in partisi Yeş Atid 24 sandalyede kalırken, Lapid Başbakanlığındaki koalisyon hükümetindeki partilerin toplam milletvekili sayısı 50 oldu.

✓ **İsrail seçimlerinin sonucunu aşırı sağın ve fanatik dincilerin yükselişi belirledi.**

Seçimden 14 sandalye ile çıkan Dindar Siyonizm İttifakı'nın radikal Yahudi lideri Gvir İsrail siyasetinin önemli bir figürü ve politikaların belirleyicisi konumuna geldi.

✓ İsrail’de önümüzdeki süreçte Araplara ve Filistinlilere karşı politikaların sertleşmesi, İsrail ordusunun saldırılarının artması ve Yahudilere yönelik yeni yerleşimlerin inşaatına hız verilerek Arapların bulunduğu bölgelerin şiddetle boşaltılması beklenebilir.

Netanyahu ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasında daha önceki dönemlerde yaşanan sert tartışmalar, karşılıklı suçlamalar, Mavi Marmara saldırısı vb. olaylar ve diplomatik ilişkilerin kesilmesine yol açan süreçler anımsandığında, karşılıklı büyükelçi atamalarıyla başlatılan normalleşme süreci İsrail’deki yeni siyasi tablodan olumsuz etkilenecektir.

Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan, seçim sonrası İsrail ile normalleşmeyi sürdüreceklerini ifade etse de Binyamin Netanyahu’nun koalisyon için iş birliği yaptığı fanatik dinci partilerin ve liderlerin, radikal Arap-İslam düşmanı siyasilere baskısı altında olacağı açık. **Türkiye-İsrail ilişkilerinde yeni krizlerin yaşanmasını, normalleşmenin yara alması veya kesintiye uğramasını güçlü ihtimal olarak öngörüyorum.**

TÜRKİYE KENDİNİ DEV SANAN CÜCELERDEN KURTULACAK

79 Yılda Harcanan Paranın 4 Katını, 20 Yılda Harcadılar

Bundan 20 yıl önce 3 Kasım 2002’de, Adalet ve Kalkınma Partisi, “Yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklarla mücadele edeceğim” diyerek iş başı yaptı. 20 yılda Erdoğan hükümetleri; 2 trilyon 504 milyar dolar vergi topladı. 131 milyar dolar borç kullandı. Milletin atadan dededen kalan, 63 milyar dolarlık malını, mülkünü de sattı. Kendinden önce görev yapan, 57 Cumhuriyet Hükümetinin, 79 yılda harcadığı paranın dört katını sadece 20 yılda harcadı. Önceki 57 hükümet, harcadığı her 100 dolarla, 714 dolarlık milli gelir yaratırken Erdoğan hükümetleri, her 100 dolarla, ancak 533 dolar gelir yaratabildi. Toplanan paralar şatafata, israfa, debdebeye gitti. Türkiye beşli çetelere, Dolarlı, Avrolu gelir garantileriyle bu dönemde tanıştı.

20 Yılda 18 Mali Af Getirdiler, Yandaşların Vergilerine Çizik Çektiler

Son 20 yılda, türlü adlarla 18 tane mali af gördük. Yolsuzlukla mücadele sözü verenler, yandaşların, beşli çetelerin vergi borçlarına, bir kalemde çizik çektiler. Koskoca Türkiye’yi “Kara para aklama makinesine” çevirdiler. Dünyanın en büyük kara para aklama makinelerinden biri olduk. Ülkemiz, uluslararası mafya ve uyuşturucu baronlarının, hesaplaşma alanına döndü. Yoksullukta zirve yapanlar, aziz milletimize, derin bir yoksulluğu reva gördüler.

Millete Simit Dağıtıp Kendileri Rozbifleri Götürüyor

Çay, simit hesabıyla hükümet oldular. Millette çay, simit alacak hal bırakmadılar. Şimdi utanmadan, sıkılmadan ellerinde simitle poz veriyorlar, millete simit dağıtıyorlar. Milletimiz yiyecek ekmeği zor bulurken, bunlar saraylarında ejder meyveli smoothieleri “Kornişona sarılı dana rozbifleri” midelerine indiriyorlar.

Kendi Açıkladıkları Rakamdan Haberleri Yok

İş başına geldikleri 2002’de, Türkiye’nin dış borcu 132 milyar dolardı. Bugün dış borcumuz 444 milyar dolar. İşbaşına geldiklerinde ülkemizde her bebek, 1.998 dolar dış borçla doğuyordu. Bugün doğan her bebek, 5 bin 219 dolar dış borçla dünyaya gözlerini açıyor. 2002’de AK Parti iş başı yaptığında, ülkemizde tüketici enflasyonu yüzde 29,7 idi. Bugün yüzde 85,5. Üretici enflasyonu yüzde 30,8 idi. Bugün yüzde 157,7. Birincisinde dünyada ilk 5 ülkeden biriyiz. İkincisinde dünya şampiyonuyuz. O da TÜİK’in makyajlı rakamlarıyla. Önce, “Bundan böyle enflasyon daha yukarı çıkmaz” dediler. Milletimizi, görülmemiş bir enflasyona ezdirdiler. Ardından Nebati Bakan çıktı; “AK Parti döneminde, kimse ‘beni enflasyona ezdirdi’ diyemez” diyerek, millete alay etti. Aslında bunlar kendi açıkladıkları rakamları bile bilmiyorlar. Kendi açıkladıkları rakamlardan bihaberler. Şu Cumhurbaşkanlığı Programı. Bunun 244. sayfasını açacaklar, bir bakacaklar. Gayet açık. Tablo 2/56. Kamu işçilerinin aldığı enflasyondan arındırılmış reel ücret, 2003 yılının bile gerisine düşmüş. Memurların aldığı reel ücretler ise ancak 2015 seviyelerinde. Bugün bu ülkede, kendi işçisini, kendi memurunu, enflasyona ezdiren ama maşallah bunun hiç farkında olmayan bir hükümet iş başında...

Önümüz Kapkara Bir Kış

Ucube Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yürürlüğe girdiği, 2018’den bu yana, emeğin milli gelirden aldığı pay tepetaklak çakılmış. 2018’de yüzde 31’di. Emek milli gelirin yüzde 31’ini alıyordu. Bugün bu yüzde 21’e düşmüş. Erdoğan Şahsım Rejimi, emeğiyle çalışan dar ve sabit gelirli perişan etmiş. Bugün Aziz Milletimiz hayata kredi kartlarıyla, tüketici kredileriyle tutunmaya çalışıyor. Önümüz kapkara bir kış... Milletimizin sırtına giyeceği kışlık mont, ayağına giyeceği kışlık bot, alışveriş sitelerinde, 36 ay taksitle satılıyor. Sadece son bir yılda,

elektrik yüzde 101, doğalgaz yüzde 162, benzin yüzde 155, mazot yüzde 234 zam gördü. Daha geçen kış 300 lira gelen elektrik faturası, bu yıl 600 lira olacak. Yine 1000 liralık doğalgaz faturası, 2 bin 620 lira olacak.

Bizi Kışkırtan(!) Alman Hükümetinin Yaptığını Yapın

Hani Alman Hükümeti bizi kışkırtıyordu ya, Alman Hükümeti vatandaşlarının Aralık ayı doğalgaz faturasını, ödemeye karar verdi. Bizde Karadeniz’de gaz bulduk. Sizde bu doğalgazı bu kış millete ücretsiz versenize... Bu kış vatandaşımızdan doğalgaz parası almasanıza... Erdoğan ve şürekâsı, milletin doğalgaz faturasını rahatlatmak yerine şöyle bir varsayım yapıyorlar. Bu yıl fiyatlar geçen seneki kadar artmaz, bizde taş atıp kolumuz yorulmadan, enflasyonun Aralık ve Ocak ayında düştüğünü görürüz. Buna da baz etkisi deniyor, bol bol da kullanıyorlar baz etkisini. Şimdi ben soruyorum, bu baz etkisiyle vatandaşın elektrik faturası, 600 liradan 300 liraya geri düşecek mi? Vatandaşın doğalgaz faturası 2 bin 620 liradan tekrar 1.000 liraya inecek mi? Hayır... Buradan bir kere daha söylüyoruz. Karadeniz’den çıkan doğalgazı, hiç olmazsa bu kış bu millete ücretsiz verin. Milletimizi karakışta pahalılığa ezdirmeyin. Yaparlar mı? Belki seçim korkusuyla yaparlar... Bu da daha iktidara gelmeden, Genel Başkanımızın, partimizin milletimize yaptığı bir diğer iyilik olur.

Ülkeyi Uçurumun Kenarından Alacağız

Yolsuzluğun olduğu yerde yoksulluk, yolsuzluk ve yoksulluğun olduğu yerde de, yasaklar olur. 20 yılın sonunda, sosyal medyada getirdikleri yasaklar ortada. İşte gençlerin konserlerine getirdikleri yasaklar... Milletlin toplantıyla yürüyüşle protesto hakkına getirdikleri yasaklar... Emekçilerin grev hakkına getirdikleri yasaklar... “Yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklarla mücadele edeceğiz” diyerek millettten oy isteyenler; 20 yılın sonunda, yolsuzlukta, yoksullukta ve yasaklarda, Everest’in zirvesine çıktılar. Orada da bunu milletimizin başına bırakıp çekip gitmeye niyetliler. Ama kimse merak etmesin milletimizin teveccühüyle, ülkeyi uçurumun kenarından almak, rahatlatmak, feraha ve refaha erdirmek bizlere nasip olacak.

Bilim Teknoloji Koalisyonunun Temellerini Attık, Finansmanı İçin Temastayız

Sayın Genel Başkanımız, bir süredir çok önemli dış temaslar gerçekleştiriyor. İlk Amerika Birleşik Devletleri’nde, dünyanın sayılı üniversitelerine, Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Merkezlerine ziyaretlerde bulundu. Dünya çapında Türk Bilim İnsanlarımızı, laboratuvarlarında ziyaret etti. Yaptıkları araştırmaları inceledi. Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında gerçekleştireceğimiz, bilim, teknoloji, hamlesi için oluşturacağımız büyük koalisyonun temellerini attı. Yine geçtiğimiz hafta, Sayın Genel Başkanımız bu sefer İngiltere’de, bunun girişimci ayağının geliştirilmesi ve finansmanı konularında oldukça önemli temaslarda bulundu. Dünya genelinde 5 trilyon dolarlık yatırımı yöneten, yatırım bankalarıyla, dünyanın çeşitli ülkelerinde, 100 milyar sterlinlik yeni teknoloji ve risk sermayesi yatırımı olan 14 Fon yöneticisiyle, 342 milyar dolarlık fon büyüklüğüyle, dünyanın en büyük teknolojik yatırımlarını yapan, önemli bir yatırım grubuyla da görüşme imkanını buldu.

Ülkemizin 4. Sanayi Devrimini De Kaçırmasına İzin Vermeyeceğiz

Bu ziyaretlerin çok önemli ve stratejik bir amacı var. Sayın Genel Başkanımız, ülkemizin, Türkiye’mizin 4. Sanayi Devrimi’ni kaçırmasına, müsaade etmemeye kararlı... Her ekonomik devrimin arkasında, iki temel ateşleyici vardır. Bunlardan ilki “Yeni bir enerji kaynağıdır.” İkincisi ise “Yeni bir iletişim teknolojisi.” Birinci Sanayi Devrimi’nin, enerji kaynağı “kömür” iletişim teknolojisi “matbaa”ydı. Biz bunu kaçırdık. İkinci sanayi devriminin yakıtı “petrol” iletişim teknolojisi “radyo-televizyon”du. İkinci Sanayi Devrimi’ni de kaçırdık. Üçüncü Sanayi Devrimi ise; “Yenilenebilir enerji” ve “internetle” yapıldı. Ne yazık ki biz bunu da kaçırdık. Bu devrimlerin tamamında bir türlü üretici olmadık hep tüketici olduk. Dördüncü Sanayi Devriminin ana yakıtı ise; “İşlenmiş bilgi”, iletişim teknolojisi ise, “Gerçek ve sanal dünyanın bütünleşmesi” olacak. Nesnelere interneti, Siber-Fiziksel sistemler, yapay zekâ, büyük veri, bulut teknolojileri, akıllı robotlar, dijital sanayileşme... Dünya bunları konuşuyor, tartışıyor.

Dünyada Büyük Bir Devrim Yaşanıyor, Hükümet Havanda Su Dövüyor

Dünya üniversite mezunu gençleri nasıl girişimci yaparız bunları konuşuyor, tartışıyor. Bunları girişimci haline getirdiğimizde bunların nasıl üretime, şirkete dönüşmelerini sağlarız, nasıl bunları bir araya getirip büyüklük sorunlarını çözeriz. Dünya yeni bir devrimin içinde... Devrim şu anda yaşanıyor... Dijital ve yeşil dönüşüm, tüm dünyada iş tutuş biçimlerini değiştiriyor. Ama Türkiye’miz, vizyonsuz, metal yorgunu bir hükümetin, önceki çağda kalmış siyaset anlayışıyla ve onun korkunç propaganda aygıtlarıyla, türlü algı operasyonlarıyla, havanda su dövmeye devam ediyor.

Bu Devrimin Seyircisi Değil, Üreticisi Olacağız

Genel Başkanımız, Türkiye'yi özgür dünyadan, demokratik ilke ve değerlerden, rekabetçi piyasa ekonomisinden koparmak isteyen, bu otokratik rejime "Dur" demek için, gece gündüz çalışıyor. Türkiye 85 milyonluk nüfusuyla, sahip olduğu genç nüfus avantajıyla, eşsiz coğrafi konumuyla, dinamik bir iş dünyasıyla, büyük potansiyeli olan bir ülke... Bütün bunlara sahip olup da 4. Sanayi Devrimini kaçıramayız. Dünyadaki fırsatlar orada duruyor. Arz zincirlerinin kopmasıyla arz güvenliğinin başka ülkelere kaymasıyla bizim bu fırsatları kaçırarak lüksümüz yok. Türkiye 4. Sanayi Devrimi'nin, "Seyircisi" ve "tüketicisi" değil, mutlaka, "üreticisi" olmalı. Orta gelir tuzağından ancak böyle kurtuluruz. Genel Başkanımız, bunun mücadelesini veriyor.

Bu Ülkenin Gençleri Her Şeyin En İyisini Hak Ediyor

Bu ülkenin gençleri; zenginleşmeyi hak ediyor. Bu ülkenin gençleri, özgürce yaşamayı hak ediyor. Bu ülkenin gençleri, geleceğinden emin olmayı hak ediyor. Bu ülkenin gençleri, gelişmiş ülkelerdeki akranları hangi imkânlarla sahipse, o imkanlara ve hatta onların çok ötesinde imkanlara sahip olmayı hak ediyor. Ama bu mevcut yönetim anlayışıyla, dünyayla rekabet etmemiz, dijital ve yeşil dönüşümü gerçekleştirmemiz, 4. Sanayi Devrimi'nin küresel ana aktörlerinden biri olmamız ve gençlerimize hak etiklerini vermemiz mümkün değil.

Ülkemizde De Büyük Bir Değişim Şart

Onun için büyük bir değişim şart. Ülkemizdeki bu büyük değişim, "Kral değil, kural istiyoruz" diyen milletimizin, sandıkta göstereceği sağduyuyla başlayacak. Milletimiz 2018'den bu yana, "Kuralın değil, Kralın olduğu yerde" adaletin olmadığını; adaletin olmadığı yerde aşın, işin olmadığını yaşayarak, tecrübe ederek öğrendi. Bu ülkede kimin hapse gireceğine, kimin malına, mülküne el konacağına, bağımsız mahkemeler karar vermiyor. Sarayın kibirli mukimi karar veriyor. Ülkemiz, Uluslararası Hukukun Üstünlüğü Endeksinde, 2018'de 109. sıradaydı. Şimdi 117. sırada. Birkaç yılda 8 basamak birden düştük. İnsani Özgürlük Endeksi'nde, 2018'de 107. sıradaydık. Şimdi 139. sıradayız. Yani birkaç yıl içinde 32 basamak birden düşmüşüz.

Fikirler Çarpışmadan Hakikatin Şimşeği Parlamaz

Bugün ülkemizde, tek bir kişinin dudağından dökülen sözlerle, hoşa gitmeyen fikir sahipleri, zindanlara atılıyor, siyasi rehine olarak tutuluyor. Fikirlerin rehini alındığı bir ülkede, özgür tartışma ortamı olmaz. Fikirlerin özgürce çarpışmadığı bir yerde, hakikatin şimşeği parlamaz. Hakikatin şimşeğinin parlamadığı yerde, bilim olmaz, Araştırma-Geliştirme olmaz, nitelikli üretim olmaz. Ekonomi, orta gelir tuzağından kurtulamaz. Tıpkı bugün ülkemizde olduğu gibi... Erdoğan, 2011'de çıktı; "2023'te dünyanın en büyük, 10 ekonomisi arasına gireceğiz" dedi, milletimize söz verdi, taahhüt etti. 2023'e iki aydan az süre kaldı. 1990'da ilk 20 ekonomi arasına girmiştik, şimdi ilk 20 ekonomi arasından düşmemeye uğraşıyoruz. Bu, beceriksizliğin daniskasıdır. Erdoğan, her bir vatandaşımızın gelirini 2023'te, 25 bin dolara çıkarmayı vadetmişti.

Yayınladıkları Program Çok Öğretici(!)

Yine bakın şu program, aslında bu program herkes buna bakmalı çok öğretici. Bu programın başında açtığınız zaman, baktığınız zaman altında kimin imzası var? Recep Tayyip Erdoğan. İşte bu resmi dokümanda diyor ki, size 23 bin dolar gelir vaat ettim ama bu 25 bin dolarlık gelir 23 bin dolar olmayacak, 20 bin dolar dahi olmayacak, 15 bin dolar hiç olmayacak, 10 bin 71 doları size veriyorum "Öpüp de başınıza koyun" diyor. İşte bu, otoriter saray rejiminin, vatandaşlarımıza çıkardığı çok ağır bir faturadır.

Küresel Milli Gelirden Aldığımız Pay 42 Yıl Öncesinin Bile Gerisinde

Yine Erdoğan, 2023'te milli gelirimizi 2 trilyon dolara çıkarma sözünü daha 2011'de vermişti. Ama bu Cumhurbaşkanlığı programı, "2023'te milli gelir, olsa olsa 867 milyar dolar olur" diyor. Yani hadi bakalım COVID-19 salgını yaşandı. Rusya Ukrayna'yı işgal etti. Milli gelirimiz 2023'de 2 trilyon dolar olmasın da, bütün bunları yaşadığımız için 1 trilyon 900 milyar dolar olsun, hadi biraz daha da düşürelim 1 trilyon 800 milyar dolar olsun... Ama şu kitapta söylediğiniz ne ya? 867 milyar dolar... Şimdi çıkıp derler ki, bütün dünya şöyle oldu, böyle oldu. Ülkemizin küresel milli gelirden aldığı pay, daha 1980'de binde 9'muş. 2022'de binde 8'e düşmüş. Yani 42 yıl öncesinin bile bu iktidar ülkemizin dünya milli gelirinden aldığı payın, 42 yıl önce aldığı payın gerisine düşürmüş bu iktidar. Dolayısıyla dünya şöyle, dünya böyle diyecek dünyanın gerisine düşmüşüz işte. 2000'de imalat sanayimizin yaptığı, her 100 dolarlık ihracatın 7 dolar 80 senti yüksek teknolojlili ürün ihracatından oluşuyormuş. Bugün bu 2 dolar 80 sente kadar düşmüş. Bunlar devletin resmi rakamları...

Adaletin Güneşi Solarken Suçluların Gölgeleleri Uzunyor

"Adalet güneşinin solduğu yerde, suçluların gölgeleleri büyür." Suçluların gölgelelerinin büyüdüğü yere de, iş ve istihdam sağlayacak, ülkeye yüksek teknoloji getirecek, temiz para gelmez. Tıpkı bugün ülkemize gelmediği

gibi... Türkiye 2006'da, küresel doğrudan yatırımların yani ülkede iş ve istihdam yaratacak yatırımların yüzde 1,4'ünü alıyordu. Bugün bu yarıya düştü. Bugün artık sadece küresel yatırımların binde 7'sini alabiliyoruz.

Ülkemize Temiz Para Yerine Kara Para Giriş

Artık temiz para yerine, ülkemize bol bol kaynağı belirsiz kara para giriyor. Bu yılın ilk sekiz ayında ülkemize; doğrudan yabancı sermaye girişi, 6 milyar 832 milyon dolar olmuş. Aynı dönemde ülkemize giren kara para bunun 4 katı. Şimdi biz bu tabloyu çok sorgulayınca, soru önermeleri verince, konunun peşini bırakmayınca, Saray tayfasının etekleri tutuştu. Kara paraya makyaj yaparak aklamaya soyundular. Meğerse bugüne kadar turizm ve seyahatten elde edilen gelirleri eksik ölçüyorlarmış. 10 yıldır bunun farkına varamamışlar şimdi fark etmemişler. Dolayısıyla bir miktar turizm gelirlerinden geldi deyip bu net hata noksandan düşüyorlar. Güler misiniz, ağlar mısınız? Buna rağmen kara para girişi o kadar büyük ki, ne yapsalar bu minareye kılıf geçirmek mümkün olmuyor.

"Para, Paradır" Diyerek Ülkeyi Vahşi Batı'ya Çevirdiler

Bu kaynağı belirsiz paralar, kimin parası? Hırlının mı, hırsızın mı? Rüşvetçilerin mi, uyuşturucu baronlarının mı? İktisatta bilinen bir kuraldır. Kötü para iyi parayı kovar. Kara para da temiz parayı kovar, kara sahibini de peşinden getirir. Ne diyordu Erdoğan? "Paranın rengi nedir? Dini nedir? Hiç sormadık. Çünkü paranın rengi, dini yoktur. Para paradır." Erdoğan bu anlayışla, ülkeyi parayı verenin düdüğünü çaldığı, isteyenin istediğini yaptığı Vahşi Batı'ya çevirdi. Türkiye'nin AVM'lerinde, restoranlarında, sokaklarında, uluslararası mafya hesaplaşıyor.

Ülkemizin İçine Düşürüldüğü Hale Bir Bakın

İşte dün, dehşet verici bir haber Türkiye sarsıldı. Sırp mafyası ülkemizde infazlar yapıyormuş, polis de cesetleri bulmak için orayı burayı kazıyormuş... Şu içine düşürüldüğümüz hale bir bakın. Ülkemizi ne hale getirdiler. Suudiler geliyor, İstanbul Başkonsolosluğu'nda, muhalif bir Suudi gazeteciyi katlediyor. Başkonsolosluğun bahçesini mezarlığa çeviriyor. Sırp mafya grupları İstanbul'da infazlar yapıyor. Villaların bahçelerini mezarlığa çeviriyor. Koskoca İstanbul, cellatların, uluslararası mafyanın Asri Mezarlığı'na döndü. Uluslararası uyuşturucu baronlarının ikamet adresi oldu. Ülkeyi yönetenlerden tık yok... Uyuşturucu kullanımında da İstanbul, dünyanın önde gelen metropollerinden biri... Önemli bir akademik çalışmaya göre, İstanbul, dünya metropollerinde arasında, değişik uyuşturucu türlerinin en çok kullanıldığı ikinci dünya şehri... Şimdi, Genel Başkanımız bu hakikatleri dillendirdi. Önce başta fotoroman siyasi figürler, suçluluğun telaşıyla ortalığı velveleye verdiler. Ama bu son skandal bile, Genel Başkanımızın ne kadar haklı olduğunu ortaya çıkardı. Ülkemizde ne yazık ki parası olana, her türlü suç işleme özgürlüğü var. Çünkü "Para, paradır" diyen bir yönetim iş başında...

Hem G20'ye Üyeyiz, Hem OECD'ye, Hem FATF'a... Hem De Gri Listedeyiz

Bu yönetimin elinde, kara paranın aklanması ve terörizmin finansmanında, stratejik açıkları bulunan ülkeler arasında sayılıyor. Üyesi olduğumuz Mali Eylem Görev Gücü, dünyada terörizmin finansmanı ve para aklamanın önlenmesiyle ilgili kriterleri belirliyor, denetliyor. Ülkemizi, "Gri liste" olarak bilinen, "Yüksek Gözetim Altındaki Ülkeler" ligine aldı, burada tutuyor. Bu ligde kimler var? Burkina Faso, Haiti, Güney Sudan, Tanzanya, Suriye, Kamboçya, Uganda. İşte Türkiye'nin adı bu ülkelerle beraber anılıyor. Ülkeyi ne hale düşürdüklerine bakın. G-20 üyesi olup da, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı üyesi olup da, Mali Eylem Görev Gücü üyesi olup da, bu gri listede olan bir tane ülke var: O da Recep Tayyip Erdoğan yönetimindeki Türkiye... Böyle mi küresel finans merkezi olacağız? Bina yapmakla, binalar üzerinden rant devşirmekle finans merkezi olunmaz. Finans merkezi olmak için önce hukukun üstünlüğü gerekir. İyi yetişmiş liyakatli insan gücü gerekir. Kara para ile mücadele gerekir. Ben bir parantez açayım bu arada İngiltere'de dinlediğimiz yatırımcılar bize şunu söylediler. Türkiye'nin gri listede olması nedeniyle Türkiye'yle iş yapmakta zorlanıyoruz. Bankalardaki işlemlerimiz diğer ülkelerin bankalardaki işlemlerine göre daha yavaş cereyan ediyor çünkü bankalar siz gri listedesiniz bu paranın menşei nedir araştırmak zorundayım diyorlar diyor. Yani gri listede olmanın milletimize bir maliyeti var.

Bu Ayıba Son Vereceğiz

Buradan söylüyoruz, seçimden hemen sonra ilk işimiz, bu ayıba bir son vermek olacak. Kara paraya ve kara para sahiplerine amansız bir savaş açacağız. Bu ülkeyi uyuşturucu baronlarına, mafyaya ve onun işbirlikçilerine dar edeceğiz. Ülkemizin bugün küresel standartta büyümesinin önünü temiz para ile açacağız. Genel Başkanımız bunun hazırlığını yapıyor. Biz bu ülkeden beşli çeteleri de, uluslararası ve yerli mafyayı da, rüşvetçileri, kirli, yozlaşmış ilişki ağlarını da, temizlemekte kararlıyız. Bu ülkenin gençlerine, tertemiz bir gelecek bırakacağız. Bizim hayalimizdeki Türkiye, dünyadaki yenilikçi kaynakları hızla kendine çeken, refah seviyesini hızla artıran, gelirin adil paylaşıldığı, sosyal adaletin sağlandığı bir Türkiye.

Türkiye Kasım Sonu, Aralık Başını Beklesin

Tüm Türkiye Kasım sonunu, Aralık başını beklesin... Genel Başkanımız, uzun süredir üzerinde yoğunlaştığı çalışmayı kamuoyuyla paylaşacak... Ve Türkiye yepyeni bir ufka yelken açacak... Önümüzdeki seçim, sıradan bir seçim değil. Önümüzde seçimde, iki Türkiye arasında tercih yapacağız. Bir tarafta özgürlükten yana biz demokratlar yani biz olacağız. Diğer tarafta Türkiye'yi Kuzey Kore'ye, Venezuela'ya benzetmeye çalışan otokratlar olacak. Bir tarafta tüyü bitmedik yetimin hakkına sahip çıkan, Bay Kemal'ler olacak. Diğer tarafta kara parayla semiren beşli çetelerin hamileri olacak. Bir tarafta helalinden para kazanan, milletin asil evlatları olacak, diğer tarafta kara parayla servetlerine servet katan, gemicikleriyle milyarlarca doları, vergi cennetlerine kaçırın Sarayın mahdumları olacak.

Türkiye Kendini Dev Sanan Cücelerden Kurtulacak

Biz şundan çok eminiz: Türkiye, sırtına tüneyen, Türkiye'nin sırtına tünediği için, kendini dev sanan cüceleri, bu seçimde artık sırtından atacak. Medeniyet ve refah yolunda, dev adımlarla koşmaya başlayacak. Bundan hiç şüphemiz yok. Türkiye'miz güzel ve kudretli bir ülkedir. İnsanlarımız çok çalışkandır, zekidir. Dünyanın her yerinde bu ülkeyi seven, kalbi ülkesi için atan yurttaşlarımız vardır. Artık zaman, karanlığı hep beraber yırtıp, atma zamanıdır. Kendi içimizde de tüm komşularımızla, huzur içinde yaşama zamanıdır. Ekmeği, aşu, işi hep beraber büyütme zamanıdır. Aşımızı, ekmeğimizi hakça paylaşma zamanıdır. Onun için, çağrımız milletimize. Katılın bize...